

2.12.2015

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

20 – 2015

Kokousaika: 2.12.2015 klo 18.00 – 22.39

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

20 – 2015

Mötestid: 2.12.2015 kl 18.00 – 22.39

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

2.12.2015

329 §.....	6
Esityslistan asia nro 4	6
LIIKUNTALAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA.....	6
Valtuutettu Hursti	6
Valtuutettu Kivekäs	6
330 §.....	7
Esityslistan asia nro 5	7
LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINKI ALLAS OY:LLE	7
Valtuutettu Hakanen	7
Valtuutettu Luukkainen	8
Ledamoten Månsson	9
Valtuutettu Karhuvaara	9
Valtuutettu Rantanen	9
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	10
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	11
Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	11
Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)	11
Kaupunginjohtaja Pajunen	12
Valtuutettu Kanerva	12
Ledamoten Oker-Blom.....	12
Valtuutettu Huru.....	13
Valtuutettu Nieminen	13
Valtuutettu Rissanen.....	14
Valtuutettu Urho.....	14
Valtuutettu Luukkainen	14
Valtuutettu Hursti	15
Ledamoten Månsson	16
Valtuutettu Muttilainen	16
Kaupunginjohtaja Pajunen	16
Valtuutettu Asko-Seljavaara	17
Valtuutettu Nieminen	17
Valtuutettu Hyttinen	18
Valtuutettu Rantanen	18
Valtuutettu Arhinmäki.....	19
Valtuutettu Torsti.....	20
Valtuutettu Ikävalko	20
Valtuutettu Sevander	21
Valtuutettu Pakarinen	22
Valtuutettu Asko-Seljavaara	22
Valtuutettu Muttilainen	22

2.12.2015

Valtuutettu Laaksonen	23
Valtuutettu Rautava	23
Valtuutettu Ikävalko	23
Valtuutettu Hyttinen	24
Valtuutettu Huru.....	24
Valtuutettu Luukkainen	24
Valtuutettu Rantanen	25
Valtuutettu Oskala	26
Valtuutettu Hyttinen	26
Valtuutettu Jalovaara	27
Valtuutettu Ikävalko	27
Valtuutettu Nieminen	27
331 §.....	28
Esityslistan asia nro 6	28
TAKAUKSEN MYÖNTÄMINEN OY APOTTI AB:LLE	28
Valtuutettu Hakanen	28
Ledamoten Wallgren.....	29
Valtuutettu Kivekäs	30
Valtuutettu Urho.....	30
Valtuutettu Hakanen	31
Ledamoten Wallgren.....	32
Valtuutettu Anttila.....	33
Valtuutettu Heinäluoma	34
Valtuutettu Arhinmäki.....	35
Valtuutettu Kivekäs	36
Valtuutettu Huru.....	36
Valtuutettu Hakanen	37
Valtuutettu Urho.....	38
Ledamoten Wallgren.....	38
Valtuutettu Anttila.....	39
Valtuutettu Kivekäs	40
Ledamoten Månsson	40
Valtuutettu Hakanen	40
Ledamoten Wallgren.....	41
Valtuutettu Arhinmäki.....	42
Valtuutettu Urho.....	43
Valtuutettu Kantola	43
Ledamoten Wallgren.....	44
Valtuutettu Hakanen	44
Valtuutettu Huru.....	45
Valtuutettu Urho.....	45

2.12.2015

Valtuutettu Ebeling.....	45
Valtuutettu Hursti	46
Valtuutettu Hakanen	46
Valtuutettu Korkkula.....	46
Valtuutettu Kantola	47
Ledamoten Wallgren.....	47
Valtuutettu Hursti	47
Valtuutettu Lovén.....	47
332 §.....	48
Esityslistan asia nro 7	48
HELEN OY:N KEHITYSOHJELMA.....	48
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	48
Valtuutettu Majuri.....	50
Valtuutettu Kari	53
Valtuutettu Taipale.....	56
Valtuutettu Modig.....	58
Valtuutettu Hyttinen	60
Ledamoten Oker-Blom.....	62
Valtuutettu Peltokorpi.....	64
Valtuutettu Ebeling.....	67
Valtuutettu Hakanen	68
Valtuutettu Arhinmäki.....	71
Valtuutettu Torsti.....	72
Valtuutettu Stranius	74
Valtuutettu Rantanen	76
Valtuutettu Kivekäs	77
Valtuutettu Niiranen	79
Valtuutettu Korkkula.....	79
Valtuutettu Holopainen	80
Valtuutettu Malin	81
Valtuutettu Soininvaara.....	82
Valtuutettu Rautava	83
Valtuutettu Huru.....	84
Valtuutettu Karhuvaara	85
Valtuutettu Stranius	85
Valtuutettu Muttilainen	86
Valtuutettu Perälä	86
Valtuutettu Lovén.....	87
Valtuutettu Ingervo.....	87
Valtuutettu Bogomoloff	88
Valtuutettu Taipale (vastauspuheenvuoro)	89

2.12.2015

Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)	89
Valtuutettu Stranius	89
Ledamoten Månsson	90
Valtuutettu Mäkimattila	90
Valtuutettu Kantola	91
Valtuutettu Stranius	91
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	91

2.12.2015

329 §

Esityslistan asia nro 4

LIIKUNTALAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulla ei ollut tähän asiaa, vaan en kerinnyt näköjään mukaan. Oli tuohon edelliseen talousarvioehdotukseen, jonka tein tuolla jo syyskuussa 2014. Kaupunginhallitukselta tuli minun mielestäni sellainen päätös, joka ei vastaa sitä vastausta, joka siihen olisi pitänyt perustellusti, riittävästi ja sosiaalisesti oikeudenmukaisesti tulla koskien sosiaaliamiehiin määrän lisäämistä. Olen tehnyt siitä eriävän mielipiteen.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Ei, vaan se oli nimenomaan budjettiin. Se on Ahjossa ollut luettavissa.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Esitän liikuntalautakunnan varajäseneksi Seppo Siika-ahoa.

2.12.2015

330 §

Esityslistan asia nro 5

LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINKI ALLAS OY:LLE

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin Allas Oy on pyytänyt kaupungilta miljoonan euron lainaa merikylpylän rakentamiseksi Presidentinlinnan edustalle Katajanokan laituri-alueelle. Paikalle suunnitellaan muun muassa kelluvia altaita, ravintolaa, kahvilaa, seminaaritiloja, akvaariota, terassialuetta ja hiekkarantaa.

En ota tässä kantaa sinänsä yrityksen liikeideaan, mutta eräisiin kaupunkia koskeviin asioihin. Esittelytekstin mukaan rahoitusneuvottelut ovat vielä kesken ja alun perin tehty vuokrasopimus päättyi. Sitä on ilmeisesti sovittu tilapäisesti jatkettavan. Budjetin edellyttämä kävijätaivoite vaikuttaa uhkarohkealta. Se on samaa tasoa kuin Helsingin kaikkien maauimaloiden yhteenlaskettu kävijämäärä keskimäärin 2000-luvulla ja noin puolitoistakertainen Helsingin juhlaviikkojen kaikkien tilaisuuksien yhteenlaskettuun kävijämäärään mukaan luettuna maksuttomat tilaisuudet.

Lainaa hakevalla allasyhtiöllä on luottotiedoissaan maksuhäiriömerkintä, ja samaan konserniin kuuluva Korjaamo Group on velkasaneerausessa, vaikka senkin toimintaa on useampaan kertaan kaupunki tukenut. Puuttuu myös lausunto, joka tällaisessa tapauksessa tarvitaan markkinaehtoisen toiminnan tukemisen ollessa kyseessä Euroopan unionin komissiolta. Mielestäni kaupallisen toiminnan tukeminen ei ole kaupungin tehtävä. Lisäksi lainahakijan talous ei ole selvästikään vakaalla ja luotettavalla pohjalla.

Esitän, että valtuusto hylkää ehdotuksen lainan myöntämisestä Allas Oy:lle.

2.12.2015

Valtuutettu Luukkainen

Listalla on siis lainan myöntäminen, miljoonan euron lainan myöntäminen Helsingin Allas Oy:lle. Haluan taustaksi nyt sanoa ensin sen, että itse rakasta uimista, se on oma liikuntalajini, ja olen aina kannattanut ja kannatan mieluusti uintimahdollisuuksien lisäämistä tässä kaupungissa. Mutta en voi kannattaa tätä hanketta enkä tätä paikkaa tähän liittyvien riskien takia.

Riskit ovat kahdenlaisia: toiset ovat taloudelliset riskit ja toiset ovat merenkulkuun liittyviä riskejä. Ensin näistä taloudellisista riskeistä: kun hakijalla on jo valmiiksi 30 000 euron maksuhäiriömerkintä ja samaan konsernirakenteeseen kuuluva Korjaamo Group Oy on velkasaneerausessa, on vähintäänkin arveluttavaa, että kaupunki tekisi tällaista toimintaa tällaisen toimijan kanssa. Tässä hankkeessa omarahoitusosuuskin lähinnä koostuu joukkorahoituksesta eli antaa kyllä sen kuvan, että ollaan nyt vastapuolena tekemisissä täysin tyhjätaskun kanssa. Jos näillä luottokelpoisuusehdoilla hakija menisi pankkiin, normaaliin rahoituslaitokseen, hakemaan lainaa, siellä jo tuulikaapissa vahtimestari ystävällisesti lähettäisi hänet takaisin. Nyt esityslistalla on ehdotus, että kaupunki antaa tähän hankkeeseen miljoona euroa lainaa.

Nuo kävijätavoitteet, 320 000 euroa vuodessa, ovat täysin epärealistiset. Se tarkoittaisi, että noin 900 kävijää päivässä vuoden ympäri, ja kun se ei kuitenkaan voi olla vuoden ympäri, vaan rajoittuu muutamaankesäkuukauteen, niin ne ovat todella korkeat. Tältäkin osin tämä hanke perustuu epärealistiin ajatuksiin. Hyvää rahaa ei pidä heittää huonon rahan päälle, ja olen tehnyt tästä hylkäysesityksen järjestelmään. Tämä koski siis nyt rahoitukseen liittyvää riskiä.

Toinen on sitten vielä erikseen merenkulkuun liittyvät riskit. Edellisellä kaudella olin Helsingin Sataman johtokunnan puheenjohtaja ja mielestäni hyvin perillä Helsingin satamien tilanteesta ja tilanahtaudesta. Nimenomaan tällä alueella, mihin tätä nyt on suunniteltu laitettavan, on aikamoinen riski, että siihen tulee uima-allashanke, kun ovat isot laivat siinä vieressä. On ristituulta, voi olla moottorivikaa laivoissa ja niin edelleen, ja silloin tämä on myös riski merenkulun kannalta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten järjestelmästä näette, olen tehnyt asian hylkäysehdotuksen ja ehdotan, että asia hylätään.

2.12.2015

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Ordförande.

Jag tänker inte bifalla och stöda förslaget om att avvisa det här förslaget. Men kyllä tässä olisi vähintäänkin paikallaan esimerkiksi apulaiskaupunginjohtajan selitys meille, mikä tämä tilanne on. Kun on ensinnäkin tämä, että firma on maksuhäiriössä ja että samaan konsernirakenteeseen kuuluva Korjaamo Group on velkasaneerausessa, niin onko mahdollista, että koko homma kaatuu?

Och sen en annan aspekt som jag gärna ville höra här offentligt i stadsfullmäktige, hur kajplatserna för de båtar ordnas som kommer att föras bort från den här platsen, börjande med J.L. Runeberg...eli laituripaikat, J. L. Runeberg ja muiden pois hädettävien laivojen tulevat laituripaikat. Näistä haluan vain selvitystä. En kannata hylkäämistä.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensin haluan aluksi sanoa, että kannatan hylkäysehdotusta, Hannele Luukkaisen hylkäysehdotusta, vaikka äänestin kaupunginhallituksessa yhdessä kaikkien muiden kanssa tämän asian jatkamisen puolesta. Nämä ehdot, jotka tähän rahoitukseen ja lainan antamiseen oli liitetty, ovat sinällään hyviä, mutta ne eivät mielestäni edelleenkään takaa sitä, että kaupunki saisi saatavansa takaisin, mikäli tämä yritys kaatuu.

Tämä paikka on alun pitäenkin ollut mielestäni väärä, paitsi kaupunkikuvallisesti, niin myös ilmaston ja tämän laivaliikenteen takia, enkä voi edelleenkään ymmärtää, miksi näitä altaita ei voida viedä kellumaan Töölönlahteen. Vaikka se olisi likainen se pohja, nämähän ovat kuitenkin altaita, eikä tätäkään veden puhtautta voida todellakaan syysmyrskyillä ja talvella taata.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustoverit.

2.12.2015

Nyt täytyy muistuttaa, että emme ole päättämättä hankkeen sijoituksesta tai muodosta, vaan kaupungin lainasta hankkeelle. Aikaisemmissa asioiden käsittelyvaiheissa on käynyt ilmi, että esimerkiksi tähän Korjaamoon liittyvät asiat eivät liity suoraan tähän yhtiöön eikä tämän yhtiön toiminta ole riippuvainen siitä, miten Korjaamon asiat hoidetaan.

Sitten on vielä huomattava, että hanke on mennyt tähän asti riidattomasti läpi ja kaupunki on poikkihallinnollisesti jumpannut hanketta yhdessä yrittäjän kanssa. Tässä vaiheessa jos laina vedetään pois alta, se on täysin vastuutonta ja epäjohdonmukaista politiikkaa kaupungilta. Täällä kaupunginhallituksessa tätä hanketta kannattaneet ja myös lainan antamista kannattaneet ovat nyt heränneet vastustamaan sitä. Minun mielestäni tämä on todella outoa ja suorastaan tyrmäävää. Kokoomuksen puolella on aikaisemmin puhuttu nimenomaan, että yrittäjiä pitää kohdella johdonmukaisesti ja reilusti, niin nyt jos tämä menisi läpi tämä vastaehdotus, joka kokoomuksen puolelta tuli – tai Hakanen sen nyt esitti, mutta kokoomus tässä nyt painokkaammin sitä ajaa – niin kyllä tämä todella outoon valoon asettaisi kaupungin yrittäjäpolitiikan.

Toisaalta nämä lainan ehdot on katsottu kaupunginkansliassa kaupungin yleisten lainanmyöntöperiaatteiden mukaisesti. Jos tästä tehdään poikkeustapaus, niin jatkossa vastaavat hankkeet pitää nekin evätä, koska kaupungin pitää kohdella liikuntahankkeiden lainoituksen hakijoita yhdenmukaisesti. Oletteko ihan varmoja kokoomuksessa, että kannatatte tätä? Sen minä ymmärrän, että Hakanen vastustaa, kun ei ole aikaisemmissa vaiheissa päässyt käsittelemään tätä asiaa, mutta kokoomus on sentään ollut mukana ja vielä ehdotuksen esittelijät ovat nähneet tämän asian kehittymisen. Tässä vaiheessa ei ole oikea paikka kyseenalaista hankkeen sisältöä. Nyt puhutaan lainan myöntämisestä. Se sisältö on käsitelty moneen kertaan eri lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Aivan oikein. Siis kokoomus tukee yrittäjyyttä, mutta olemme myös tehneet päätöksen siitä, että jokainen näistä laina-asioista kyllä käsitellään omana itsenään. Lisäksi, emme me ole tekemässä myöskään esimerkiksi rakennusurakkaa firman kanssa, jolla on tällaiset taloudelliset riskit tai tällaiset taloudelliset laiminlyönnit takanaan.

2.12.2015

Sitä paitsi sanoin juuri äsken, että olin tutkinut tarkemmin näitä ehtoja ja tullut silti siihen tulokseen, että rahoituksen kohdalla on erittäin suuri riski, että a) toiminta ei kuitenkaan toteudu kunnolla ja b) me emme saa rahojamme takaisin.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihmetelen siltä osin valtuutettu Rantasen näkemystä, että tämän lainanhakijan taloudellista tilannetta on esittelijä itse arvioinut ja meille esittelytekstiin kertonut nämä tiedot, jotka kaikki viittaavat siihen, että hakijan talous ei ole kunnossa. Esittelijä on itse myös liittännyt tämän konsernin muun talouden tähän asiaan. Pidän sitä luonnollisena, koska kysymys on siitä, mikä on lainanhakijan takaisinmaksukyky. Nyt ei siis todellakaan käsitellä sitä, millä tavalla kukakin haluaa merellä uida tai millä tavalla yrittäjät haluavat rakentaa merikylypylöitä, vaan käsitellään sitä, onko kaupungin toiminta-ajatuksen kannalta perusteltua tukea kaupallista yritystoimintaa ensinnäkään, ja toisekseen tukea sitä tapauksessa, jossa yritys ei ole hyvässä taloudellisessa tilanteessa, vaan riskitilanteessa.

Valtuutettu Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantaselle lyhyesti, etteivät täällä kaupunginvaltuutetut ole tähän lainaan aikaisemmin ottaneet kantaa. Yhdyn hieman niihin puheisiin, jotka suhtautuvat kriittisesti tämän kyseisen yrittäjätahon mahdollisuuksiin hoitaa myöhemmin tämä velvoite takaisin, kun tämä aikaisempi historia on se, mikä se on. Sinänsä tosiaan tämä "hauskempi Helsinki" -hanke, jos nyt näin voidaan sanoa, on ihan erillinen juttu, johon en tässä ota kantaa.

Valtuutettu Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

2.12.2015

Haluan vain valtuutettu Rantaselle todeta sen, että tässä nyt ei ole olemassa mitään kokoomusryhmän esitystä. Varmasti huomaatte, että kokoomusryhmä on tässäkin asiassa moniarvoinen.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutettu.

Valtuutettu Månsson kysyi hankkeeseen liittyvistä riskeistä, ja totean siihen, että esittelylistan perusteluosiossa on lueteltu hankkeeseen liittyviä riskejä. Totean myös sen, että päätösesityksessä olevat lainaehdot on muotoiltu pyrkien ottamaan huomioon näitä riskejä, joita hankkeessa kieltämättä on.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin Sataman hallituksen varapuheenjohtajana olen aina pitänyt tätä koko hanketta täysin mielettömänä. Helsinki on satamakaupunki. Ei tämä ole minkään maailmanpyörien eikä guggenheimien, uimareitten paikka tuolla satamassa. Näin ollen niillä merenkulullisilla perusteilla, joilla Hannele Luukkainen esitti äsken hylkäämistä, kannatan hänen esitystään.

Ledamoten Oker-Blom

Arvoisa valtuusto.

Haluan muistuttaa valtuutettuja myös siitä, että tämä hanke on onnistunut tekemään myös erittäin ison joukkorahoituskampanjan, johon hyvin moni helsinkiläinen ja suomalainen on osallistunut. Eli kyllä moni muu ilmeisesti näkee tässä hankkeessa mahdollisuuksia sekä mahdollisesti sitä, että tämä on kiva asia, joka tuo elämää ja jotakin uutta kaupunkiin. Mutta totta kai riskejä on aina tämän tyyppisessä liiketoiminnassa. Kysymys ehkä kuuluu, onko Helsinki huonompi riskin kannattaja tässä kuin ne lukuisat yksityisetkin ihmiset, jotka tähän lähtevät.

2.12.2015

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsinkiä voi kyllä kiittää siitä, että se ennakkoluulottomasti lähtee hankkeisiin ja, toden totta, tähän on saanut huomiota ympäri Suomen tämä allashanke – sijoittaja löytyy Helsingin ulkopuoleltakin. Käsitteäkseni tätä asiaa on käsitelty muissakin instansseissa kuin pelkästään kaupunginhallituksessa. Mielenkiintoista nähdä, mihin tämä vielä johtaa.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät ystävät.

Helsingin elävöittämisellä ja tällaisella kuviolla ei ole mitään, minulla olisi mitään sitä vastaan, mutta se paikka ei ole Kauppatori – ei todellakaan ole sitä. Täällä on puhuttu yrittäjyydestä. Oletteko miettineet, miten moneen yrittäjään ja yrittäjäryhmään, kymmeneen, vaikuttaa se, että allas vie risteilyliikenteen, vuoroliikenteen ja sightseeing-liikenteen paikkoja? Oletteko miettineet sitä? Onko kaupunginhallitus pohtinut tätä asiaa? Ovatko valmistelijat pohtineet tätä asiaa? Vastaus: eivät ole.

Haetaan vain sitä, että voidaan elävöittää allashankkeella kaupunkia, mikä on hieno homma. Mutta paikka on väärä. Kauppatori kuuluu torille, kansalaisille, ja laivoille. Meillä on hyväksytty Meri-Helsinki-strategia. Siihen kuuluu merellisen liikenteen edistäminen, ja tämä on sen hankkeen vastainen.

Toinen näkökulma: Edelliset 6 vuotta, kun olin rakennusvirastolautakunnan puheenjohtajana, yhtään HKR-Rakennuttajan hanketta ei hyväksytty näillä lainanottajan velkaan liittyvillä ja epäselvyyksiin liittyvillä asioilla. Ei yhtään. Tai olisimme olleet koko ajan julkisuudessa, että miten on mahdollista, että näin epävarmalla perusteella myönnetään lainaa. Tästä syystä en voi kannattaa lainan myöntämistä kyseiselle yritykselle näillä perusteilla.

2.12.2015

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse en kannata tämän asian hylkäämistä. Myönnän, että tosiaan riskiä on, mutta ne on minusta hyvin lueteltu tässä perusteessa, ja tähän saimme selvityksen myös kaupunginhallitusvaiheessa. Tämä projekti on hyvä keino elävöittää meidän satama-alueitamme ja tuo varmasti taas uutta hauskeempaa Helsinkiä mukanaan.

Valtuutettu Urho

Kiitos.

Kannatan asian hylkäämistä. Minulla on mielessäni se keskustelu, jota käytiin, kun Lampan taloa myytiin taloudellisesti epävarmalle ostajalle. Mitä siitä seurasi? Siis tällä samalla rannalla oleva vanha säilytettävä rakennus oli 5 vuotta huputettuna, kun ostajalta puuttui kyky saneerata talo kuntoon. Myöhemmin paljon huonommassa kunnossa se jouduttiin myymään sille, joka alun perin olisi tarjonnut vähintään yhtä paljon talon kunnostuksesta. Miksi se myytiin alun perin tälle alkuperäiselle ostajalle? Vain siksi, että hänellä oli suuremmat tarkoitukset elävöittää ja tehdä siitä jotain hauskaa.

Minusta meillä on paljon rantaa Hietalahdessa, meillä on paljon rantaa Töölön rannoilla, meillä on Töölönlahti. Eihän meidän tarvitse tähän meidän satama-altaaseemme johon tulee risteilylaivoja viereen, mutta ennen kaikkea tämä meidän liikenteemme saarille. Jos ei näille saarille meneville veneille ole löytynyt edes riittävästi pysäköintipaikkaa, sata-mapalveluja, niin miten ihmeessä yhtäkkiä se vähäkin alue varattaisiin yhdelle toimijalle, jonka tulevaisuudesta ei ole mitään varmuutta.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Puheenvuoroni jälkeen arvoisa puheenjohtaja ilmoitti, että minun puheenvuoroni ja minun tekemäni hylkäysesitys tulkitaan Hakasen hylkäysesityksen kannatukseksi, koska minun hylkäysesityksessäni ei ollut perusteluita. Nyt sitten kuitenkin uusi tulkinta on se, että hylkäyses-

2.12.2015

tyksessä ei tarvitakaan mitään perusteluita tai ei laiteta. Se on minusta outoa sikäli, että koska Hakanen puhui vain taloudellisista riskeistä ja minun puheenvuorossani olivat sekä taloudelliset riskit että merenkulkuun liittyvät riskin, ja juuri niitä seikkoja myös korostin, joita täällä valtuutettu Nieminen toi esille ja myös valtuutettu Kanerva toi esille. Kyllä minä itse toivoisin sitä, että hylkäysesitykset, jos niissä on oikeasti erilaiset perusteet, myös silloin voitaisiin laittaa vastakkain.

Olen tältä pohjalta vielä laittanut tänne uuden hylkäysehdotuksen, että ehdotan, että lainan myöntäminen Helsingin Allas Oy:lle hylätään siihen liittyvien taloudellisten riskien ja merenkulun turvallisuuteen liittyvien riskien vuoksi. Täydennän vielä näkemystäni sillä, että käsittäakseni tuossa kohtaa tässä hankkeessa ainoa bisneselementti on tämä kahvila- ja ravintolatoiminta. Jos sellaista halutaan sinne tehdä, niin miksei kaupunki ota sitä ikään kuin itselleen ja kilpailuta sitä jollain toimijalla, jolloin kaupunki myös saisi siitä jotain tuloa itselleen – eri tavalla kuin mitä tämä hanke nyt tällä hetkellä on.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Näin se varmaan on, ja minä kannatan hylkäysehdotusta. Jos nyt sanamuotoon on jotenkin väärä, niin ihmettelen, ettei valtuutettu Luukkainen voi kannattaa Hakasen hylkäysehdotusta, koska lopputuloshan on kuitenkin sama. Emmeköhän me täällä valtuustosalissa kuitenkin päätä asioista, emmekä tee niinkään paljon politiikkaa. Tämä pitäisi olla meidän juttumme täällä.

Valtuutettu Nieminen täällä puhui erittäin hyvin ja monet muutkin. Minäkin muistuttaisin, että meillä on 4 vuodenaikaa täällä, ja jos se allas on tuolla kesän, niin se vie niin paljon laivaliikennettä ynnä muuta yrittäjätoimintaa erittäin paljon. En siinäkään mielessä kannata, vaan olen hylkäysehdotusten puolella.

Sitten jos otan vertauskohteen, niin nämä 4 sosiaaliasiamiestä, joita yritin saada lisää, niin niiden vuosikustannukset olisivat olleet 200 000. Näillä rahoilla, mitä me lainaisimme, eikä ole tietoa saammeko takaisin, 20 vuodeksi saataisiin sosiaaliasiamiehet.

2.12.2015

Ledamoten Månsson

Ordförande.

Ensinnäkin tähän, että voiko satama-alueella olla muuta kuin laivoja ja toritoimintaa, niin kaupunginhallitus kävi tutustumassa Kööpenhaminaan tuossa menneenä kesänä, ja siellähän on juuri puhdistettu satamavedet uintikelpoisiksi. Kyllä kaupungin satama-alueella voi olla muuta tällaista.

Kiitän kaupunginjohtajaa vastauksesta. En kuitenkaan kysynyt näistä taloudellisista riskeistä, vaan kysyin nimenomaan, tuleeko tästä alashankkeesta mitään, kun nämä toimijat ovat tässä tilassa. Kysyisin uudestaan, tuleeko hankkeesta mitään ensi kesäksi. Sitten toiseen kysymykseen en saanut ollenkaan vielä vastausta. Monet muutkin ovat viitanneet näihin laituripaikkoihin eli Runebergin ja risteilyalusten laituripaikkoihin ja miten asia tullaan ratkaisemaan ensi kesäksi, jos tämä allas toteutuu. Eli toteutuuko allas näillä näkymin ja laituripaikat?

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Itse en vastusta tällaisia hankkeita. Tosin tässä on nyt näköjään tämä fyrkkapuoli niin puissa, että lähinnä tulee vain mieleen, että menevätkö nämä paalut vanhojen velkojen maksuun. Olisihan se tietysti kiva, kun tuossa olisi Kauppatorilla kaikkea elämää reippaammin. Kolera-allas ei ole ehkä se paras uima-allas, vaikka kokeiltu onkin.

Muistuttaisin myös, että on täällä aika paljon uimapaikkoja stadissa muuallakin. Äsken puhuttiin hyvin Töölö-keskeisesti ja keskustakeskeisesti, mutta lähtekää tuosta tuonne itään päin. Siellä on Vuokki täynnä rantsua. Sopii käydä joskus edes uimassa. Tällaisia ajatuksia.

Tähän loppuun on pakko todeta se, että on se erikoista, että jos täällä ei pystytä kannattamaan asian sisältöä, vaan se, mistä päin salia tämä itse esitys tulee.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

2.12.2015

Valtuutettu Månssonille kysymykseen hankkeen toteutumisesta totean, että kaupunginhallituksen esittelijänä minulla ei ole muuta tietoa kuin se, mitä esittelytekstissä todetaan.

Välihuuto!

Viittaan esittelytekstiin. Pahoittelen, että sen enempää tietoa hankkeesta itselläni ei ole.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata hylkäystä, mutta ihmettelen, miksi kaupunginhallitus on päättänyt tämän asian yksimielisesti ja tuonut sen meidän päätettäväksemme. Nyt jos se epäonnistuu, niin kaupunginhallitus ottaa kyllä tästä täyden vastuun.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuustoverit.

750 000 matkajaa Suomenlinnaan, tavoittelee miljoonaa. Vallisaari ensi kesänä 150 000, tavoitellaan 350 000. Lonna hakee yli 100 000 kävijää. Isosaari aukeaa kohta matkailulle. Tämän suurin ongelma on se, että ei Helsingistä pääse näihin saariin. Kyllä Helsingin kauppatorista tulee tehdä meidän matkailumme keskus, ja se tuo muuten meille tuloja ihan eri tavalla kuin tämä allashanke ravintoloineen. Siksi, käyköön nyt tässä äänestyksessä miten tahansa, minun mielestäni olemme velvollisia edistämään meriliikennettä, sen tulevaisuutta siten, että Kauppatorin rantaan on saatava lisää laituripaikkoja. Siellä on 1960–1970-luvulla ollut ? laitureita juuri tämän käytön takia. Sinne voidaan tehdä nytkin. En voi kuvitella, että kaupunkikuvaneuvottelukunta voi vastustaa tätä, kun hyväksyi maailmanpyörän ja tämän allashankkeenkin. Kuumma vastustaa, että Kauppatorille eivät sovi lisälaiturit.

Toivon, että olette tukemassa niitä esityksiä, joita tulemme tekemään eri ryhmissä merenkulun parantamiseksi Helsingin matkailun lisäämiseksi.

2.12.2015

Kiitos kaikille.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Nieminen esitti edellä hyvän perustelun sille, miksi hanketta ei pitäisi hyväksyä. Yrityksen tulevaisuus on epävarma, ja sekin olisi jo itsessään peruste olla myöntämättä lainaa. Kuitenkin se, että lainan hyväksyminen ja altaan toteutuminen haittaisi useiden muiden yrittäjien toimintaa – eikä tätä ole edes arvioitu erikseen asiaa valmistellessa –herättää kysymyksen, miksi kaupunki edes harkitsee tukevansa hanketta. Jos joku haluaa elävöittää Helsinkiä eikä haittaa sillä muita, asiassa ei olisi mitään ongelmaa, jos hän tekisi sen omilla rahoillaan. Jos kuitenkin hanke haittaa muita, se vaatisi tarkempaa arviointia silloin, jos hanke tehtäisiin elävöittäjän omilla rahoilla. Kun tässä tapauksessa kuitenkin on kyse siitä, että joku haluaa elävöittää Helsinkiä veronmaksajien rahoilla ja riskinä on se, ettei hanke edes toteudu, ainakin omat hälytyskelloni tarkastuslautakunnan jäsenenä soivat. En näe tällaisen lainan myöntämistä vastuullisena taloudenpitona, ja vastustankin sen myöntämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Edelleen muistutan, että me olemme myöntämässä yhden miljoonan lainaerää koko hankkeelle, joka eri lautakunnissa ja muissa poliittisissa käsittelyissä on ristiriidattomasti ajettu läpi. Kommentoin keskustelua siltä osin, että nämä merenkulun riskit ja pelastusnormit ovat asioita, jotka viranomaisvastuulla on selvitetty ja selvitettävä ja luvat saatava, ennen kuin hanke voi toteutua. Se ei ole valtuuston asia tässä kohtaa niitten pelkojen näkökulmasta kaataa sitä. Se kaatuisi tai olisi jo kaatunut, jos hanke sisältäisi asioita, joita ei lain mukaan eikä turvallisuusnormien mukaan voi toteuttaa.

Mitä tulee taloudelliseen tilanteeseen, niin kuin kaupunginjohtaja totesi ja tämä asia, joka kaupunginhallituksessa oli hyvinkin esillä, on se, että nimenomaan nämä lainaehdot on laadittu niin, että kaupunki suojaa

2.12.2015

etunsa. Ollaan sitä kautta rakentamassa hankkeelle sellaista toteuttamisformaattia, joka on kaupungille normaali. Näiden käytäntöjen mukaan kaupunki on valmis ihan yhdenmukaisesti antamaan tälle hankkeelle ja joillekin vastaaville – ja on antanut – lainoja. Siis tämä on laina, joka maksetaan takaisin, ja jos tulee ongelmia, niin lainat silti näillä ehdoilla pystytään turvaamaan.

En sano, että tämä on riskitön ja etteikö tätä hanketta voisi moittia. Minäkään itse en ole välttämättä tämän kohderyhmääkään, mutta minä vain ajattelen, että kaupunki kaupunkina ei voi kohdella hankkeiden tekijöitä ja yrittäjiä sillä tavoin, että ensin eri tavoin poikkihallinnollisesti tehdään kaikki työ tämän toteuttamiseksi ja sitten viime metreillä valtuusto yhdellä lainahankekohdalla kaataisi sen hankkeen. Se on vain sellaista politiikkaa, jota en soisi tehtävän, semminkin kun tämä itse hanke sisällöllisesti ei ole sellainen, jota kukaan vastustaisi. Ainakaan täällä ei ole esitetty niitä näkökulmia. On esitetty vain pelkoja siitä, että tässä hankkeessa on väärä paikka, joka siis päätettiin jo aikaa sitten, tai lainariskejä, jotka kaupunki on ihan, niin kuin esittelystä kuuluu, ottanut omassa esityksessään lainaehdoissa huomioon.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tässä on 2 perustetta ollut vastustaa tätä. Toinen on se, että tämä ei sovi tähän paikalle ja tätä ei pidä tehdä. Silloin hylkäysesitys on ihan ymmärrettävä. Toinen peruste on se, että epäillään rahoituspuolta. Kysymykseni liittyy siihen, että jos sinänsä kannattaa tätä hanketta, mutta on epäily siitä, pystyykö yritys hoitamaan tämän asian, niin jos yritys ei pysty hoitamaan, on tämä velka, niin eikö siinä tapauksessa, että yritys menee nurin, yrityksen omaisuus – eli tässä tapauksessa esimerkiksi tämä uintikeskus – tule velallisille, jolloin voidaan hakea toinen yrittäjä siihen, voidaan pyörittää tätä toimintaa. Kysymykseni liittyy nimenmaan siihen, että eihän välttämättä se, että yritys ei pystyisi sitä kannattavasti pyörittämään, tarkoita sitä, että tämä itse hanke tai uintikeskus katoaisi johonkin, vaan se voi jatkaa toimintaa jonkun toisen tekemänä, että se on siellä paikalla. Jolloin ne, jotka kannattavat tätä, mutta epäilevät rahoitusta, niin tämä kuitenkin mahdollistaa sen jatkon myös tulevaisuudessa. Jos nyt oikein ymmärrän, miten yleensä menee tällaisissa tilanteissa, joissa annetaan velkaa – tai lainaa, anteeksi.

2.12.2015

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen jäsenenä 2 kohtaan kommentti. Kiitos Tuomas Rantaselle molemmista puheenvuoroista, joissa nämä 2 asiaa on nimenomaan nostettu. Ensinnä prosessi: Meillä on tosiaan yksimielinen käsittely liikuntalautakunnasta eteenpäin. Se, että me yhtäkkiä tänä iltana päädymme tässä tähän keskusteluun, ei ole hyvää päätöksentekoa.

Toiseksi näistä ehdoista, jotka lainalle on annettu: ovat kyllä harvinaisen tiukat. Jos katsotte esittelytekstin kohtaa 7, lainan erityisehdot, joiden täytyy toteutua ennen sen nostamista, niin siellä on muun muassa omapääomaehtoista rahoitusta vähintään 40 % kokonaisinvestoinneista ja niin edelleen, dokumentoidut tiedot, toteutuminen kokonaisrahoituksesta. Tämän tyyppinen tilanne, jossa ikään kuin hanke ei toteutuisi, mutta laina olisi jo mennyt, ei kyllä näiden ehtojen valossa pitäisi tapahtua. Meillä on kyllä tuolla lehtereillä ammattitaitoista väkeä tätä valvomaan.

Se oli valitettavaa, että me emme tajunneet kaupunginhallituksessa vielä kysyä tarkemmin tätä yhtä 30 000 saatavaa tämän hankkeen osalta, mutta sille varmaan löytyy sentyyppinen selitys, jonka voi vaikka tässä vielä esittelijä todeta.

Kiitos.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on tänään käytetty jo monta hyvää puheenvuoroa, mutta haluaisin itse korostaa myös sitä, että vaikka olen samaa mieltä kuin esimerkiksi valtuutettu Rantanen siitä, että kaupungin toiminnan ei pitäisi olla poukkoilevaa, niin toisaalta on hyvä muistaa, että rivivaltuutettu ei tätä asiaa ole päässyt käsittääkseni vielä käsittelemään missään vaiheessa. Ainakin itselleni se on nyt ensimmäistä kertaa tässä edessä, enkä missään vaiheessa ole ilmaissut tukeani tälle hankkeelle myöskään valmistelun aikana.

2.12.2015

Ihmettelen sitä, miksi joka ikinen Helsingin elävöittämisshanke pitää yrittää työntää Kauppatorille, jolla on omia vahvuuksiaan jo valmiiksi, joista lähteä kehittämään asioita niin kuin täällä on monessa puheenvuorossa tullut esille. Meillä on valtavasti alueita Töölössä ja monilla muilla alueilla, mihin me ilomielin voisimme ottaa tämäntyyppistä toimintaa. Helsingissä myös Rajasaari esimerkiksi, Töölönlahti, Töölön monet rannat, jotka odottavat vain samantyyppistä toimintaa kuin Etelä-Helsingissä. Samoin Kalasatama ja niin edelleen. Miksi kaikki pitää yrittää väkisin työntää tähän keskusta, semminkin kun itse näkisin todella mielelläni, että siellä tulisi muunlaista yrittäjätoimintaa, kuten puheenvuoroissa on tuotu esiin.

Sinänsä tämä konsepti on hauska, mutta sijainti on vähän hassu, ja täytyy sanoa, että en minäkään kyllä tällaisia taloudellisia riskejä lähtisi ottamaan.

Kiitos.

Valtuutettu Sevander

Kiitos, puheenjohtaja.

Oikeastaan komppaan vähän valtuutettu Pilvi Torstia nimenomaan tässä lainaehdoasiassa, että nyt täytyy ymmärtää se, että kun nämä erityisehdot sitten kenties joskus täyttyvät, niin sitten vasta lankea tämä laina. Tietysti ehkä vähän ongelmallisena katsomme sen, että nythän me periaatteessa annamme virkamiehille valtuutuksen tarkastella, milloin nämä ehdot täyttyvät. Tavallaan sellainen mahdollisuus reagoida, ovatko ehdot täyttyneet tarpeeksi paljon, häviää tämän päätöksen myötä. Tuossa kävin kysymässä, voiko tähän asiaan tehdä ponnin, esimerkiksi että se vielä tsekattaisiin kaupunginhallituksessa, mutta vastauksena oli, että ei voi tehdä.

Sinällään Tuomas Rantanen tämän asian on avannut varsin hyvin ja rohkeastikin tässä, että mistä tässä oikeastaan päätetään. Tämä on vaikea asia, mutta luotan myös, että virkamiehet tekevät varmasti parhaansa ja oikean päätöksen siinä vaiheessa, kun erityisehtoja aletaan tarkastella.

2.12.2015

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jaan ihan täysin valtuutettu Rantasen tässä aiemmin esittämät puheenvuorot. On aika kauheaa. Tämä hankehan on ollut erittäin paljon julkisuudessa, ja tässä on ollut mahdollisuus valtuutetuilla, vaikkakaan eivät olisi itse osallistuneet käsittelyyn, nostaa meteli omissa valtuustoryhmissään, ja tämä on kuitenkin mennyt läpi tähän asti. Kyllähän se, että tässä kohtaa nyt pakitettaisiin aivan yllättäen, niin ei voitaisian yritysystävällisyydestä siinä tapauksessa puhua.

Tässä tosiaan täytyy muistaa, että lainaehdot on hyvin tiukoiksi asetettu tuossa, ja myös, niin kuin Rantanen jo sanoi, virkavastuulla selvitetään tämän sopivuus tuohon paikkaansa, jota emme nyt tässä ole edes käsittelemässä. Edelliselle puhujalle toteaisin, että on kyllä huomattavasti parempi, että erityisehtojen toteamisen tutkivat virkamiehet kuin me täällä valtuustossa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelen kaupunginhallituksen jäseniä Rantanen ja Torsti, jotka puolustavat tätä teidän päätöstänne ja ovat sitä mieltä, että ei hävitä paljon rahaa ja niin edespäin. Ei se ole se ongelma, vaan suurin ongelmahan on se, että jos ei se onnistu, niin kaupungin rantaan jää paraatipaikalle jokin puolivalmis luuranko.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tein aloitteen tuossa joku puolitoista vuotta sitten sellaisesta asiasta, että Koillis-Pohjois-Helsinkiin olisi hyvä saada maauimala ja se elävöittäisi aluetta ja ehkä nostaisi alueen arvoa. Silloin vedottiin siihen, että ei ole fyrkkaa. Kuinka ollakaan, se on ennenkin kuultu tässä salissa. Tein myös sellaisen vaihtoehdon, että pystyisikö Vantaanjoen tai Kera-

2.12.2015

vanjoen rantoja parantamaan, että siihen saisi lisää uimapaikkoja. Siihenkin tuli tämä talouskuvio. Tämä maauimalahanke on tietysti aika arvokasta toimintaa, mutta tällainen rantakuvio, niin siihen olisi varmasti riittänyt tällainen raha, jota tässä ollaan myöntämässä lainaksi. Tosiaan kun liikuntavirastolla nyt ei satu olemaan sitä ? niin paljon, että tämä olisi mahdollista, joten jälleen kerran voisi ajatella kaupunkia kokonaiskuvallisesti, ja kuten totesin tässä, niin onneksi siellä idässä päin on rantoja. Mutta ajatellaan kokonaiskuvallisesti tätä kaupunkia.

Valtuutettu Laaksonen

Kiitos.

Valtuutettu Månssonille täydentäväksi tiedoksi ja yhtä kaikki muillekin valtuutetuille tämän hankkeen todellisuudesta tai siitä tilasta, missä se on: Liikuntalautakunnassa olemme päättäneet 5. marraskuuta pikaisesti KVR-urakasta, joka koskee viranomaislaitureita. 359 000 se urakka maksaa, ja käsittääkseni se työ on jo alkanut tai oli määrä alkaa joulukuun alussa nämä muutostyöt, joita edellyttää tämän uimaparatiisin synnyttäminen. Eli pyörät ovat jo pyörimässä, ja noin 400 000 euron päätökset on asiasta jo tehty ja työt ovat käynnissä. Tämä valtuustolle kaikille tiedoksi.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Siis nythän me käsittelemme lainan myöntämistä Helsingin Allas Oy:lle, ja mielestäni täällä sekä valtuutetut Pakarinen, Rantanen ja Torsti ovat pitäneet hyvät puheenvuorot. Omasta puolestani minun on helppo olla tämän kaupunginhallituksen esityksen takana.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

En itse ainakaan koe olevani yrittäjävastainen, oikeastaan ihan päinvastoin. Mielestäni se suurin haaste kaupungilla onkin käydä syste-

2.12.2015

maattista vuoropuhelua yrittäjien kanssa ennakoivasti. Nythän tuntuu siltä, että me olemme koko ajan tässä tilanteessa, että tulee mainostoimistoja esittämään Töölönlahdelle kivoja ideoita ja että sen voisi joskus ruopata ja katsoa, voiko sen ruopata, kun kaupunki olisi voinut pohdita tätä asiaa jo 20–30 vuotta ja tsekata tällaisia asioita. Tässä mennään ihan väärin. Ihan kuin tässä ei olisi ohjaksia kaupungilla ollenkaan, vaan jos joku kiva idea tulee, niin sitten siihen tartutaan sen sijaan, että näitä asioita ohjattaisiin vähän toisella tapaa kaupunginvirkamiehistön käsin.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Ottaen huomioon tässä esille tulleet epäselvyydet esitän tämän asian palauttamista kaupunginhallitukselle sen selvittämiseksi, ovatko lainanhakijan esittämät hankkeen tuotto-odotukset realistiset, mitkä hankkeen taloudelliset riskit kaupungille ovat hankkeen epäonnistuessa altaan ollessa yhä keskeneräinen ja onko hankkeen kokonaistaloudellinen vaikutus toteutuessaan kaupungille positiivinen vai negatiivinen ottaen huomioon hankkeen aiheuttamat haitat muulle alueen yritystoiminnalle.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Nuutti Hyttisen tekemää palautusehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuo palautus voisi olla tässä siinä mielessä ihan hyvä, että saataisiin sitten vastaus näihin tiettyihin kysymyksiin, joita täällä on esitetty, joihin ei ole vielä pystytty vastaamaan. Niin kuin kaupunginjohtaja sanoi, hän valittaa, että ei tiedä näitä muutamaa vastausta, joita valtuutettu Måns-

2.12.2015

sonkin kysyi. Sitten palautuksen aikana niihinkin voisi löytyä vastaukset.

Sinänsä tähän sisältöön vielä se, että kun täällä on ollut puheita siitä, että tätä asiaa ei voisi päättää nyt täällä valtuustossa, koska tämä on päätetty jo joissakin elimissä aikaisemmin, niin sitä kyllä ihmettelen tässä. Olen nyt itse 7:ttä kautta mukana valtuustotyöskentelyssä, ja olen kyllä ymmärtänyt, että valtuusto on se, joka päättää ne asiat, joita valtuustossa käsitellään. Omassa ryhmässäni olen muutamaan kertaan nostanut esille ne varoitukset ja riskit, jotka tähän hankkeeseen liittyvät. Yrittäjävastaisuudesta olen samaa mieltä kuin valtuutettu Nieminen ja valtuutettu Ikävalko täällä ovat tuoneet esille, että tässä suositaan sitten yhtä yrittäjää ja lyödään korvalle montaa muuta yrittäjää. Niille, jotka ovat nyt esimerkiksi merenkulkualan yrittäjiä, tulee tästä suuria vaikeuksia.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

En halua pitkittää keskustelua, mutta ensiksi sanon, että en kannata palautusta. Nimenomaan itse asiassa kaupunginhallitusvaiheessa ja tässä esittelytekstissä on juuri lainan ehtojen tiukkuus aivan erityisellä painopisteellä ollut koko ajan tässä valmistelussa, nimenomaan tämän laina-asian valmistelussa.

Sitten sanon Asko-Seljavaaralle, joka pelkäsi, että jos hanke kaatuu, niin sinne jää jokin ranka: Tämä hankkeen suunnittelu lähtee siitä, että se on kevytrakenteinen eikä ole tarkoitettukaan pysyväksi. Tietysti jos kaupunki haluaa sen pysyväksi myöhemmin jossain muodossa, niin se voi johtaa jatkosuunnitteluun, mutta tässä tapauksessa kyse on nimenomaan kevytrakenteisista järjestelyistä tänne nykyisin aika lailla parkkipaikkana olevalle alueelle, jossa tosin on sitten se huvipyörä tai mikä tämä on.

Keskustelussa joukkorahoitus näyttäytyy jotenkin kielteisenä asiana, mikä tuntuu minusta oudolta. Tämä joukkorahoitus osaltaan osoittaa juuri sen, että kysyntää hankkeelle on. Nämä ihmiset, jotka ovat panneet siihen omaa fyffeä, tietenkin ovat aktiivisia asiakkaita. Tämähän on yksi osa tämän hankkeen ikään kuin odotetta ja kiinnostuksen mittaria, että he ovat onnistuneet tietyn osan rahoituksesta keräämään ihmisiltä.

2.12.2015

Sitten kun tässä puhuttiin, että on väärin, että yrittäjät ovat aktiivisia omanlaisten ideoiden, että pitäisi kaupungin virkamiesten aina keksiä kaikki ideat, niin totta kai kaupunki voisi olla luovempi itsekin, mutta minusta on hyvä, että kansalaisjärjestöt tai yrittäjät tekevät ehdotuksia. Eivät ne aina hyviä ole. Minulla on monta mielessä ajankohtaista huonoa ehdotusta, jota en tule kannattamaan, mutta tätä ehdotusta nyt on porukalla mietitty sen verran monta kertaa.

Niin kuin sanoin, en pidä itse uimisesta enkä ole tämän kohderyhmää, mutta kun tämä nyt on jollain lailla käyty läpi niin, että tämä on nyt kaupungin kanta, niin kyllä se minusta hullua on ruveta kampeamaan sitä tässä vaiheessa. Vaikka Luukkainen on oikeassa, että kyllä valtuustolla tässä on ihan valta ja halu, jos haluaa tehdä. Sitten toinen kysymys on, onko se reilua, oikeudenmukaista ja järkevää, onko se hyvää yrityspoliittikkaa ja antaako se hyvän kuvan ihmisille siitä, millä lailla tässä kaupungissa kannattaa yrittää tehdä yhtään mitään.

Valtuutettu Oskala

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän tosiaan kaupunginhallitus viime toukokuun loppupuolella antoi myöntävän lausunnon ELY-keskukselle, ja sitten elokuussa tähän annettiin lupa. Tämä lupa on tosiaan 8 vuodeksi määräaikainen, eli tämä ei tule olemaan toivon mukaankaan ehkä ikuinen. Sen sijaan nämä rakenteet, jotka ovat kellovia, voidaan ehkä siirtää myöhemmin jonnekin muualle. Nyt tätä on tosiaan valmisteltu aika hyvässä hengessä kuitenkin useamman vuoden, ja tämä on upea hanke. Toivon, että tämä menee tänään eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen tuossa nosti esille sen, että kun tähän on annettu joukkorahoitusta, niin tämän pitäisi olla hyvä hanke ja tosiaankin sen takia meidän pitäisi tukea sitä. Painottaisin sitä, että myös WinCapitaan

2.12.2015

löytyi vaikka kuinka paljon ihmisiä, jotka olivat valmiita sijoittamaan ja kuinka sitten kävikään.

Kiitoksia.

Valtuutettu Jalovaara

Puheenjohtaja.

Periaatteessa suhtaudun yleensä yrittäjyyteen myönteisesti täällä, mutta tosiaan niin paljon tällaisia avoimia kysymyksiä on kyllä tullut tämän aikana. Se, että kaupunginhallituksen jäsenet alkavat täällä tavallaan pyörtämään omaa kantaansa, mitä ovat olleet kannattamassa, niin kyllä tämä palautus on mielestäni tässä tilanteessa ihan perusteltua.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos.

En olisi muuten ottanut puheenvuoroa, mutta kun valtuutettu Rantanen täällä jotenkin viittasi siihen, että yritysten ideat eivät olisi tervetulleita. Haluan nyt vielä kerran sanoa, että itse teen nimenomaan sentyyppistä kehittämistyötä, jossa hyödynnetään yritysten ideoita julkisen sektorin uudistumisessa. En todellakaan vastusta sitä, vaan sitä tapaa, jolla tätä tehdään. Töölönlahti, Kauppatori, siellä voisi ihan hyvin käydä ennakkoivaa markkinavuoropuhelua yritysten ja keiden kanssa vain niistä ideoista, mitä siellä voitaisiin toteuttaa yritystenkin toimesta. Mutta tämä ei ole se tapa, mitä tässä on nyt tehty.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Hitsi, minä tykkään tuosta Tuomaksesta, hän pistää aina aivonystyrät liikkeelle tosi monilta muitakin kuin itseltään. Hän kysyi, onko tämä oikeudenmukaista ja järkevää yrittäjyyden näkökulmasta. Minun mielestäni asia on selvittämättä. Tähän palautukseen tulisikin liittyä yritys vaikutusten arviointi koko Kauppatorin alueella ottaen huomioon saaristo-

2.12.2015

liikenne. Sitten päästäisiin puhumaan oikeudenmukaisuudesta ja järkevyydestä.

331 §

Esityslistan asia nro 6

TAKAUKSEN MYÖNTÄMINEN OY APOTTI AB:LLE

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Apotti-hanke, josta tässä puhutaan, on törmännyt vakaviin juridisiin ongelmiin. En tarkoita nyt vain hankekilpailun hävinneen yrityksen valitusta markkinaoikeudelle, joka määräsi hankkeen toimeenpanokieltoon. Näyttää nimittäin siltä, että Apotti-järjestelmän hankinnassa ei ole otettu huomioon Euroopan tuomioistuimen lokakuussa niin sanotussa Schrems-jutussa antamaa tuomiota, joka edellyttää sen varmistamista, että yksityisiä kansalaisia koskevia henkilötietoja ja muita luottamuksellisia tietoja ei siirry Yhdysvalloissa sijaitseville yrityksille ja palvelimille.

Tuomioistuin totesi, että henkilötietoja voidaan siirtää kolmanteen maahan vain, jos tuossa maassa taataan riittävä tietosuojan taso. Edward Snowdenin NSA-paljastuksiin viitaten tuomioistuin kumosi Euroopan unionin komission päätöksen, jonka mukaan niin sanottu Safe Harbor -järjestelmä takaa Yhdysvaltoihin siirrettävien henkilötietojen riittävän suojan. Se totesi, että yhdysvaltalaiset yritykset ovat velvollisia syrjäyttämään tietosuojan rajoitukset silloin, kun USA:n kansalaiseen turvallisuuteen, yleiseen etuun ja lakien noudattamiseen liittyvät vaatimukset sitä edellyttävät. Tuomioistuin katsoi, että tämä loukkaa Euroopan unionin kansalaisten perusoikeuksia.

Miten tämä liittyy Apottiin, josta pitäisi tulla HUSin, Helsingin ja eräiden muiden kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojär-

2.12.2015

jestelmä? Siten, että Apotti-hankintaa ollaan tekemässä Epic Systems Corporationin kanssa, joka toimii Yhdysvalloissa. Kysyin Apotti-hankepäälliköltä Hannu Välimäeltä, miten EU-tuomioistuimen Schrems-ratkaisu Safe Harbor -järjestelmästä on otettu huomioon. Sain Välimäen ja hankkeen lakimiehen kirjallisen vastauksen. Sen mukaan asiaa on kiinnitetty huomiota niin, että sopijaosapuolet, siis Apotti ja Epic, sitoutuvat noudattamaan henkilötietolakia. Käytännössä tämä tapahtuu vastauksen mukaan niin, että tehdään henkilötietolain ja EU:n mallilomakkeiden mukainen sopimus, jonka perusteella tietojen siirtäminen EU-alueen ulkopuolelle voi tapahtua – tässä tapauksessa siis siirtäminen Yhdysvaltoihin.

Vastaus kiertää varsinaisen ongelman. Ongelmahan tässä ei ole Apotin ja Epicin välinen sopimus tai se, luotammeko Epicin toimintaan, vaan ongelmana ovat Yhdysvaltain lait ja oikeuskäytäntö ja viranomaisten valta, joka mahdollistaa sen, että viranomaiset voivat sivuuttaa tällaisiin yhtiöiden välisiin sopimuksiin sisältyvät tietosuojalausekkeet riippumatta EU:sta, Suomesta tai Epic-yhtiöstä.

EU-tuomioistuimen kanta tässä asiassa on eri kuin EU-komissiolla, jonka päätöksen tuomioistuin nimenomaan kumosi. Prosessi varmaankin jatkuu. EU-komissio yrittää jatkaa omalla linjallaan, mutta lopullinen sanavalta on ollut ja tulee olemaan tuomioistuimella. Varsinainen ongelma ei poistu EU:n päätöksellä, koska se koskee USA:n lakeja ja käytäntöjä. Ainoa keino välttää tämä ongelma on olla lähettämättä tietoja Yhdysvaltoihin.

Ehdotan, että valtuusto hyväksyy seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus toimii niin, että ennen mahdollista Apotti-hankintasopimuksen allekirjoittamista varmistetaan, ettei asiakas- ja potilastietoja siirretä EU-alueen ulkopuolelle Yhdysvaltoihin.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa valtuusto.

Nyt tämä puheenjohtajan ilmoitus tuli minulle yllätyksenä, ja en ota siihen kantaa, mutta tulin tänne esittämään kannatukseni Hakasen ponnelle. Haluan perustella, mitä varten.

2.12.2015

Komissio siis on katsonut, että EU:n alueella tämä niin sanottu Safe Harbor -järjestelmä riittää takaamaan EU:n kansalaisten tietosuojan, kun henkilöitä koskevia tietoja siirretään yhdysvaltalaisille yrityksille. EU:n tuomioistuin on siis lokakuussa Snowden-paljastuksiin viitaten päättänyt, että Safe Harbor -järjestelmä ei kuitenkaan tarjoa EU-kansalaisille riittävää tietosuojaa. Mitä tästä seuraa meille täällä valtuustossa? Ovatko nyt puntit tasan, niin että EU:n tuomioistuin on yhtä mieltä ja EU:n komissio on toista mieltä? Näin se ei ole. EU:n tuomioistuin on tässä päättävä taho ja komissio, yhtä lailla kuin Helsingin valtuusto, tottelee mitä tuomioistuin päättää. Tuomioistuin on ylin määrävä taho tällaisissa asioissa.

Tästä johtuen on tärkeätä, että kaikissa Apotti-vaiheissa valtuusto selvittää tarkkaan tämän lokakuussa tänä vuonna tulleen tuomioistuinratkaisun vaikutukset. Sen takia mielestäni tämä on oikea hetki edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää tämän asian niin, että valtuusto voi olla varma, että päätökset kaikissa Apotti-asioissa ovat laillisia

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakanen ja valtuutettu Wallgren toivat esiin erittäin relevantteja huolia liittyen Safe Harbor -järjestelmään ja siihen, miten tietoja levitetään eteenpäin. Kun nyt on jo todettu, että tätä pontta ei kuitenkaan voida tässä yhteydessä käsittelyyn ottaa, niin sitä ei silloin tässä käsittelyyn oteta, mutta luotan siihen, että tätä julkista keskustelua seurataan myös Apotti Oy:ssä ja he huolella perehtyvät juridisiin näkemyksiin, mitä tässä nyt liittyy siihen, miten voidaan tietoja käsitellä Suomessa ja tietenkin noudattavat kaikkea lainsäädäntöä ja huomioivat myös EU-ennakkotapaukset. Se on ehkä se, mitä tässä ponnella on haettukin, ja se varmasti toteutuu, kun Apotissa pidetään huolta, että seurataan lakeja, kuten ainakin tähän asti on tiukasti tehty.

Kiitoksia.

Valtuutettu Urho

Kiitos, puheenjohtaja.

2.12.2015

Takauksen myöntäminen Oy Abotti Ab:lle. Kyseessä on siis yhteisen potilas- ja asiakastietojärjestelmän hankinta. Se on kilpailutettu ja valmisteltu kohta 3 vuoden ajan. Kilpailutus on toteutunut niin kuin meillä lain mukaan kilpailutuksen tulee mennä. Se, että me olemme päätyneet Epic-järjestelmään tietysti suomalaisista määräyksistä lähtien, on ymmärrettävää, niin että kilpailutus tehtiin oikein. Siihen meidän on luottaminen.

Sama Epic-järjestelmä on tällä hetkellä käytössä Cambridgessä, sitä on joissakin Hollannin sairaaloissa. Kööpenhaminan suuri sairaanhoitopiiri ympärillä asiakas-potilasjärjestelmänsä hankki tämän saman Epicin. Yksi maailman edistyksellisimmistä sairaaloista, terveydenhuoltojärjestelmistä Singaporessa on hankkinut tämän järjestelmän. Minun on vaikea kuvitella, että tietojen salaamisella tai siirtymisellä olisi nyt jokin ratkaiseva osa siinä, että me myönnämme Apotti Ab:lle hankintaa varten takauksen. Tämän hankkeen pitäisi edetä mahdollisimman ripeästi, jotta me päätyisimme tilanteeseen, jossa potilastiedot ovat hoitavan henkilökunnan käytössä.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Nämä asiat liittyvät todellakin vahvasti toisiinsa. Ongelma nimittäin ei ole vain siinä, mitä tässä tähän mennessä on keskusteltu, vaan myös siinä, että Suomessa markkinaoikeus määräsi Apotti-hankkeen toimeenpanokieltoon. Nyt Apotti Oy:n ja päätöksen esittelijän idea täällä valtuustolle tehdyn esityksen pohjalta on jatkaa valmistelua kaikissa muissa suhteissa paitsi hankesopimuksen allekirjoittamisen osalta, vaikka hanke on siis määrätty toimeenpanokieltoon.

Aikoinaan kun Apotti-hankkeesta päätettiin, siihen liittyi monia ehtoja, ja siihen liittyen annettiin informaatiota, josta osa on ollut paikkansa pitävää, osa ei. Hankkeen kokonaishinta-arvio on kohonnut jo toista sataa miljoonaa, on nyt 10 vuodelle laskettuna 575 miljoonaa euroa.

Kun hanketta kilpailutettiin, luvattiin järjestelmään avoin rajapinta. Se kuuluu myös kilpailuehtoihin. Kysyin asiasta kuukausi sitten, ja sain Apotin hankejohtajalta vastauksen, jossa puhutaan avoimen rajapinnan sijasta integraatiosta kymmeneen muihin järjestelmiin ja Apotti-hankkeen

2.12.2015

omasta määritelmästä avoimelle palvelurajapinnalle, joka ei ole täsmälleen ottaen sama asia kuin avoin rajapinta.

Kun aloin kysellä Apotti-tietojärjestelmän suhteesta tähän EU-tuomioistuimen päätökseen, oletin, että näin iso asia on ilman muuta otettu vakavasti ja huomioon. Hämmästykseni oli erittäin suuri, kun Apotissa ilmoitettiin, että aiotaan joka tapauksessa lähettää noin 1 500 000 suomalaisen henkilötiedot, asiakastiedot ja potilastiedot Yhdysvaltoihin sen jälkeen, kun EU-tuomioistuin on nimenomaisesti edellyttänyt, että sinne ei lähetetä tietoja ainakaan kauan kuin ei ole osoittanut, että Yhdysvaltain viranomaisten ja lainsäädännön normit olisivat muuttuneet tietosuojan osalta.

Mielestäni ponsi siis tässä asiassa on sikäli ihan perusteltu, että se liittyy hankkeen eräisiin ehtoihin – tässä tapauksessa tärkeään tietosuojaa koskevaan ehtoon, joka voidaan tietysti erilaisin tavoin toteuttaa riippumatta siitä, mitä mieltä ollaan hankkeesta kokonaisuutena.

Kaiken kaikkiaan olen sitä mieltä, että tässä on niin paljon isoja epäselvyyksiä, että esitän asian palauttamista. Esitän, että valtuusto päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin, että otetaan huomioon markkinaoikeuden päätökset, varmistetaan avoimen rajapinnan toteutuminen ja noudatetaan EU-tuomioistuimen ratkaisua niin sanotussa Schrems-jutussa.

Korostan vielä, että tässä siis esitetään sellaisia ehtoja, joita kaupunginvaltuusto itse on aikoinaan sisällyttänyt päätökseen, jolla tätä hanketta ryhdyttiin toteuttamaan ja joista on nyt perusteltua syytä epäillä, että ne eivät ole toteutumassa muun muassa niiden vastausten perusteella, joita on saatu Apotti-hanketta vetäviltä henkilöiltä.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Tämän asian laajempi viitekehys on se, että maailmanpoliittinen tilanne tuo globaaleja asioita yhä tiiviimmin mukaan paikallisen päätöksenteon harkinnan piiriin. Se aiheuttaa meille jatkuvasti tällaisia orientaatio-ongelmia, missä määrin sen, mitä tapahtuu EU:n tuomioistuimessa, pitää vaikuttaa aika nopeastikin meidän päätöksiimme. Tämä on se uusi tilanne, jonka tämä globalisaatio, nyt oikeudellinen globalisaatio, meille tuo.

2.12.2015

Valtuutettu Urho sanoi näin, että takaus mahdollistaa tämän hankkeen ripeän etenemisen. Jos näin on, että tämä takauspäätös mahdollistaa hankkeen ripeän etenemisen, silloin mielestäni sekä ponsiäänestys että palautusäänestys ovat paikallaan. Tämä johtuu siitä, että siitä huolimatta, että järjestelmä on käytössä Hollannissa ja Cambridgessä, meillä on 6.10. tänä vuonna alkaen oikeudellinen ympäristö muuttunut sillä tavalla oleellisesti, että meillä on EU:n tuomioistuimen päätös, joka velvoittaa meitä täällä Helsingissä, mitä ennen 6. päivä lokakuuta ei ollut. Ennen 6. päivä lokakuuta voitiin olettaa, että komission kanta, että Safe Harbor -järjestelmä riittää, on meillä se, johon meidän pitää nojata.

Tässä mielessä on ymmärrettävää, että Helsingin kaupunginvaltuustolle tuotu valmistelu ja kaupunginhallituksen valmistelukoneisto eivät ole välttämättä voineet vielä ottaa vastaan tai koppia siitä tuomioistuimen päätöksestä. Nyt on kumminkin uusi tilanne, ja tämä on mielestäni ihan hyvä hetki, oikea hetki, ei sille, että hanke pysäytetään, vaan sille, että valtuusto ottaa vastuun siitä, että me selvitämme tämän Schrems-jutun ratkaisun merkityksen tälle hankkeelle. Nimittäin jos nyt edetään ja tehdään laittomia ratkaisua, niin nehän vasta tulevat meille kalliiksi.

Kiitos.

Anteeksi, puheenjohtaja.

Kannatan siis Hakasen palautusesitystä.

Valtuutettu Anttila

En kannata asian palauttamista. Tässä koko Apotti-hankkeen valmistelussahan on ainakin täällä valtuustossa – ja myös kun valtuusto sen delegoi sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnalle, plus sitten nyt tällä hetkellä hän on muodostettu myös Apotti-yhtiö, joka tätä hanketta vie eteenpäin – kaiken aikaa korostettu sitä, että Apottiin on kerätty tässä maassa olevaa korkeatasoista asiantuntijuutta, sekä tietoteknologian että myös juridiikan asiantuntijoita. Mukana on myös Kuntaliitto, ja näin ollen selkeät yhteydet myös valtionhallintoon.

Totta kai on tärkeitä, että tämäntyyppiset tietosuojakysymykset, joihin Hakanen viittaa, selvitetään ja on tärkeitä, että ne ovat aivan täysin puhtaat. Tässä on joka tapauksessa 2 kansainvälistä kilpailijaa.

2.12.2015

CGI on kanadalainen, Epic on yhdysvaltalainen, ja siinä mielessä molemmat eivät ole suomalaisia.

Kun sitten pohditaan itse tätä asiaa, niin meillähän Apotin merkitys on erittäin suuri sosiaali- ja terveydenhuollossa ja koko täällä alueella, jossa näitä järjestelmiä kehitetään. Esimerkiksi Helsingissä on 3 erilaista järjestelmää: Effica, Pegasos ja Uranus, jotka eivät keskustele keskenään, eivätkä Helsinki ja HUS pääse keskustelemaan keskenään. Tämän tarve on todella ilmeinen ja suuri.

Näin ollen oli ihan odotettua, että CGI tulee tekemään valituksen tästä markkinatuomioistuimeen, koska he hävisivät tämän laatutarjousvertailun. Se on otettu huomioon tämän hankkeen valmistelussa, ja näin ollen todennäköisin syin tässä tulee jonkinlainen viivästys, mutta ei mitään suuria viivästyksiä, koska hanketta valmistellaan muilta osin – koska siihen tarvitaan kaikkea muutakin työtä – sillä välin, kun odotetaan markkinatuomioistuimen ratkaisua.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on todella laajamerkityksinen ja erittäin kauaskantoinen asia ja tärkeää, että se hoidetaan hyvin. Yhdyn tähän Maija Anttilan arvioon tämän asian merkityksestä terveydenhoidon kannalta, ei vähiten kustannusten ja toimivien palveluiden kannalta. Siinä mielessä jos tässä olisi ollut mahdollisuus saada lisää tietoa palautuksen kautta, niin se olisi ollut erinomaisen hyvä asia.

Terveydenhoidon puolellahan tämä on haastava juttu, koska nyt tämän sote-uudistuksen myötä pitäisi oikeastaan ilmeisestikin siirtyä järjestelmiin, joissa sekä julkinen että yksityinen käyttävät samoja tietojärjestelmiä, jotta ne potilaan tiedot liikkuvat, jotta nämä luvatut säästöt voivat millään tavalla tulla voimaan. Sitten on se kysymys, onko tässä riski, kun tätä sote-systeemiä rakennetaan, niin tuleeko sieltä huomattavasti erilainen järjestelmä kuin tämä HUSin viritys tällä hetkellä on. Siinä ehkä lautakunnan ihmiset on paremmalla tiedolla varustettu.

Sitten sanon tästä tietosuojapuolesta, että kyllä se täytyy ottaa äärimmäisen vakavasti. Nämä eivät tällä hetkellä tunnu suurilta, mutta ne ovat suuria kysymyksiä, keiden hallussa nämä terveydenhoidon tiedot yksittäisiltä ihmisiltä ovat. Olin lokakuussa Yhdysvalloissa tutustumassa

2.12.2015

heidän tiedustelulainsäädäntöönsä ja politiikkaansa tältä osin kongressissa, ja heidän linjansa on kyllä yksiniittinen. Se on se, että muilla kuin Yhdysvaltain kansalaisilla ei ole mitään oikeuksia minkään tiedon käsittelyn osalta. Kaikkea sitä tietoa, joka on muiden maiden kansalaisista, voidaan vapaasti ottaa yhdysvaltain viranomaisten haltuun ja käyttää. Se on hyvin yksiniittinen linja.

Tämän terveydenhoidon intimitetin suojaaminen Suomen kaikkien kansalaisten, mukaan lukien Helsingin kaupungin kansalaisten, kannalta on tärkeä asia, ja tässä täytyy olla herkät korvat, niin että kaikki nämä duubiot kuunnellaan ja käydään asiallisesti lävitse.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Ensinnäkin on äärimmäisen tärkeätä, että me saamme yhtenäisen toimivan järjestelmän, jossa tieto kulkee. Omalta osaltanikin on kokemuksia siitä, miten tieto ei kulje eri vaikkapa sairaaloiden välillä, vaan tietoja joudutaan vaihtamaan papereilla. Tämä ei voi olla kestävä tilanne.

Toisaalta pitää olla äärimmäisen huolellinen myös siinä, kun rakennamme uutta järjestelmää, ja nimenomaan tietosuojasiäissä, jotka vielä koskevat ihmisten terveyttä, se on aivan prioriteetti numero yksi. Kyllä tässä puheenvuoroissa on nostettu erittäin perusteltu huoli, erittäin perusteltu kritiikki siitä, turvaako se, että esimerkiksi jos palvelin on Yhdysvalloissa, sen, että ihmisten yksityisyyteen, intimitettiin liittyvät terveystiedot eivät ole muiden käytettävissä. Kun tiedetään tällä hetkellä, miten tietoverkot toimivat, mikä on esimerkiksi Yhdysvaltain tapa seurata tietoverkoissa kulkevaa tietoa, niin kyllä tämä herättää sen kysymyksen tai oikeastaan sen tulkinnan, että tämä ei takaa sitä, jos palvelin on Yhdysvalloissa, jossa on helsinkiläisten, pääkaupunkiseutulaisien tiedot.

Tämä asia on tällä hetkellä markkinaoikeudessa, tämä asia ei etene. Palautushan ei tarkoita sitä, että asian valmistelu keskeytetään, vaan tietyiltä osin se valmistellaan uudestaan ja tuodaan sen jälkeen takaisin valtuustoon. Tämä keskustelu käytiin juuri tuon edellisen kohdalla, että hylkäys tarkoittaisi, että valmistelu keskeytetään; palautus sitä, että tiettyihin asioihin puututaan. Tämän keskustelun perusteella ja näillä arvioilla kyllä näen, että meidän on syytä palauttaa tämä. Varsinkin erityisesti nyt, kun markkinaoikeuden päätöksen vuoksi tässä asiassa on jo-

2.12.2015

ka tapauksessa tauko, niin hoidetaan tämä niin kuntoon, että me emme joudu palaamaan tähän asiaan ja ihmisten intimitettisuoja, yksilösuoja terveysasioissa pystytään säilyttämään.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakanen nosti esiin useampiakin hyviä pointteja. Safe Harbor -kysymys oli yksi, josta jo puhuin itsekkin. Toinen on tämä kysymys ”avoimesta rajapinnasta”, jossa valtuutettu Hakanen viittasi, en nyt muista, viittasiko suoraan vai epäsuorasti avoinrajapinta.fi-sivuun, jossa on esitetty määritelmä ”avoimelle rajapinnalle”. Olen sitä itse ollut kirjoittamassa, ja pidän määritelmää hyvänä. Apotin kilpailutukset on tehty ennen kuin tätä määritelmää tässä muodossa oli olemassa, ja se tehtiin juuri siksi, että ”avoin rajapinta” -käsitettä käytetään hieman toisistaan poikkeavissa merkityksissä. Sen takia Apotin kielenkäytössä ”avoin rajapinta” ei vielä ole yhdenmukaistettu tähän samaan merkitykseen kuin avoinrajapinta.fi, vaan se on – siinä mielessä kun kyseisellä sivulla sanotaan – tilaajan hallitsema rajapinta, mikä on selvästi parempi kuin toimittajan hallitsema rajapinta. Siinä mielessä ollaan paremmassa tilanteessa.

Kokonaisuutena katsoen tässä tosiaan käsitellään nyt takauksen myöntämistä, ei päätöstä siitä, jatketaanko Apottia. Apotista tehtiin valtuustossa päätös 2012, jolloin valtuusto teki päätöksen silloisilla tiedoilla, mutta emme me niinkään voi toimia, että koko ajan muutamme mieltämme, koska tällaiset hankkeet ovat valitettavan hitaita. Jos nyt lähetäisiin peruuttamaan takaisinpäin, niin ei siitäkään kyllä tulisi juuri mitään. Siksi on parempi jatkaa kuitenkin tämän kanssa.

Muistutan vielä, että tosiaan tämä takaushan liittyy tähän struktuuriin, miten rakennetaan Apotti-konsortiota ja miten siellä on muutettu hankintarenkaasta Oy:ksi sitä tässä vaiheessa. Ei sekään ole kysymys siitä, miten itse hankkeen kanssa tehdään. Tässä on kyse enemmänkin teknisistä detaljeista, miten sen organisaatiota muokataan. Siksi en kannata palautusta.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

2.12.2015

Täällä on käytetty äärimmäisen hyviä puheenvuoroja. Todellakin jos puhutaan takauksista, niin takauksiahan voi aina muuttaa. Siinä mielessä se ei ole ollenkaan poissuljettu vaihtoehto, että nämä ehdotetut takausajatuksset tänne muotoiltaisiin palautuksen jälkeen.

Koneisiin ei kannata liikaa luottaa. Käytännön työelämässä työskentelevänä, niin potilas tulee aina hoidettua, vaikka järjestelmät kyykkäisivätkin. Se, mikä minua huolestuttaa, että nyt kun me olemme hyväksyneet tämän Apotin, niin toisaalta me myös tuemme tällaista monopoli-asemaa, ja se voi tarkoittaa sitä, että hinnat karkaavat pilviin sen lisäksi, mitä tämä tällainen tietosuoja-asia huolestuttaa meitä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten tässä jo valtuutettu Arhinmäki toi esille, palautus ei ota kantaa Apotin tarpeeseen, ei myöskään niihin päätöksiin, joita on tehty hankkeen käynnistämisestä. Tämä palautusesitys ottaa sen sijaan kantaa tietojen siirtämiseen Yhdysvaltoihin, kysymykseen siitä, täytyvätkö hankintapäätöksen yhteydessä asetetut ehdot avoimesta rajapinnasta ja markkinaoikeuden päätökseen toimeenpanokiellosta. Mielestäni nämä kaikki ovat sellaisia asioita, jotka on hyvä tietää varmasti, ennen kuin sitoudutaan pidemmälle meneviin askeliin Apotti-hankkeessa.

Valtuuston näkökulmasta ja Helsingin kaupungin näkökulmasta, mikä muu olisi luontevampaa kuin asettaa tällaisia ehtoja lainatakausta koskevalla ratkaisulle? Jos me nyt emme aseta mitään ehtoja, ei meiltä välttämättä kysytä yhtään mitään. Hankesopimus allekirjoitetaan, jos markkinaoikeus sen sallii, ja sitten hanketta viedään eteenpäin sen mukaan.

Markkinaoikeuden päätöshän lykkää joka tapauksessa tätä monilla kuukausilla, kuulemani perusteella todennäköisesti puolella vuodella, eli aikaa selvittää näitä hyvin oleellisia peruskysymyksiä on, ja ne eivät muuta siis valtuuston aikaisemmin asettamia ehtoja. Me edellytimme tietosuojaa, me edellytimme avointa rajapintaa ja me edellytimme laillisia kilpailutoimenpiteitä. Toivon, että palautus otetaan tällaisena toi-

2.12.2015

meksiantona valtuuston omien ehtojen täyttämiseksi, kun siihen joka tapauksessa jää aikaa.

Valtuutettu Urho

Kiitos.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten perustettu Apotti Osakeyhtiö on järjestänyt useita tilaisuuksia valtuutetuille tulla kuulemaan ja kysymään. Olen ollut niistä useimmissa. En muista, kuinka monta varsinaista valtuutettua siellä on ollut. Yrjö Hakanen on ollut paikalla ja varmastikin perehtynyt ja kysynyt. Olen siitä iloinen ja kiitollinen, koska Apotti Oy:n henkilökunta on vakavasti ottanut tiedotustehtävän. Useimpiin kysymyksiin, joita on ollut ja epäilyjä, tietosivuilta Apotti Oy löytyy vastaukset, useimmin kysytyjä asioita.

Haluan 2 asiaan nyt tässä vain vastata. Toinen on Eero Heinäluoman esittämä epäily siitä, miten tämän Apotin nyt mahtaa käydä, kun yhtenäinen sote tulee. Ennen kuin maahan ollaan yhtenäistä sotea tekevässä, tämä Apotti toivottavasti on ollut jo useita vuosia käytössä, ja kuntahankintojen kautta moni muukin kunta, kuin nyt vain Helsinki, Vantaa, Kauniainen, Kerava, on tässä mukana – eli HYKS-alueen kunnat ja HUS kokonaisuutena.

Me tarvitsemme korvaavan potilastietojärjestelmän mahdollisimman ripeästi. En minä sano, ettäkö se hidastuisi siitä, jos nyt ei päätetä takauksen myöntämistä, mutta kyllä se kovin merkilliseltä tuntuu, kun asianmukainen kilpailutus on tehty ja tämän osakeyhtiön muodostumista varten tarvitaan tämä takaus, ja sitten yhtäkkiä esitetäänkin epäily, että ei tämä näin voi mennä.

HUSin käsittelyissä meillä on ollut asianmukaiset Apotin juridiset valmistelut käytössä, eikä minulla ole mitään epäluuloa siitä, että olisimme tekemässä jotain väärin niin tietosuojan kuin kilpailutuksenkaan kannalta.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

2.12.2015

Tässä on useampi valtuutettu viitannut siihen, että tässä on tehty asianmukainen kilpailutus. Meillä on kuitenkin uusi tilanne, ja pyydän, että valtuusto ymmärtää tämän. Asianmukainen kilpailutus on tehty ennen Schrems-jutun ratkaisua EU:n tuomioistuimessa. Tämä Schrems-jutun ratkaisu muuttaa oikeudellista ympäristöä sillä tavalla, että meidän pitää – ellei nyt Hakasen palautuksella, jota siis kannatan – niin pyydän, että valtuutetut, jotka eivät halua palauttaa, esittävät muita parempia keinoja varmistaa, miten me saamme tämän EU-tuomioistuimen Schrems-jutun ratkaisun jälkeen Apotti-hankkeesta laillisen – me taakamme, että tämä on laillinen hanke, jos toteuttajana on yhdysvaltalainen Epic. Tämä asia on nyt epäselvä, ja meille ei ole täällä salissa tuotu sellaista tietoa, missä tämä asia varmistetaan. Mielestäni meille kuuluu kuitenkin ohjata tätä valmistelua siten, että valtuusto varmistaa, ettei hukata rahaa sellaiseen hankintaan, joka osoittautuu laittomaksi.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun Apottia kaiken aikaa on valmisteltu – viittaaan Ulla-Marja Urhon käyttämään puheenvuoroon – niin Apotin koko hankeryhmä on ollut erittäin avoin kaikelle sille vuorovaikutukselle, joka on koskenut poliittista päätöksentekoa. Olen samaa mieltä: itsekin olen käynyt näissä Apotin informaatiotilaisuuksia, siellä on yleensä ollut pari ihmistä muista kunnista, mutta helsinkiläisiä valtuutettuja en ole nähnyt oikeastaan. Minun kohdallani ei ole sattunut yksikään, lautakunnastakin aika harvoin. Kaikki se tieto, mitä tähän hankkeeseen on ollut tarpeellista perehtyä, on tarjottu. Kaiken lisäksi Apotin kotisivut ja kirjelmät ja ne kaikki ovat erittäin seikkaperäisiä ja avoimia, ja vuorovaikutus on. Siinä mielessä tämän hankkeen valmistelu on minusta erittäin hyvää.

Korostan sitä, että totta kai on tärkeätä, että tämän tyyppiset tietosuojasiat pohditaan huolella, ja siksi Aporin hankeryhmään on rekrytoitu parhaita asiantuntijoita, joilla on myös kansainvälisen juridiikan ja tämän tyyppisen osaamisen kokemusta myös erilaisista yhteistyökumppaneista. Ei Suomessa nyt ensimmäistä kertaa tehdä jonkun kansainvälisen tietokoneyrityksen kanssa tämän tyyppistä toimintaa. Kyllä nyt meillä jotain kokemusta kuitenkin on. Uskoisin nyt kuitenkin, että valtuutetut eivät samalla viisaudella kuitenkaan ole liikkeellä kuin hankeryhmässä on sitä osaamista.

2.12.2015

Valtuutettu Kivekäs

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakanen esitti taas useita hyviä kysymyksiä, ja pitäisin hyvänä, että Apotti-hanketoimisto näihin vastaisi seikkaperäisesti ja mahdollisuuksien mukaan julkisesti. Kysymyksiin vastaaminen ei kuitenkaan edellytä asian palauttamista.

Valtuutettu Wallgren kysyi, noudatetaanhan EU-tuomioistuimen tekemää päätöstä, ennakkotapausta. EU-tuomioistuimen tekemiä ennakkotapauksia täytyy noudattaa riippumatta siitä, mitä Helsingin valtuusto päättää. Tämänkään en näe edellyttävän asian palautusta.

Ledamoten Månsson

Ordförande.

Ajattelematta nyt ollenkaan HUSin hallituksen puheenjohtajan tai oman sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtajan asiantuntemusta näistä asioista kuitenkin vähän ihmettelen, että vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat olleet näiden luottamushenkilöiden varassa, eikä ole kuulunut kaupunginjohtajistopenkistä vielä mitään. ? yleensähan jossain vaiheessa vastataan. Ainakin tuo ponsi on mielestäni paikallaan, ei välttämättä tuo palautus.

Valtuutettu Hakanen

Toistan vielä, että jos valtuusto haluaa varmistaa, että se lainattaa hanketta, joka noudattaa valtuuston itse määrittelemiä laillisuutta, tietosuojaa ynnä muuta koskevia ehtoja, niin silloin on luonnollista, että valtuusto ottaa käsittelyyn ponnen, jolla tämä voidaan tehdä.

Valtuutettu Anttilalle sanoisin, että tämä on nimenomaan ensimmäinen kerta, kun Suomessa ollaan tekemässä isoa tämänkaltaista hankintaa sen jälkeen, kun Euroopan unionin tuomioistuin 6. lokakuuta antoi tuomion, jolla se kumosi Euroopan komission aikaisemman kannan siitä, että Yhdysvaltoihin voidaan toimittaa myös henkilökohtaisia luottamuk-

2.12.2015

sellisia tietoja. Meillä ei ole siis Suomessa kokemusta tämän tuomioistuimen päätöksen käytännön toteuttamisesta.

Itse olen tiedustellut ja saanut kirjallisen vastauksen Apotti-hanketoimiston päälliköltä ja lakimieheltä, jossa he ilmoittavan sen, mitä täällä kerroin: Tarkoitus on tehdä Epic-yhtiön kanssa sopimus siitä, että noudatetaan EU:n ja Suomen tietosuojalakeja. Mutta jokainen, joka on tutustunut siihen EU-tuomioistuimen päätökseen, tietää, että se ei koske tätä asiaa – siis sitä, luotammeko me tähän sopimuskumppaniin tietosuojassa – vaan se koskee sitä kiistatonta tosiasiaa, jonka jokainen NSA-skandaaliin perehtynyt tai paljastuksiin perehtynyt tietää, että Yhdysvaltain lainsäädäntö antaa rajoittamattomat oikeudet rikkoa kaikkea tietosuojaa silloin, kun Yhdysvaltain viranomaiset niin katsovat.

EU-tuomioistuimen johtopäätös tästä oli, että kun ei muuta Yhdysvaltain osalta voida osoittaa, ainoa varma tapa on se, että sinne ei lähetetä henkilötietoja. Nyt aiotaan lähettää siis henkilötiedot, asiakastiedot, potilastiedot ja myös sosiaalipalveluja koskevat kaikki tiedot 1 500 000:lta ja ehkä enemmänkin kansalaiselta.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande. Bästa fullmäktige.

4 pointtia vielä. Yksi: kysyisin valtuusto avustavilta juristeilta tulkintaa siitä, onko tämä valtuuston puheenjohtajan ratkaisu, että Hakasen pontta ei oteta äänestykseen, ainoa mahdollinen oikeudellinen tulkinta tässä vaiheessa. Voiko puheenjohtaja tulkita tilanteen niin, että Hakasen ponsi voidaan ottaa käsittelyyn?

Toiseksi: valtuutettu Kivekkään puheenvuoron johdosta tässä Hakasen antamien tietojen mukaan, joita en epäile, Schrems-jutun ratkaisu ei ole ennakkopäätös, vaan nimenomaan ratkaisu, siis tuomio.

Kolmanneksi valtuutettu Anttilalle: Ainakaan minun kohdallani ei ole olleenaan tarkoitus kritisoida valmistelua tähän saakka ja sen avoimuutta ja sen pätevyyttä, vaan esittää, että sen jälkeen on tapahtunut draamaattinen muutos tässä meidän toimintaympäristössämme 6.10., jota ei ole voitu huomioida parhaassakaan valmistelussa, kun sitä päätöstä ei ole ennen sitä ollut olemassa. Tämä on se uusi juttu, että kaikki mitä aiemmin on tehty tällä alalla, on siinä mielessä vanhentunut, että nyt on

2.12.2015

Schrems-jutun ratkaisu olemassa, jota aiemmin ei ollut. Sen takia katson, että meidänkin täytyy herätä tähän uuteen tilanteeseen.

Neljänneksi valtuutettu Kivekkäälle: Tärkein asia, jota minä haen täällä, on se, että saadaan tämä julkisuuteen, saadaan hankkeesta vastavien tahojen julkiset vastaukset siihen, millä tavalla Schrems-ratkaisu vaikuttaa meidän vastuuseemme, meidän mahdollisiin toimenpiteisiimme, tämän koko hankkeen laillisuuteen. Katsoisin kuitenkin, että jos me haluamme varmistaa, että me saamme julkisia vastauksia, se tapahtuu sillä tavalla, että me palautamme, koska muuten me jäämme toiveiden varaan. Mutta toki Otson kanssa mielelläni toimin sen eteen, että saamme niitä julkisia vastauksia, vaikka ei tehdä palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Ymmärrykseni mukaan kukaan ei tässä ensisijaisesti aja palautusta, vaan se, että tulee tämä erittäin perusteltu huoli esille tässä asiassa. Sen vuoksi olisi varmaan kaikkien meidän etu se, että tämä pystytettiin muotoilemaan tämä ponsi niin, että ei tarvitse tehdä palautusesitystä, jota tällä hetkellä kannatan, ja tämä liittyy siltä osin palautukseen. Mutta koska palautuskeskustelu on käynnissä, ymmärtääkseni pontta ei myöskään voi palautuskeskustelun aikana muokata. Tässä ollaan tällaisessa tavallaan pattitilanteessa.

Tietysti olisi ollut mainiota, jos siinä vaiheessa, kun ilmoitettiin, että tässä muodossa ei voida ottaa pontta käsittelyyn, olisi annettu sen verran juridista apua, ettei olisi jouduttu tähän tilanteeseen, jossa pitää tehdä palautusesitys, koska pontta ei voida ottaa käsittelyyn, ja ollaan palautuskeskustelussa, jossa pontta ei voi muokata siihen muotoon, ettei tarvitse äänestää palautuksesta.

Tietysti jos on mahdollista muotoilla tämä ponsi sellaiseen muotoon, että se olisi hyväksyttävissä esimerkiksi niin, että "kaupunginvaltuusto edellyttää, että samalla kun valtuusto päättää takauksesta, on kaupunginhallituksen toimittava jatkossa niin, että" ja niin edelleen jolloin tämä ymmärtääkseni olisi tähän asiaan liittyvä ja se voitaisiin hyväksyä.

2.12.2015

Ehdotukseni on se, että millä tavalla tästä päästäisiin eteenpäin niin, ettei tarvitse mennä palautusäänestykseen, voidaan tehdä vain ponsi, on se, että peruttaisiin palautusesitys, jos puheenjohtajan vieressä oleva pätevä juristi sanoo, että tämä olisi sellainen muoto, joka voitaisiin ottaa. Silloin menisimme takaisin tähän normaalikäsittelyyn, jossa tämä ponsi voitaisiin tehdä siinä muodossa, että siitä päästäisiin äänestämään.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuon mainitun päivän jälkeen, jolloin eräiden asiantuntijoiden mielestä EU:n päätös olisi tehnyt tämän hankkeen etenemisen lähes mahdottomaksi, HUSin hallitus on tällä viikolla maanantaina käsitelty ja kaikilla niillä juridisilla voimilla, jotka ovat käytössä – myös juridinen asiantuntija HUSin hallituksen pöydän ääressä, joka istuu näissä EU:n terveysjuridiikkaa koskevissa selvitystöissä. Ei meillä ollut minkään näköistä epäilystä, etteikö Apotin eteneminen olisi mahdollista juuri siinä muodossa kuin se nyt on esitetty. Tämä on käsitelty tämän viikon maanantaina 30.11. Nämä syntyvät jotenkin aina uusina epäilyksen varjoina niin kuin joitakin asioita ei osattaisi asiantuntijoiden tai ammattijuristien kesken ottaa huomioon. Olen pahoillani siitä, että epäilyksen varjojen luominen on yleinen tapa saada aikaan toimivaa potilastietojärjestelmää tänne.

Se, miksi tätä yhtä nyt ajetaan, on tietysti se, että Helsingissä ohjelmat vanhenevat, Vantaalla vielä sitäkin nopeammin, ja yhteen toimimattomat potilastietojärjestelmät tekevät työn hitaaksi, turhauttavaksi ja suorastaan saattavat vaarantaa potilaiden hoitoa.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Täällä on esitetty puolesta ja vastaan hyviä argumentteja. Olen samaa mieltä Valtuutettu Urhon kanssa siitä, että tämä potilastietojärjestelmä, yhtenäinen sellainen, pitää saada eteenpäin. Samalla tietysti tietosuojakysymykset ovat erittäin painava vasta-argumentti sille, miten tätä hanketta viedään eteenpäin. Tässä asiassa minun mielestäni nyt valtuutettu Arhinmäen näkemys siitä, että tämä palautusehdotus muutet-

2.12.2015

taisiin ponsiehdotukseksi, sitä kannatan. En palautusta kannata sellaisena kuin se nyt on esitetty. Mutta jos tämä valtuutettu Hakasen huoli, joka samalla on kyllä omakin huoleni, voitaisiin kirjata tähän valtuuston näkemykseksi, niin ponsiehdotuksena olen valmis kannattamaan sitä.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen huolestunut siitä, jos valtuusto alkaa tehdä ratkaisuja sen perusteella, mitä valtuutettu Urho sanoo kuulleensa HUSin hallituksen kokouksessa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on todella periaatteellisesti iso ja tärkeä kysymys. Joissakin yhteyksissä on mainittu, että tämä EU-tuomioistuimen ratkaisu on tähän mennessä suurin digiaikaa koskeva perusoikeuspäätös, joka tuomioistuimessa on tehty. Se tulee varmasti vaikuttamaan paljon, ja sen tulokset tulevat täsmentymään ajan mittaan, mutta ne tulee tekemään tuomioistuin.

Nyt minäkin olen käynyt keskusteluja, paitsi ollut yhteydessä Apotti-hankkeen vetäjiin, niin sekä europarlamenttiin Brysselin toimistoihin että suomalaisiin oikeusoppineisiin. En ryhdy tässä kiistelemään valtuutettu Urhon kanssa siitä, mitä kukakin oikeusoppinut on sanonut tai kuka heistä on pätevin. Minä en tavannut yhtään oikeusoppinutta, joka olisi sanonut, että Apotin menettelytapa on selvä. Siis aste-eroja oli siinä, kuinka kriittisiä kannanottoja asiaan esitettiin, mutta kukaan ei pitänyt tätä menettelytapaa sellaisena, jolla kannattaisi edetä.

Europarlamentissa viimeksi eilen on käyty keskustelu, jossa komission edustaja itse totesi, että tällä hetkellä ei ole olemassa EU:n ja Yhdysvaltojen välillä mitään sellaista sopimusta, johon voitaisiin nojata tässä kysymyksessä niin, että tietoja voidaan lähettää Yhdysvaltoihin.

2.12.2015

Puheenjohtajan osviittaa seuraten olen harkinnut seuraavanlaista pöytäkirjan muotoilua, johon palaan mielelläni tämän keskustelun jatkuessa. Se voisi kuulua näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että samalla kun valtuusto päättää takauksesta, se edellyttää takauksen ehtoihin liittyen, että kaupunginhallitus selvittää, miten ennen mahdollista Apotti-hankintasopimuksen allekirjoittamista voidaan varmistaa, ettei asiakas- ja potilastietoja siirretä EU-alueen ulkopuolelle Yhdysvaltoihin.

Me kaikki ymmärrämme, mitä tässä nyt haetaan takaa. Pilkun paikat eivät ehkä olleet ihan parasta äidinkieltä, mutta toivon, että se vie asiaa eteenpäin.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä nämä esitetyt asiat ovat sen verran vakavia, että niihin kannattaa paneutua. Tietosuojaa ei milloinkaan liikaa korosteta. Apotti ei ole niin autuaaksi tekevä järjestelmä, että se olisi rikkoutumaton tai kaatumaton. Oli yksi järjestelmä tai lukuisia, niin ne voivat aina kaatua ja toiminta heikkenee sen mukaan, mutta potilaat tulevat aina hoidetuiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Tarpeetonta ehkä, mutta sanonpahan Wallgrenille, että olen oppinut luottamaan HUSin virkavastuulla oleviin juristeihin hallituksen kokouksissa.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä tiedän, mitä voi tapahtua, kun on varomaton tietosuojan suhteen ja luottamuksellista tietoa päätyy pahantahtoisiin käsiin. Hakasen huoli on aiheellinen. Kannatan hänen palautusehdotustaan ja olen valmis

2.12.2015

harkitsemaan myös hänen pontensa kannattamista, mikäli palautusehdotus ei mene läpi.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Ei palautukseen, vaan ponsiasiaan sitten.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos puheenjohtajan tulkinta on se, että tällainen edellä kertomani ponsimuotoilu voidaan ottaa käsittelyyn, niin siinä tapauksessa olen itse valmis toimimaan niin, että tämä palautusesitykseni ja puheenvuoroni tulevat näkymään pöytäkirjassa ja riittävät kertomaan mielipiteeni muilta osin. Vedän siis silloin palautuksen pois, ja esitän vain tämän ponsin. Minusta on vain kohtuullista, että valtuutettu tietää, että ainakin jompikumpi esitys on tulossa käsittelyyn.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Mielestäni tämä keskustelu osoittaa sen, että nyt kyllä täytyy lyödä jarrua tai jotakin vastaavaa, koska me tarvitsemme samalla toimivan potilastietojärjestelmät että sellaisen, joka takaa äärimmäisen hyvin yksityisyyden suojan ja tietoturvan, koska huono tietoturva tekee potilastiedoista potentiaalista kauppatavaraa. Tässä ei ole kyse pelkästään siismistään vain, että tietääkö joku jossakin muussa maassa, että onko sinulla se ja se sairaus, vaan tässä on nyt kyse nyt ihan miljardiluokan euroista tai dollareista. Tässä nyt on ilmeisesti vähän epäselvyyttä, että mitä tuolla järjestelmässä tällä hetkellä on, joten ei tässä vaiheessa muuta.

Kiitos.

2.12.2015

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Jos se siinä muodossa on, mitä valtuutettu Hakanen äsken esitti suullisesti, niin kannatan sitä ponsiehdotusta. Mielestäni se on hyvä tuoda esiin valtuuston tahtotilana tässä Apotti-hankkeessa.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja.

Käytin heti Hakasen jälkeen ensimmäisen puheenvuoron tässä keskustelussa ja kannatin silloin hänen ponttaan, jota ei silloin tuotu äänestykseen. Toistan kannatukseni Hakasen pontteen, ja toivon, että minut voidaan merkitä pöytäkirjaan ponnien kannattajana.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Puheenjohtaja.

Tämä oli vain ponsikannatus, joten ei enempää.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Niin kuin tässä nyt on tullut ilmi, valtuutetuilla on mielestäni ihan aiheellinen huoli. Vaikka me päätämmekin tästä takauksesta Apotti Oy:lle, mutta niin kuin täällä on tullut ilmi, me käsittelemme asiaa enää hyvin harvakseltaan täällä valtuustosalissa ja on tullut uusia seikkoja ja asia kuitenkin on jäissä tällä hetkellä näitä tuomioistuinpäätöksiä odottaessa, niin olen ehdottomasti sitä mieltä, että kannatan pontta.

2.12.2015

332 §

Esityslistan asia nro 7

HELEN OY:N KEHITYSOHJELMA

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olemme siis käsittelemässä Helen Oy:n kehitysohjelmaa, ja tähän alkuun muutama sana asiasta. Valtuusto käsitellessään Helsingin energiatuotannon energiapoliittisia linjauksia 30. päivä tammikuuta 200 päätti, että kasvihuonekaasupäästöjä tulee alentaa 20 %, uusiutuvan energian osuutta tulee nostaa 20 %:iin ja tämä kaikki vuoteen 2020 mennessä ja lähtölukuina 1990-luvut. Tämän jälkeen valtuusto on kahden kertaan käsitellyt asiaa, kuten esityslistalla todetaan, joulukuussa 2010 ja tammikuussa 2012.

Olemme nyt siis päättämässä Helen Oy:n kehitysohjelmasta eli matkan varrella sen lisäksi, että Helsingin Energiasta on tullut Helen Oy, on myös kovin paljon tapahtunut energia-alalla ja voi sanoa, että suuren murroksen keskellä koko ala on.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa päätöskäsittelyssään 23. marraskuuta, ja tuossa pöytäkirja kaupunginhallituksen kokouksessa, jossa kaupunginhallitus siis päätti esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi eli Helen Oy:n kehitysohjelma vaihtoehtoa numero 3 ja myös sen, että valtuusto päättäisi Hanasaaren nykyisen energiahuoltoalueen käyttötarkoituksen muuttamisesta biolämpökeskuksen valmistuttua 31.12.2024 mennessä siten, että voimalaitostoiminta alueella päättyy ja voimalaitos suljetaan. Silloin samalla kaupunginhallitus antoi kehotuksen kiinteistövirastolle selvittää nopeat ja kustannustehokkaat mahdollisuudet energiasäästöön ja aurinkosähkön toteuttamiseen kaupungin kiinteistökanassa. Kannattavien hankkeiden toteutus tulisi käynnistää. Näissä päätöksissä kaupunginhallitus oli yksimielinen.

2.12.2015

Päätöksenteon taustasta: Tuossa äsken mainittiin jo kaupunginhallituksen esityksessä se vaihtoehto 3 ja tuossa seinälle on listattuna nämä 2 muuta vaihtoehtoa. Vaihtoehto 1, varsin pitkään valmistelussa ollut uuden monipolttovoimalaitoksen rakentaminen Vuosaaren eli niin sanottu Vuosaari C ja siihen liittyvä energiatunneli Vuosaaresta kantakaupunkiin. Kakkosvaihtoehtona oli biopolttoaineen määrän merkittävä kasvattaminen Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksilla ja pelletin seospoltto. Helenin hallitus siis omassa esityksessään päätyi tähän vaihtoehto 3:een, joka on myös kaupunginhallituksen esityksen lähtökohta.

Tuossa todetaan tämän lisäksi sitten Helen Oy:n hallituksen käsittelystä se, että Hanasaari B -voimalan lämmöntuotantoa korvataan yhdellä tai useammalla uudella biolämpökeskuksella ja nykyisten lämpökusten polttoaineita korvataan biopolttoaineella.

Tämän lisäksi on 2 työryhmää tehnyt selvityksiä. Ensimmäisenä selvitys hajautetun energiatuotannon edistämisen mahdollisuuksista sekä kaupungin kiinteistöjen kaupunkirakentajan energiatehokkuuden tavoitteiden seurannan laatimisesta. Toisena Helenin Hanasaaren voimalaitosvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelu.

Lopuksi tässä on esitys Helen Oy:n hallituksen esittämä vaihtoehto 3:n sisällöstä. En lähde sitä sanatarkasti tuosta lukemaan, mutta todellakin se, että Hanasaari B -voimalan lämmöntuotanto korvataan rakentamalla yksi tai useampia uusia biolämpökeskuksia. Tämä eteneminen vaihtoehto 3:n mukaisesti tarkoittaa sitä, että edettäisiin 2 vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan Salmisaaren öljylämpökeskuksen korvaaminen uudella pellettilämpökeskuksella, ja se tapahtuisi nyt jo vuonna 2017. Toisessa vaiheessa sitten korvaavat investoinnit Hanasaari B:n osalta. Polttoaineena näissä hankkeissa olisi metsähake ja/tai pelletti ja myös biohiili soveltuu.

Tuossa vielä mainittu Hanasaari B -voimalaitoksen sulkemisaikataulu, eli kaupunginhallituksen päätösesityksessä 2024-vuoden loppuun mennessä.

Viimeisenä toteamus siitä, että tämä esitys ei toteuta vastaavaa määrää lämmöntuotantokapasiteettia kuin ollaan ajamassa alas, mutta sen sijaan vaihtoehdon toteutus jättää tilaa myös energiatehokkuuden lisäämiselle sekä uusille lämmöntuotantoratkaisuille kuten aurinkoenergialle, lämpöpumpuille ja geotermiselle energialle.

2.12.2015

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä hiukan lähtötietoa siitä päätöksestä, jota valtuustolle kaupunginhallitus esittää. Toki nämä asiat ovat siellä esittelytekstissäkin löydettävissä.

Valtuutettu Majuri

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Edessämme on yksi tämän valtuustokauden tärkeimmistä päätöksistä. Päätös Helenin kehitysohjelman toteuttamisesta linjaa pitkälle tulevaisuuteen sen, miten energiaa Helsingissä jatkossa tuotetaan. Päätöksellä me otamme kantaa siihen, miten ilmastonmuutoksen haasteisiin Helsingissä vastaamme.

Kaupunginvaltuusto on aikanaan linjannut Helsingille hyvin kunnianhimoiset energiapolitiikan tavoitteet. Haluamme vähentää vuoteen 2020 mennessä hiilidioksidipäästöjä 20 %:lla vuoden 1990-tasosta. Lisäksi uusiutuvien energialähteiden osuus energiatuotannossa tulee nosta 20 %:iin. Tavoitteet ovat hyviä. Ollaksemme kuitenkin rehellisiä meidän on todettava, että tavoitteet eivät toteudu vielä vuoteen 2020 mennessä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helenin hallitus on esityksessään todennut, että puhtaasti liiketaloudellisista syistä kaikki esillä olevat vaihtoehdot ovat Helenin kannalta taloudellisesti kannattamattomia. Vastuullisena osakeyhtiön hallituksena se ei olisi muuta voinut tehdä. Erityisesti vaihtoehdot 1 ja 2 ovat taloudellisilta kokonaisvaikutuksiltaan erittäin raskaita. Helsingin nykyiset voimalaitokset ovat teknisesti hyvässä kunnossa ja niillä on käyttöikä jäljellä yli 20 vuotta. Lämmöntuotannon lisäkapasiteetille Helsingissä ei ole tarvetta. On myös energiatehokkaampaa maksimoida yhteistuotannon osuus kuin tuottaa erillistuotannolla sähköä ja lämpöä.

Nämä seikat huomioiden onkin tärkeää, että eri vaihtoehdoista on tehty kattava taloudellinen vertailu. Investointikustannuksiltaan nyt esitetty malli ei ole halvin, mutta investointien kokonaiskannattavuustarkastelussa se on selvästi edullisin. Kokonaisedullisuutta tukevat myös moni-

2.12.2015

puoliset herkkyytarkastelut. Lisäksi malli mahdollistaa kaupungin päätöksenteon Hanasaaren voimalaitosalueen jatkokäytöstä.

Nyt esitetyn päätöksen ehkä tärkein ominaisuus on sen vaihteellisuus. Mallissa toteutettavat investoinnit muodostavat kehityspolun, jossa markkinoiden ja teknologian kehitys voidaan parhaalla mahdollisella tavalla huomioida ja hyödyntää sekä riskit päätöksenteossa minimoida. Onkin tärkeää, että nyt tehtävään päätöksen ei ole kytkeyty seuraavia askelmerkkejä.

Me kokoomuslaiset yhdyimme ehdotuksessa todettuun linjaan siitä, että kohti hiilineutraalia tulevaisuutta tulee edetä vaiheittain, kuitenkin määrätietoisesti Helenin kannattavuus turvaten.

Lämmön toimitusvarmuus kaikille asiakkaille on varmistettava kaikissa olosuhteissa. Hanasaaren voimalaitoksesta luopuminen edellyttääkin uuden kapasiteetin rakentamista. Sen tulee varmistaa kaukolämmön tuotanto ympäri vuoden myös kaikkein kylmimpään aikaan. Uuden kapasiteetin on oltava kaupallista teknologiaa ja toteuttamiskelpoista suuressa mittaluokassa Helsingin olosuhteissa. Hanasaaren voimalaitoksesta voidaan siis luopua vasta sen jälkeen, kun riittävä korvaava lämmöntuotantokapasiteetti on rakennettu.

Lisäksi nyt esitetyssä mallissa jätetään tilaa myös muille uusiutuville lämmöntuotantoratkaisuille. Kaupunginhallitus teki vielä esitykseen hyvän lisäyksen nopeiden ja kustannustehokkaiden energiansäästömahdollisuuksien selvittämisestä ja aurinkosähkön toteuttamista kaupungin kiinteistöissä. Energiatehokkuuden parantaminen on paras tapa hillitä ilmastonmuutosta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Esillä oleva päätös on tärkeä askel kohti tavoitetta, hiilidioksidineutraalia energiantuotantoa vuoteen 2050 mennessä. Valikoimassa ovat silloin kaikki päästöttömät energialähteet sekä mahdollisuus hiilidioksidipäästöjen talteenottoon savukaasuista. Katse onkin nyt käännettävä pitkälle tulevaisuuteen.

Me kokoomuksessa pidämme tärkeänä, että Helenille ei tule asettaa uusia yhtiökohtaisia ilmasto- ja ympäristötavoitteita. Helen toimii kilpailuilla markkinoilla, ja tällä hetkellä se on ainoa energiayhtiö, jolla on yhtiökohtaiset sitovat tavoitteet. Helsingin oman energiatuotannon on voi-

2.12.2015

tava jatkossa toimia samoilla valtakunnallisilla pelisäännöillä kuin alan muutkin merkittävät toimijat.

On ilo todeta, että Helenin energiatuotannosta voi jo nyt olla erityisen ylpeä. Sen energiaratkaisut ovat tehokkaita ja kansainvälisesti arvostettuja. Helenin absoluuttiset tonnimääräiset hiilidioksidipäästöt ovat pysyneet vuodesta 1990 nykypäivään lähes samalla tasolla, vaikka energiantuotanto on kasvanut tänä aikana noin 45 %. Kaupungin kiinteistöistä 90 % lämmitetään kaukolämmöllä, josta 90 % tuotetaan yhteistuotannolla, ja yhteistuotannossa energiaa tuotetaan yli 90 %:n hyötysuhteella.

Helsingin energiajärjestelmä mahdollistaa tehokkaan kiertotalouden mukaisen jätelämpöjen, aurinkolämmön sekä kiinteistöjen ylimääräisen lämmön hyödyntämisen. Meillä on käytössämme järjestelmä, josta voimme olla ylpeitä ja jossa on hyviä aineksia myös vientituotteeksi.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Helenin toimintaympäristöön kohdistuu tulevana vuosina suuria muutostoimia. Varmaa on vain epävarmuus. Tärkeitä periaatteita Helenin tulevien energiaratkaisujen linjauksissa ovat yhteistuotannon aseman turvaaminen ja vahvistaminen, kaupungin energiaviisas kaavoitus ja kehitys, toimintaedellytysten turvaaminen ja vahvistaminen sähkömarkkinoilla, fossiilisten polttoaineiden taloudellisesti kannattava korvaaminen uusiutuvilla polttoaineilla ja investoinnit ympäristöystävälliseen teknologiaan sekä energiatehokkuudesta huolehtiminen koko energiajärjestelmässä osaoptimointia välttäen.

Nyt valittavalla kehityspolulla on edettävä energiavarmoin, kokonaistaloudellisin askelin. Pidetään siis pää kylmänä, mutta Helsinki valoisana ja lämpimänä.

Haluan vielä kiittää kaupungin virkamiehiä siitä, että Helen Oy:n hallituksen esityksen tueksi on laadittu 2 erinomaista taustaselvitystä. Molemmat selvitykset ja havainnolliset raportit tukevat esitetyn vaihtoehdon numero 3 toteuttamista ja antavat hyvän pohjan päätöksenteollemme.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa tehtyä ehdotusta eli vaihtoehto 3:n toteuttamista.

Kiitos.

2.12.2015

Valtuutettu Kari

Arvoisa puheenjohtaja. Rakkaat valtuustotoverit.

Harvoin tässä salissa saa olla tekemässä päätöstä, josta voi olla vain ja pelkästään onnellinen. Nyt on viimeinen hetki päättää tämän yhden Suomen suurimman kivihiiivoimalan sulkemisesta. Tämä vuosi tulee olemaan mittaus historian lämpimin. Itse asiassa 14 lämpimintä vuotta ovat olleet viimeisen 15 vuoden aikana.

Me puhumme tässä salissa aika usein aika paljon velasta ja siitä, kuinka hirvittävä ja paha asia tämä velka on. Me olemme kuitenkin jättämässä meidän lapsillemme sitä isointa velkaa, koska ilmastovelka on meidän aikamme isoin kestävyysvaje.

Merten pinta nousevat, jäätiköt sulavat, meillä on koko ajan vähemmän ja vähemmän maata, jolla voi viljellä ruokaa, kuivuus lisääntyy ja lajeja kuolee nyt sukupuuttoon tuhat kertaa nopeammin kuin on tavallista. Me kulutamme vuosittain uusiutuvat luonnonvarat loppuun jo elokuussa, ja koko loppuvuoden me elämme lastemme kustannuksella.

Me tuskailemme tällä hetkellä Suomessa sitä, että meillä on 30 000 turvapaikanhakijaa, mutta jos me emme saa maapallon lämpenemistä pysähtymään, on ihan selvää, että kymmenet miljoonat, jopa sadat miljoonat, joutuvat vielä lähtemään kodeistaan. Silloin tämä hirvittävä humanitaarinen kriisi, jota me tällä hetkellä todistamme, tulee olemaan vain alkusoittoa.

Ilmastomuutoksen torjuminen on meidän sukupolvemme isoin ja tärkein tehtävä, ja sitä ei voi jättää tekemättä. Nyt on oikea aika päättää Helsingin energiapolitiikan uudesta suunnasta myös sen takia, että parhaillaan, juuri tällä hetkellä, Pariisissa maiden johtajat ovat neuvottelemaan uudesta kansainvälisestä ilmastosopimuksesta.

On kuitenkin ihan selvää, että ilmastomuutosta ei torjuta millään yhdellä kansainvälisellä sopimuksella. Ilmastomuutosta torjutaan jokainen moottoritiehanke kerrallaan, ja ilmastomuutosta torjutaan jokainen parkkihalli kerrallaan, ja ilmastomuutosta torjutaan jokainen kivihiiivoimala kerrallaan. Ilmastomuutosta torjutaan jokaisella uudella aurinkopaneelilla, jokaisella uudella ratikkavuorolla ja jokaisella uudella LED-lampulla.

2.12.2015

Hyvä uutinen, hyvät ystäväni, on kuitenkin se, että meillä on todella paljon toivoa tällä hetkellä siinä, että me pystymme tekemään tämän ja me pystymme pysäyttämään ilmastonmuutoksen. Kiina on kääntänyt kivihiilen kulutuksen laskuun. Yhdysvallat on vihdoinkin leikannut omia päästöjään. Ympäristöliike juuri vähän aikaa sitten ajoi Shellin pois Arktikselta, jossa he olivat poraamassa öljyä. Jopa sijoittajat vetävät tällä hetkellä isoja määriä rahaa pois fossiiliteollisuudesta.

Ennen kaikkea meillä on tällä hetkellä paremmat keinot kuin koskaan ilmastonmuutoksen torjumiseen. Meillä on se teknologia. Meillä on se osaaminen. Nyt me tarvitsemme vain ne poliittiset päätökset.

Rakkaat valtuustotoverit.

Isolla energiaremontilla me voimme tehdä Helsingistä Suomen ja maailman cleantech-kaupungin. Vihreät on vuosikausia puhunut siitä, että puhdas teknologia on hyvää bisnestä. Edelläkävijät valtaavat parhailaan markkinoita, ja uusiutuva kulkee voitosta voittoon maailmalla. Hinnat putoavat, investointien tahti kiihtyy koko ajan. Helsingin on oltava se kaupunki, joka näyttää tässä suuntaa. Meidän on lopetettava nurkkakuntainen nyhjäminen. Maailman johtavat yritykset, isot kaupungit ja kansalaiset kaikkialla etsivät nyt edelläkävijöitä. Maailman vihreänä kaupunkina Helsinki voisi olla se vetovoimainen kohde uudenlaisen kaupungin ja uuden energian käyttöön ottajille kaikkialla maailmassa. Tällaisen esimerkin voimaa ei kannata aliarvioida.

Olen todella iloinen siitä, että kaupunginhallitus päätti vihreiden esityksessä nostaa kunnianhimon tasoa energiasäästön ja aurinkosähkön tuottamisen suhteen. On kuitenkin ihan selvää, että seuraavaksi meidän on puhuttava myös Salmisaaren kivihiilivoimalan sulkemisesta. Me tarvitsemme energiatehokkuuden parantamista koko kaupungissa, me tarvitsemme hajautettua uusiutuvaa energiatuotantoa laajalla paletilla ja me tarvitsemme älykkään energijärjestelmän.

Tämä on se asia, jolla me saamme Helsinkiin uusia sijoituksia, tämä on se asia, jolla me saamme uusia yrityksiä ja tämä on se asia, jolla me saamme niitä paljon kaivattuja uusia työpaikkoja. Se on pelkästään meidän etumme, että meidän yrityksemme ovat ne, jotka ovat ratkomassa maailman ympäristöongelmia.

On hienoa, että Helsingin Energian aurinkovoimala oli aikoinaan Suvilahdessa valmistuessaan Suomen suurimpia. Se kertoo kuitenkin ehkä enemmän aurinkoenergia jälkeensä jääneestä tilasta tässä maassa kuin

2.12.2015

mistään muusta. Pilotit ovat hieno ja tärkeä asia, mutta nyt pitää mennä paljon pidemmälle. Mielestäni hyvä tavoite voisi olla esimerkiksi miljoonaa neliometriä aurinkopaneeleita Helsingin katoilla. Se tarkoittaa pelkästään 6 %:a tämän kaupungin kattopinta-alasta.

Rakkaat valtuustoverit.

Tätä päätöstä varten valmisteltiin aika pitkään 2:ta todella kallista vaihtoehtoa: joko kivihiiivoimalan korjaamista tai uuden monipolttolaitoksen rakentamista. Kukaan ei ollut oikeastaan näihin 2 vaihtoehtoon kauhean tyytyväinen, mutta kerran valittua suuntaa on aika vaikea muuttaa. Kun vihreät tämän vuoden alussa esitti, että vuosien valmistelutyön jälkeen pitäisi alkaa selvittää vielä 3:tta hajautettuun ja uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen perustuvaa vaihtoehtoa, niin minusta on ihan ymmärrettävää, että aika moni oli siinä vaiheessa aika kauhuissaan. Tähän suhtauduttiin epäillen, tätä aika paljon myös vähäteltiin. Nyt kun me katsomme tätä meidän esitystämme, joka meillä on edesämme, on ihan selvää, että hajautetun uusiutuvan energian malli on taloudellisesti järkevin ja ilmaston kannalta se on ehdottomasti paras.

Tässä kohtaa olisin erityisesti halunnut kiittää kokoomuksen Lasse Männistöä ja demareiden Osku Pajamäkeä siitä, että vielä näin loppumetreillä he olivat valmiita pistämään koko paletin uusiksi, vaikka epäilijöitäkin oli. He olivat valmiita muuttamaan jo tehtyjä linjauksia siinä vaiheessa, kun todettiin, että maailma ympärillä muuttuu. Energiavallankumousta ei tehdä, jos ei uskalleta muuttaa koko sitä tapaa, mitä me energiasta ajatellaan. Näin uskallettiin Helsingissä tehdä. Sen lisäksi on kyllä vielä pakko kiittää myös kaikkia niitä ihmisiä, jotka Hiilivapaa Helsinki -kampanjassa ja Energiaremontti-liikkeessä ovat väsymättömästi kampanjoineet puhtaamman energian puolesta.

Ystävät.

Oikeasti silloin kun tehdään tällaisia isoja, hienoja päätöksiä, jotka muuttavat tämän kaupungin suuntaa, on hyvä vain pysähtyä, hengittää ja olla onnellinen. Tämä on hieno hetki, ja minulle ainakin tämä kertoo siitä, että tässä maailmassa, ehkä jopa tässä maassa, mutta ainakin tässä kaupungissa on vielä aika paljon toivoa.

Kiitos.

2.12.2015

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut. Virkamiehet.

Tänään me kaikki olemme pariisilaisia, ainakin vähän.

Esityksen mukainen Helen Oy:n kehitysohjelmaa koskeva päätös liittyy Helsingin siihen satojen kaupunkien maailmanlaajuiseen joukkoon, joka haluaa pysäyttää ilmastonmuutoksen. Tarkastelen nyt tehtävää päätöstä kolmesta eri vinkkelistä, globaalista, paikallisesta ja julkisesta.

Vakuutusjätit kuten Swiss Re olivat ensimmäisten joukossa varoittamassa siitä, mitä on tulossa. Jäätiköiden sulaminen, merenpinnan nousu, äärimmäiset sääilmiöt, maaperän aavikoituminen, nälänhätä, pakolaisvirrat. Neljä vuotta sitten aavikoitumisen aiheuttama ruokakriisi ajoi tunisialaisen hedelmäkauppiaan polttoitsemurhaan. Nyt aletaan nähdä yhteys maapallon lämpenemisen ja demokratian voittona juhlitun arabikevään välillä. Toivon kevät on kuitenkin taittunut maailmanpolitiikan hyytäväksi talveksi.

Ilmastonmuutosta pysäytettäessä ja siihen sopeuduttaessa ei ole tilaa sivustakatsojille. Pariisissa puhutaan transformatiivisesta, käännteentekevästä, kaikkea ja kaikkia koskevasta muutoksesta. Oli suuri erehdys, että maapallon lämpenemisen symboliksi nostettiin kuva jäälautalla ajelehtivasta jääkarhusta. Se piti aivan liian kauan yllä väärinkäsitystä, että ilmastonmuutos olisi vain ympäristöasia. Jos niin olisi ollut, ympäristöministerit ja eläinsuojelijat olisivat jo aikoja sitten hoitaneet homman.

Mutta Pariisissa kokoontuu nyt, paitsi noin 150 valtionpäämiestä, myös naisia, ja rakennusalan, maanviljelijöiden, tutkimuslaitosten, pankkien, ympäristöjärjestöjen, teollisuuden, liike-elämän, työntekijöiden edustajia, metsäaktivisteja ja tuhansittain muuta väkeä.

Pariisissa kokoontuu myös satoja eri puolilta maailmaa tulleita kaupunginjohtajia, jotka Pariisin demaripormestari Anne Hidalgo on ylihuomenna kutsunut kaupungintalolle paikallishallinnon omaan ilmastoseminaarin. Kaupungeilla on aina ollut vahva edustus ilmastokokouksissa, ja vaikka valtiot eivät ole päässeet sopimukseen, kaupungit ovat toimineet siitä riippumatta.

YK:n kaupunkijärjestö Habitatin keräämien tietojen mukaan merkittäviä päästövähennyksiä ovat toteuttaneet muun muassa Mexico City, New York, Toronto, Madrid, Hampuri, Berliini, Kööpenhamina ja Tukholma.

2.12.2015

Maailman väestöstä yli puolet asuu nyt kaupungeissa. Kaupungeissa syntyy 75 % bruttokansantuotteesta, mutta myös 75 % päästöistä. Vuonna 2050 kaksi kolmesta ihmisestä on kaupunkilaisia. Urbanissa elämänmuodossa on siis sekä ongelman ydin että ratkaisun avain. Siksi on välttämätöntä, että nyt myös Helen muuttaa tuotantostrategiaansa, että liikkumisen vaihtoehdot ovat kaupunkisuunnittelun keskiössä, tai että lämmityksen ja jäähdytyksen energiatehokkuutta jatkuvasti lisätään.

Neuvottelujen rinnalla Pariisissa järjestetään lukuisia tapahtumia, joissa joukko kaupunkeja käyttää tilaisuutta hyväkseen brändätäkseen itseään ilmastopolitiikan – siis uusimman teknologian – edelläkävijöinä. Ohjelmissa on otsikkoja kuin miten Kööpenhaminasta tulee hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä, miten Oslostasta tulee nollapäästökaupunki, tuleeko kaupungeista hiilineutraaleja, kysyvät Reykjavikin ja Växjön pormestarit. Helsinkiä en näissä otsikoissa huomannut.

Julkisen, siis läpinäkyvän, avoimen sektorin tehtävä on kantaa vastuuta yhteisistä asioista. Maapallon lämpenemisen pysäyttäminen, jos mikä, on ihmiskunnan yhteinen asia. Helsingin kaupunginvaltuusto ei olisi tänään tekemässä päätöstä Helenin kehitysohjelmasta, ellei kyse olisi kaupungin omasta yhtiöstä. Vain siksi on voitu ilmaista poliittinen tahto luopua hiilestä ja pyytää uusia vaihtoehtoja. Vain siksi Helsinki voi nyt toteuttaa strategista energia- ja ilmastopolitiikkaa ja asettaa määräajan Hanasaari B:n sulkemiselle vuonna 2024.

Ilman määräaika puhuisimme täällä vain lämpimiksemme. Näin toteutuu myös yksi ilmastopolitiikan peruseriaatteista, nimittäin se, että tulosten pitää olla mitattavissa, raportoitavissa ja tarkistettavissa. Poliittista tahtoa tarvitaan jatkossakin. On otettava vielä pidempiä askelia tiellä, jolla esimerkiksi Tukholma, Oslo ja Kööpenhamina jo kulkevat.

Energiansäästön, energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian kriteerit eivät enää saa puuttua mistään kaupungin toiminnasta tai investoinneista. Kun tehdään hankintoja, järjestetään kuljetuksia, suunnitellaan tietojärjestelmiä, rakennetaan infraa, luovutetaan tontteja, kehitetään opetusohjelmia tai uudistetaan palveluketjuja.

Pariisin reunalla, Le Bourget'n tarkkaan vartioidulla sinisellä vyöhykkeellä puhutaan siis globaalitason transformatiivisesta muutoksesta. Aidan ulkopuolella, vihreällä vyöhykkeellä, on kaupunkien ja alueiden paviljonki. Siellä puhutaan transformatiivisesta toimintaohjelmasta, Transformative Actions Programme. Kaupungit ovat siis toteuttajia.

2.12.2015

Ilmastosopimukset ovat hallitustenvälisiä. Ne kantavat kuitenkin aina sen kaupungin nimeä, jossa niistä on päätetty. Meillä on Kioton pöytäkirja, Kööpenhaminan julkilausuma, Cancunin sopimukse, Durbanin neuvottelutulokset.

Entä milloin Helsinki nostetaan maailmankartalle sen isännöidessä kokousta, jonka tuloksena kirjataan vaikkapa Helsingin toimintaohjelma – Helsinki Action Plan?

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä haluaa täten antaa täyden tukensa Helenin kehitysohjelman vaihtoehdolle 3, ja nimenomaan sen toteutukselle.

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on todellakin historiallinen päivä. Samaan aikaan kun Pariisissa käydään kansainvälisiä ilmastoneuvotteluja, jossa koko meidän tulevaisuutemme kohtalo on pelissä, niin me olemme päättämässä meidän oman energiayhtiömme kehityssuunnitelmasta ja suunnasta. Tämä päätösasia ei ole tässä ilmastomuutoksen mittakaavassa mikään mitätön. Helen on toiseksi suurin energiayhtiö tässä maassa ja vastaa noin 5 %:sta koko Suomen ilmastopäästöjä. On hienoa, että tällä päätöksellä me olemme kantamassa kortemme kekoon siirtymällä pois päin hiilestä.

Kun me pohdimme meidän tekemäämme energiapolitiikkaa, niin pitää tarkastella koko kaupungin toimintaa, ei ainoastaan Helen Oy:n osuutta siinä. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä kannattaa tätä esitystä. Me pidämme sitä perusteltuna ja järkevänä. Se mahdollistaa valtuuston asettamat päästövähennystavoitteet. Siirtymällä hajautettuun, uusiutuvaan energiaan nojaavaan tuotantoon, se tarjoaa meille tulevaisuudessa mahdollisuuden löytää aina parhaimmat, ja valita aina parhaimmat tarjolla olevat ratkaisut, niin ympäristön kuin talouden kannalta. Tämä esitys myös näyttää toteen sen, että on olemassa ratkaisuja, jotka toimivat sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta. Tämä antaa myös meille mahdollisuuden kunnianhimon tason nostamiseen matkan varrella, mikäli valtuustosta löytyy sellaiseen tulevaisuudessa tahtoa.

2.12.2015

Ei ole järkevää sitoa yhteisiä rahojamme vuosikymmeniksi hiileen, kun me voimme tällä tavoin käyttää aina parasta saatavilla olevaa teknologiaa. Erityisen iloisia me olemme siitä, että Hanasaaren hiilivoimalan alasajolle asetettiin tarkka ajallinen takaraja. Valtava hiilikasa kasvavan kaupunkimme ytimessä on ollut hyvin surullinen symboli meidän energiapolitiikastamme. Hanasaaren voimalan alasajo mahdollistaa myös Kruunusiltojen toteuttamisen, joka on edellytys sille, että Kruunuvuoren rantaan rakentuva uusi asuinalue on myös ilmastotavoitteidemme mukainen. Vaikka suurin osa Helsingin energiankulutuksesta ja siten päästöistä liittyy lämmöntuotantoon, on liikenteellä edelleen merkittävä vaikutus niin päästöihin kuin Helsingin ilmanlaatuun. Turhaa yksityisautoilua vähennämme parhaiten rakentamalla houkutteleva joukkoliikenteen verkko. Tähän Kruunuvuoren sillat tuovat arvokkaan lisän.

Arvoisa puheenjohtaja.

Eri energiamuotojen vertailua tärkeämpää on se energia, jota ei tarvitse tuottaa lainkaan. Helsingin on Suomen suurimpana kuntana näytettävä esimerkkiä energiatehokkuudessa. Kaupunki tekee jo paljon tällä saralla, mutta energiatehokkuuden ja energian säästön merkitystä ei voi lii-kaa korostaa. Uusilla alueilla meillä on mahdollisuus jo suunnitteluvaiheessa pyrkiä kohti passiiviratkaisuja. Käynnissä oleva yleiskaavatyö antaa tähän loistavan mahdollisuuden katsoa kokonaisuutta tämän tavoitteen kannalta. Olemassa olevan kiinteistökannan energiatehokkuutta voidaan parantaa monin keinoin, mutta tähän tarvitaan lisää kannustimia. Me tarvitsemme nimittäin mukaan tähän niin yksittäiset ihmiset, taloyhtiöt kuin yritykset. Monet näistä toimenpiteistä ovat myös kohteelle taloudellisesti kannattavia.

Myös kirjaus aurinkosähköstä – joka olisi kuitenkin ehkä pitänyt olla aurinkoenergia – on erittäin tärkeä. Minä sain syksyllä tutustua eduskunnan ympäristövaliokunnan kanssa Saksassa Saksan energiakäänteseen. Keskustelin Angela Merkelin tieteellisen ilmastoasiantuntijan kanssa siitä, millaisiin ratkaisuihin juuri nyt tänä vuonna kannattaisi eniten panostaa. Hän vastasi yksiselitteisesti, että aurinkoenergiaan. Erityisesti aurinkoenergian kohdalla teknologia on kehittynyt nopeasti, ja markkinat ovat muuttuneet poliittisia päätöksiä nopeammin. Aurinko tulee tulevaisuudessa tarjoamaan meille paljon mahdollisuuksia. Huomatkaa, että Saksan liittokansleri tekee päätöksensä tieteellisen asiantuntijan avulla, ei poliittisen. On erittäin hyvä, että Helenillä on jo oma aurinkovoimala. Suuri suosio asiakkaiden keskuudessa osoittaa, että helsinkiläiset haluavat päästötöntä energiaa. Vasemmistoliiittollakin on oma nimikkopaneelinsa Hanasaaressa. Meidän ryhmä näkee, että nyt esitetty vaihtoehto antaa parhaiten tilaa energiatehokkuuden lisäämiselle, ja uusille lämmöntuotantoratkaisuille.

2.12.2015

Täytyy muistaa, että uusiutuvat energiamuodot tarvitsevat rinnalleen puhdasta uutta teknologiaa. Tällä alalla piilee myös suuri potentiaali sekä ympäristön että talouden kannalta. Clean tech on meille keino luoda uusia työpaikkoja, siten kestävää talouskasvua.

Arvoisa puheenjohtaja.

Meidän on tärkeä muistaa, että tämä esitys ei vielä vie meitä maaliin, mutta se antaa täydet edellytykset sille. Me olemme matkalla kohti hiili-neutraalia Helsinkiä, mutta täydellinen vapaus hiilestä ei ole vielä näköpiirissä. Kuten esittelytekstissä todetaan. Saavutettava päästövähennelmä riippuu siitä, millaisina vaihtoehdon hankkeet toteutetaan. Eli tämä meidän tavoitteemme tulee vaatimaan vielä monta ympäristön kannalta kestävää päätöstä. Siksi seuraavaan valtuustostrategiaan tulee kirjata tavoite ja keinot täydellisen hiilivapauden saavuttamiseksi. Tästä syystä teen seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään esityksen valtuusto edellyttää, että selvitetään tavoitteita hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi, fossiilista polttoaineista luopumiselle ja energiatehokkuuden parantamiselle, sekä energiansäästölle siten, että ne ovat käytettävissä valtuustostrategian valmistelussa 2017. Välitavoitteet tulisi asettaa vuosille 2025, 2030 ja 2040, tähtäimenä valtuuston jo hyväksymä tavoite hiilineutraalista Helsingistä 2050 mennessä.

Minä toivon teiltä arvon valtuutetut, me olemme päässeet nyt tässä näin pitkälle, meillä on erittäin hyvä kehityssuunnitelma päätöksenteon edessä meillä tänään. Minä toivon tälle ponnelle kannatusta, jotta tulevalla valtuustolla on kaikki tarvittava tieto oikeiden ratkaisuiden tekemiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helen Oy:n kehitysohjelman taustalla ei ole liikataloudellinen kannattavuus tai edes välitön tarve korvata nykyiset voimalaitokset. Taustalla ovat ilmastotavoitteet, kivihiielen käytön ideologinen vastustaminen ja halu toteuttaa Kruunuvuoren joukkoliikennetarkaisu pitkällä ja kalliilla joukkoliikennesillalla, josta tulisi kaupungille maamerkki.

2.12.2015

Helsingillä on tällä hetkellä kaksi hyvin hoidettua ja tehokasta voimalaitosta, Hanasaari B ja Salmisaari B, jotka käyttävät polttoaineenaan kivihiiltä. Näiden lisäksi Vuosaassa on maakaasuvoimalaitos. Kuten muistiossa todetaan, näissä voimalaitoksissa energiaa pystytään hyödyntämään lähes kokonaan, ja kokonaispäästöt ovat merkittävästi pienemmät erillistuotantoon verrattuna. Lisäksi tuotanto on hajotettu 3:een toisistaan kaukana olevaan kohteeseen, mikä tuo omalta osaltaan turvaa energiantuotantoon kriisitilanteissa.

Esitetyistä vaihtoehtoista numero 1 on taloudellisesti täysin kestävä, lähes miljardin euron hintalapullaan. Sen lisäksi se keskittäisi koko kaupungin energiantuotannon yhteen paikkaan. Tällöin mahdollisen suuronnettomuuden lisäksi yhteen paikkaan tehty terrori-isku voisi rampauttaa koko Helsingin energiantuotannon. Vaihtoehto vaatisi lisäksi erittäin kalliin, yhteensä 17 kilometrin tunnelin rakentamisen. Tämä vaihtoehto ? sekä huoltovarmuuden että kustannusten näkökulmasta.

Kakkosvaihtoehdon kustannus oli alle kolmannes ensimmäisestä, mutta siinäkin lyhyen aikavälin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi aiheutettaisiin veronmaksajille lähes 700 miljoonan euron nettokustannus. Puupellettien poltto ei kuitenkaan ole päästötöntä, ja polttoaineen kuljetus vaatisi jatkuvan diesel-käyttöisten rekkujen rallin. Lisäksi on epäselvää, mistä puupelletit tulisivat. Kotimaasta ne eivät tulisi, joten energiaomavaraisuus ja kauppatase kärsisivät, eikä tuotanto olisi välttämättä energian kestävyyskriteerien mukaista.

Vaihtoehdossa 3, Hanasaari B korvattaisiin biolämpökeskuksilla, ja veronmaksajille aiheutuisi näistä ainoastaan puolen miljardin euron nettotappio. Energiantuotannon tehokkuus ja jatkotuotannon määrä kärsisivät nykytilaan verrattuna, tämä siitä huolimatta, että joukkoliikennettä ollaan siirtämässä yhä enemmän raiteille. Sähköautojen käyttöä halutaan lisätä ja sähköbussien käyttöönottoa suunnitellaan.

Sähkökäyttöisten ajoneuvojen yleistyessä kasvihuonepäästöjen lisäksi vähenisivät pienhiukkaspäästöt sieltä, missä ne ovat kaikkein haitallisimpia, ja kaupungin ilmanlaatu paranisi. Tästä syystä mikä tahansa vaihtoehto, jossa sähköntuotantoa pyritään leikkaamaan nykytasoon nähden, ei ole järkevä. Sen sijaan sähkön riittävä tuotanto ja halpa hinta ovat omiaan vähentämään fossiilisten polttoaineiden käyttöä liikenteessä, sekä kannustamaan sähkökäyttöisten ajoneuvojen hankintaan.

Helen Oy:n hallitus toteaa muistiossaan, että nykytilaan verrattuna kaikkien vaihtoehtojen toteuttaminen on taloudellisesti kannattamatonta. Kaikki nämä vaihtoehdot tuhoaisivat yhtiön kannattavuuden ja en-

2.12.2015

nen kaikkea heikentäisivät merkittävästi yhtiön mahdollisuuksia investoida jatkossa uusiin energiaratkaisuihin. Tällöin yhtiölle ei jäisi voittoa, jota se voisi jakaa kaupungille kaupungin muun toiminnan rahoittamiseksi.

Vaikka vaihtoehto 3 onkin huonoista vaihtoehdoista pienin paha, kaupunginhallituksen esitys toteuttaa kehitysohjelma vaihtoehto 3:n mukaisena ei ole taloudellisesti järkevä, koska siinä suljetaan hyväkuntoinen voimalaitos, jolla on kymmeniä vuosia taloudellisesti käyttöikää jäljellä, heikennetään kaupunkilaisten nettohyvinvointia lähes puolella miljardilla eurolla. Tämä ilmastohömppään tuhlatu raha on pois terveydenhuollosta, sosiaalipalveluista, opetuksesta ja kaikista muista kaupunkilaisille tärkeistä kohteista.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä yhtyy Helenin hallituksen näkemykseen, jossa hiilidioksidineutraalia tuotantoa kohden edettäisiin vaiheittain toteutettavilla hankkeilla, siten että yhtiön kannattavuus turvataan. Sen sijaan, että lukkiuduttaisiin hätäilyllä ja erittäin kalliilla ratkaisulla kymmeniksi vuosiksi 2010-luvun alun teknologiaan, hyödynnettäisiin teknologian kehitys myös tulevaisuudessa.

Teemmekin seuraavan palautusesityksen: Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä, että Helen Oy:n kehitysohjelma valmistellaan uudestaan siitä lähtökohdasta, että vaihtoehdot 1:stä 3:een hylätään, eikä suuria kertainvestointeja tällä hetkellä tehdä. Nykyiset voimalaitokset hyödynnetään niitten taloudellisen käyttöiän loppuun asti ja korvaavat voimalaitokset suunnitellaan taloudellisesti kestävältä pohjalta, tulevaisuuden teknologinen kehitys huomioiden.

Kiitos.

Ledamoten Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja. Ärade ordförande. Hyvät valtuutetut. Helsinkiläiset.

Tänään käsittelemme Helen Oy:n kehittämisohjelmaa, jolla samalla on sekä merkittävä taloudellinen että ympäristöllinen merkitys. Olen vain osittain samaa mieltä alussa olevan "toimintaympäristön muutos" -nimisen kappaleessa olevan taustoituksen kanssa. Kappaleessa todetaan, että "tulevaisuuden näkymät ovat tänä päivänä huomattavasti erilaiset kuin vuonna 2008, jolloin Helsingin kaupunki laati energiapolitiiset linjauksensa".

2.12.2015

On totta, että energiatukijärjestelmien, energiaverotuksen muutokset, syöttötariffit ja muut energiatuet ovat vaikuttaneet energiamarkkinoiden toimintaan niin, että jotkut aikaisemmin kannattavat tuotantomuodot ovat muuttuneet kannattamattomaksi ja päinvastoin. Mutta minusta ei voi yleisenä piirteenä todeta, että näkymä tulevaisuuteen on sumentunut.

Suuri linja on jo pitkään ollut se, että ilmaston lämpeneminen kiihtyy, ympäristöä tuhoaan etenkin polttamalla fossiilista öljyä ja kivihiltä, ja energiankulutus sekä maailman väestömäärän kasvu on ylittänyt kaikki kestävätkä rajat. Tarvitaan rajuja muutoksia. Niin ikään Helsingin omat jo aikoinaan lukkoon lyödyt tavoitteet, kuten hiilidioksidineutraali kaupunki vuonna 2050, vaativat meiltä rohkeita päätöksiä, ihan riippumatta siitä mitä markkinataloudellisesti on järkevintä juuri nyt. Rohkeus näyttää esimerkkiä ilmastopoliittisesti ja jopa osittain uhrautua taloudellisesti on nyt mahdollisuus ja oikea tie meille Suomen suurimpana kaupunkina ja pääkaupunkina.

Juuri nyt, kun Pariisin ilmastokokous on meneillään ja Kiinan Pekingissä nähdään konkreettisesti, miten huonoksi ilmanlaatu ja sitä myötä elämänlaatu voi mennä polttamalla kivihiltä, voidaan olla ylpeitä siitä, etteivät Helsingin hiilidioksidipäästöt ole juurikaan kasvaneet viimeisellä neljännesvuosisadalla. Lisäksi päästömme edustavat vain 5 % koko maan päästöistä, vaikka täällä asuu yli 10 % väestöstä. Se ei kuitenkaan riitä, tavoitteet ovat korkeammalla.

Bästa fullmäktigeledamöter.

SFP har som första parti, långt innan De Gröna ens fanns, skrivit ett miljöpolitiskt program. Vi är beredda på reformer som kostar helsingforsarna, eftersom det samtidigt ger ännu mer på sikt. Vi och Helsingfors energis produktion har tre mål:

- a) att garantera en trygg, jämn och tillräcklig energitillgång,
 - b) att skapa värme och energi på ett effektivt och lönsamt sätt som inte tar bort pengar av stadens övriga service utan helst bidrar med pengar i form av dividender till stadens serviceproduktion samt
 - c) att se till att vi bidrar till en bättre miljö i Helsingfors, Finland och världen utan att orimligt hårt drabba vår egen levnadsstandard. Jag tycker vi måste vara beredda på att pruta på b) till förmån för c).
- Om våra barns miljö kostar oss endast bortblivna dividender är det definitivt värt det.

Se, että biopolttoaineita joudutaan todennäköisesti tuomaan ulkomailta iso osa, on tietysti hieman harmillista, mutta toisaalta energiantuontiin ollaan Suomessa totuttu. Helsingin Sataman hallituksen jäsenenä ha-

2.12.2015

luan vakuuttaa teille, että laivakuljetukset Suomeen kyllä hoituvat. Met-
sienne biomassaa voidaan usein hyödyntää paremmin metsäteolli-
suudessamme, ja ne lopputuotteet lähettää tehokkaasti maailmalle –
jälleen pitkälti Vuosaaren sataman kautta.

SFP:s fullmäktige-grupp förordar ett godkännande av detta utvecklings-
program för Helen Ab och dessa energipolitiska beslut, av alternativen
står vi bakom alternativ 3. Samtidigt påminner SFP om att ingenting
helt kompenseras eller tar bort behovet att spara på energi överallt där
det är möjligt. Därför följande kläm:

Hyväksyessään tämän ohjelman ja Helenin uudistukset
kehottaa valtuusto kaupunkia pikimmiten käynnistämään
kampanjan, jonka avulla edistetään kaikkien kaupunkilais-
ten tietotaitoa – ja siten edellytyksiä – säästää sähköä ja
lämpöä omassa arjessaan.

Kiitos, tack.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut,

"Pääkaupunkiseudun energiankulutus ja kasvihuonekaasupäästöt kas-
vavat tällä hetkellä nopeammin kuin alueen asukasluku. Helsingissä
voidaan hoitaa oma osuus kasvihuonekaasujen vähentämisessä siir-
tymällä fossiilisesta öljystä ja hiilestä monimuotoiseen, uusiutuvan
energian käyttöön ja tuotantoon. Keskustan tavoitteena on hiiletön
pääkaupunki. Helsingissä sähkön ja lämmöntuotannossa uusiutuvan
energian osuutta on nostettava määrätietoisesti."

Arvoisa puheenjohtaja.

Edellä lukemani tekstipätkä oli keskustan kunnallisvaaliohjelmasta
vuodelta 2004.

Arvoisat valtuutetut.

Tämän keskustelun ajankohta ei voisi olla osuvampi. Presidentti Niinis-
tö oli todennut Pariisin ilmastokokouksen avajaisissa muutama päivä
sitten, suora lainaus: "Pienet askeleet eivät enää riitä. Niiden, joilla on
suurimmat saappaat, on otettava suurimmat askeleet. Mutta myös
pienten saappaiden on tehtävä kaikkensa."

2.12.2015

Keskustan valtuustoryhmä tervehtiikin nyt ilolla kaupunginhallituksen esitystä, jossa kaupungin energiapolitiikkaa lähdetään toteuttamaan hajautettuun uusiutuvan energian käyttöön perustuen. Hanasaaren kivihiihikasat saavat vihdoin väistyä ja Salmisaaren öljylämpökeskukses-takin päästään eroon. Hanasaaren alueelle mahtuvat 6 000 – 8 000 uutta asuntoa tulevat suureen tarpeeseen.

Unelma hiilivapaasta Helsingistä on Hanasaaren voimalaitoksen sul-kemisen jälkeen kuitenkin vasta puolitiessä. Suomen hallitusohjelman mukaan koko maassa "luovutaan hiilen käytöstä energiantuotannossa ja puolitetaan tuontiöljyn käyttö kotimaan tarpeisiin 2020-luvun aikana." Hiilestä luopuminen onkin yksi nykyisen hallituksen kärkihankkeista. Salmisaaren kivihiihivoimalaitoksen on siis myös tultava tiensä päähän jo pian. Keskustan mielestä Salmisaaren sulkeminen olisi ollut parasta kirjata jo tähän kehitysohjelmaan, pidemmällä aikavälillä.

Hanasaaren voimalaitoksen kivihiihi ja Salmisaaren öljylämpökeskuksen öljy korvataan siis pääosin bioenergialla ja energiatehokkuutta lisää-mällä. Kaupungin onkin nyt pidettävä tarkasti huolta siitä, ettei kivihiihtä korvata muilla fossiilisilla polttoaineilla kuten maakaasulla tai turpeella, joiden ilmastovaikutukset ovat kivihiihtäkin suuremmat. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää bioenergian alkuperään ja sen kestävyyskriteerei-hin. Keskustan valtuustoryhmä ehdottaakin, että Helsingissä laaditaan jo hyvissä ajoin ennen biolämpökeskusten valmistumista kattavat kes-tävyyskriteerit bioenergian hankinnalle. Paras vaihtoehto olisi laatia kestävyyskriteerit jopa valtakunnallisina. Uudet investoinnit eivät saa viedä meitä ojasta allikkoon, vaan käytetyn bioenergian tulee olla mah-dollisimman ilmastoystävällistä ja sen kielteiset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen tulee minimoida. Poltettavan massan alkuperässä on kiinnitettävä huomiota myös kiertotalouden periaatteisiin, että emme käytä massana sellaista materiaalia, joka on kierrätettävissä vielä ja hyötykäytettävissä muualla.

Kaupunginjohtajamme asetti kesällä työryhmän selvittämään hajaute-tun energiantuotannon ja energiatehokkuuden edistämistä. On hienoa, että kaupunki alkaa hyödyntää työryhmän työn tuloksia omissa kiinteis-töissään. Meidän olisi kuitenkin suunnattava pikimmiten katseemme myös yksityisesti omistettuihin kiinteistöihin. Työryhmän raportti löytää yksityisesti omistetuista kiinteistöistä valtavat taloudellisesti järkevät po-tentiaalit energiansäästöön ja hajautettuun tuotantoon. Kysymys kuu-luukin nyt, miten kaupunki voisi edesauttaa vielä nykyisestään hank-keiden liikkeelle lähtöä ja edistää energiatehokkuutta parantavien kor-jaus- ja kunnostushankkeiden ja monimuotoisuuteen tähtääviä inves-tointeja? Työryhmän raportissa nostetaan esiin tarve informoida kiin-teistöjen omistajia aurinkoenergian mahdollisuuksista. Etenkin jo nyt olemassa oleva tieto Helsingin eri kattopintojen soveltumisesta aurin-

2.12.2015

kosähkön ja -lämmön tuotantoon, tulisi saattaa pikimmiten kiinteistön omistajien tietoon. Kaupungin tulee myös kartoittaa suositusten mukaisesti alueet, joilla maa- ja merilämmön hyödyntäminen olisi mahdollista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helen omistaa myös vesivoimaa. Vaikka aihetta ei sivuta kehitysohjelmassa, haluamme nostaa asian tässä yhteydessä esiin, ryhmäpuheen vuorossamme. Suomen hallitus nosti hiilettömyyden ohella myös kalatiet yhdeksi kärkihankkeistaan. Helenin tytäryhtiö Mankalan kokonaan omistamista vesivoimaloista Ahvenkosken ja Klåsarön voimalaitokset kuuluvat kalatiestrategian kärkikohteisiin. Helenillä on myös omistusosuuksia Kemijoki Oy:stä. Keskusta pitää tärkeänä, että Helen kiirehtiikin nyt kalateiden rakentamista näihin voimalaitoksiin. Helen ei ole pelkkä energiantuottaja vaan myös iso sähkönmyyjä. Suomalaiset sähkönkuluttajat tulevat jatkossa yhä paremmin tietoiseksi omista vaikutusmahdollisuuksistaan. Siksi pidämme tärkeänä, että Helen voisi jatkossa tarjota omille asiakkailleen eri puolilla Suomea myös itse tuottaamaansa kestävää uusiutuvaa sähköä myös ympäristömerkittynä. Kalatiehankkeet ja kestävyyskriteerien asettaminen bioenergialle tukevat tätä mahdollisuutta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helen Oy:n kehitysohjelma on siis keskustan mielestä iso askel oikeaan suuntaan ja kannatamme sen hyväksymistä. Tässä yhteydessä haluamme kiittää myös Heleniä siitä muutoksesta, joka mielestämme on tapahtunut viimeisen 5:n tai 10 vuoden aikana suhtautumisessa näihin asioihin. Työ ei kuitenkaan lopu tähän, olemme vielä monin osin alkutaipaleella. Seuraavaksi Helenin tulee aloittaa mielestämme seuraavat neljä hanketta: 1. valmistelut Salmisaaren voimalaitoksen sulkemiseksi, 2. kestävyyskriteerien asettaminen bioenergialle, 3. yksityisomisteisten kiinteistöjen oman energiantuotannon ja energiatehokkuuden kehittämishanke sekä 4. kalateiden rakentaminen Helenin omistuksessa oleviin vesivoimalaitoksiin.

Näillä uusilla toimenpiteillä ja nyt hyväksyttävällä kehitysohjelmalla Helsingistä tulee kansainvälisesti mitattuna yksi maailman ekologisimmista kaupungeista energiansa suhteen. Se olkoon yhteinen tavoitteemme.

Lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, haluan kannattaa valtuutettu Modigin pontta.

2.12.2015

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. hyvät kaupunginvaltuutetut.

Olemme tässä kokouksessa juuri päättäneet kaupungin talousarviosta ja nyt olemme tekemässä valintoja, jotka suuresti vaikuttavat siihen, miten hyvin tai huonosti meillä on varaa jatkossa pitää huolta kaupunkilaisten palveluista. Kristillisdemokraatit ovat matkan varrella varoittaneet yksisilmäisistä päätöksistä. Päätöksistä, joilla vakavasti vaurioitetaan kaupungin taloudellisia mahdollisuuksia huolehtia ihmisten palveluista. Myös äärimmilleen viedyt ympäristötavoitteet voivat olla tällaisia.

Yleensä on niin, että järkevästi asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa kohtuullisin kustannuksin, mutta tavoitteiden ollessa hyvin tiukkoja yhä enemmän pitää maksaa yhä pienemmästä askeleesta kohti tavoitetta. Tämä vaara on ilmeinen Helen Oy:n kehitysohjelman suhteen. Kristillisdemokraatit on suhtautunut torjuvasti ajatukseen, että tietien tahtoen romutettaisiin kaupungin talous ylikireiden tavoitteiden tähden.

On syytä huomata, että Helenin absoluuttiset tonnimääräiset hiilidioksidipäästöt ovat hieman vähentyneet vuodesta 1990 vuoteen 2014, vaikka energian tuotanto on kasvanut tänä aikana noin 45 %. Tämä tarkoittaa reilun 50 %:n parannusta, jos verrataan tuotetun energian määrää hiilidioksidipäästöihin. Huomatkaa, että tämä parannus on tapahtunut ilman, että Helenin taloudellista asemaa olisi romutettu.

Aikanaan tehdyt ylimitoitettut tavoitteet ovat käsityksemme mukaan johdaneet nykyisiin vaikeuksiin. Helenin kehitysohjelman perusvaihtoehtoina olleet Hanasaaren voimalaitoksen korvaavan monipolttoainevoimalaitoksen rakentaminen Vuosaareen, sekä puupelletin ja kivihiilen seospolton toteuttaminen nykyisissä voimalaitoksissa Hanasaarella ja Salmisaarella, olivat molemmat poskettoman kalliita vaihtoehtoja. Järkeä olisi estää näiden vaihtoehtojen toteuttamisen, mutta ylpeys ei sallinut tavoitteiden asettamista järkevämmälle tasolle. Tuntuu siltä, että Helen on pyrkinyt löytämään ratkaisun, jonka kanssa se pystyisi elämään, vaikka tuo ratkaisu jonkin verran rikkoo kaupunginvaltuuston energiapoliittisia linjauksia.

On totta, että vaihtoehto 3 eli erilliseen lämmöntuotantoon perustuva hajautettava ratkaisu, jossa Hanasaaren voimalaitos korvataan biolämpökeskuksilla ja mahdollisesti uusiutuvalla tuotannolla, vaikuttaa vähemmän huonolta kuin vaihtoehdot 1 tai 2. Kuitenkin sekin kasvattaisi Helenin liiketoiminnan muuttuvia ja kiinteitä kustannuksia huomattavasti. Ilolla on pantava merkille, että Helenin hallituksessa pyritään pitämään huolta myös kannattavuuden turvaamisesta. Hyvä on myös

2.12.2015

huomio siitä, miten markkinoiden ja teknologioiden kehitys voidaan ottaa huomioon jatkopäätöksiä tehtäessä. Ei kuitenkaan ole hyvä asia, että merkittävä osa biopolttoaineesta olisi tuotava ulkomailta. Ei myöskään se, että vaihtoehto 3 alentaa Helenin kokonaissähköntuotantoa noin 5 %.

Olennaista on huomata se, että kaikki kolme vaihtoehtoa ovat Helenin kannalta taloudellisesti kannattamattomia, minkä vuoksi puhtaasti liiketaloudellisista syistä Helenin hallitus ei esitä minkään vaihtoehdon toteuttamista. Lisäksi nykyiset voimalaitokset ovat teknisesti hyvässä kunnossa ja niillä on teknistä käyttöikää jäljellä yli 20 vuotta. Niinpä niiden alasajo kesken kaiken olisi taloudellista haaskausta. Ehdotettu vaihtoehto heikentäisi Helenin taloustilannetta peräti 490 miljoonaa euroa. On syytä miettiä, mitä se vaikuttaisi Helenin osingonmaksukykyyn ja sitä kautta kaupungin palveluihin tai veroprosenttiin. On varottava, ettei tämä valtuusto tee Helenille samaa, mitä aiempi valtuusto teki aikanaan Helsingin Bussiliikenteelle.

Tämän johdosta teen seuraavan palautusesityksen: Kaupunginvaltuusto palauttaa Helen Oy:n kehitysohjelman uudelleen valmisteltavaksi siten, että ohjelman tulee sisältää ne toimet, joilla Helenin ympäristöystävällisyyttä voidaan parantaa yhtiön taloutta vakavasti heikentämättä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Parhaillaan koolla olevalta Pariisin ilmastokokoukselta on odotettu paljon. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tarvittava teknologia on olemassa. Valitettavasti Pariisin sopimukseen esitetyt lupaukset eivät riitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen. Tässä tilanteessa tunnus ”ajattele globaalisti, toimi paikallisesti” on taas kerran ajankohtainen.

Kaupunginvaltuusto asetti jo 8 vuotta sitten tavoitteeksi vähentää Helsingin energiatuotannon kasvihuonekaasupäästöjä 20 %:lla vuoden 1990 tasosta ja nostaa uusiutuvan energian osuus 20 %:iin. Nyt on viimeinkin päästy sanoista tekoihin. Nopeamminkin ja pidemmällekin olisi voitu edetä, ja voidaan edetä.

Kun valtuusto käsitteli energialinjauksia vuonna 2008 ja Helsingin Energian kehitysohjelmalla vuonna 2010, SKP:n ja asukaslistan ryhmä esitti sitoutumista nopeampaan päästöjen vähentämiseen, Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloiden muuttamista biopolttoainevoimaloiksi, tuo-

2.12.2015

tantopaletin monipuolistamista tuulivoimalla, aurinkoenergialla, biokaasulla, sekä luopumista ydinvoimaosuuksista. Korostimme, että Helsinki voi ryhtyä edelläkävijäksi uusiutuvan energian ja energian säästämisen alalla, ja näin edistää myös osaamista ja työllisyyttä pääkaupunkiseudulla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt eletään energiamuutoksen ja -käänteen aikaa. On hyvä, että Helsinki on nyt valitsemassa uusiutuvaan ja hajautettuun tuotantoon perustuvan vaihtoehdon. Iso kiitos siitä kuuluu erityisesti kansalaisliikkeille. Tämän päivän esitys vähentää päästöjä, mutta tulee paljon halvemmaksi kuin aiemmin esillä ollut Vuosaaren jättivoimala, joka olisi lämmönsiirtotunneleineen tullut maksamaan lähes 1,5 miljardia euroa.

Samalla kun hyväksymme nyt esitetyt ensimmäiset askeleet Helenin kehitysohjelman toteuttamisessa, on syytä katsoa siis pidemmälle. Kun teknologia ja markkinat muuttuvat nopeasti, on perusteltua toki edetä vaiheittain. SKP:n ja Helsinki-listojen mielestä kivihiilen polton vähentämisessä ja uusiutuvan osuuden lisäämisessä ei pidä kuitenkaan hidastella. Odottelemalla Helen jäisi jälkeen sekä osaamisessa että kulluttajien suosiossa, mistä seuraisi myös työpaikkojen menetyksiä.

Salmisaaren kivihiilivoimalat voidaan muuttaa monipolttoainevoimaloiksi, joissa luovutaan kivihiilen käytöstä. Samalla kun ainakin Salmisaari B säilytetään lämmön ja sähkön yhteistuotannossa, kannattanee Vuosaaren uusi biolämpölaitos toteuttaa niin, että se voidaan tarvittaessa myöhemmin muuttaa tai laajentaa yhteistuotantolaitokseksi. Salmisaaren muutokset voisivat olla vuorossa heti kun Vuosaaren biolämpölaitos korvaa Hanasaaren kivihiilivoimalan. Helenin kannattaa mielestämme olla aktiivinen sellaisten ratkaisujen kehittämisessä, joilla pelletit ja hake voidaan korvata polttoaineena biohiilellä ja biokaasulla.

Tarvitaan myös pidemmän aikavälin ohjelma, jonka tavoitteena on siirtyminen kokonaan uusiutuvaan energiaan. Se tarkoittaa panostamista biopolttoaineiden lisäksi etenkin aurinko- ja tuulivoimaan. Mereltä löytyy paikkoja, joihin voi sijoittaa tuulipuiston. Kaupungilla on paljon kiinteistöjä, joihin voi laittaa aurinkopaneeleja. Helen voisi myös tarjota muille kiinteistöille kokonaispalveluja, johon kuuluu aurinkopaneelien hankinta, asennus ja huolto sekä mahdollisuus myydä ylijäävä sähkö kaupungin verkkoon. Biokaasua voidaan tuottaa kauempanakin ja tuoda maakaasuverkossa tänne, kun maakaasu säilynee siirtymävaiheen polttoaineena varsin pitkään.

Arvoisa puheenjohtaja.

2.12.2015

Energiamurroksessa on kyse myös siitä, jaetaanko markkinoita uudelleen yksityisen voitontavoittelun hyväksi vai kehitetäänkö edelleen Helenin toimintaa. Kaupungin omistama energiatuotanto on monesta syystä tärkeä. Se antaa mahdollisuuden vaikuttaa poliittisilla ratkaisuilla päästöjen vähentämiseen, kuten tänään olemme tekemässä. Se turvaa kaukolämpö- ja sähköverkkojen kunnossapidon rahoitusta. Se voi tuoda tuloja muidenkin palvelujen rahoittamiseen. Se antaa mahdollisuuden porrastaa kuluttajamaksuja oikeudenmukaisella ja energian säästämistä edistävällä tavalla niin, että välttämätön peruskulutus on edullisempaa ja sen yli menevää laskutettaisiin korkeammalla tariffilla. Helenin toimintaa kehittämällä voimme edistää paikallista taloutta ja työllisyyttä laajemminkin.

Esimerkiksi energiatehokkuuden lisäämisessä voi Helen olla yhdessä kaupungin instanssien kanssa merkittävä tekijä. Kaupunki voisi perustaa kiinteistöjen peruskorjausta varten yhtiön, joka kehittäisi kustannustehokkaita korjaus- ja kunnostushankkeita, esimerkiksi useiden kiinteistöjen muodostamissa kokonaisuuksissa. Maunula on eräs alue, jossa on jo kartoitettu mallia alueellisille yhteishankkeille energiatehokkuuden parantamisessa.

Valtuustoa on tänäänkin peloteltu sillä, että investoinnit uusiutuvaan ovat kannattamattomia, eikä Helen voi enää tuottaa voittoa. Näin tietysti käykin, jos Helen jatkaa entiseen tapaan rahoittamalla investointeja suoraan kassavirrasta. Helenillä on kuitenkin vahva tase ja mahdollisuus saada pitkäaikaisia lainoja edullisin ehdoin. Eikä Helen ole ainoa yritys, jonka pitää investoida uusiutuvaan energiaan. Muutos, joka on menossa, tulee heijastumaan markkinoilla laajemminkin, myös markkinahintoihin. Parhaiten tuottavia energia-alan yrityksiä taitavat jo nyt olla ne, jotka panostavat uusiutuvaan energiaan. Vaasan seutu on Suomessa esimerkki siitä, miten uusien energiaratkaisujen ympärille voi muodostua uutta tuotantoa, työpaikkoja, innovaatioita ja vientiä. Voisiko vaikka Östersundomin alueesta muodostua Helsingissä omavarainen uusiutuvan energian kaupunginosa, jossa energiatehokkaaseen asumiseen yhdistyy myös uutta innovatiivista tuotantoa ja työpaikkoja?

Arvoisa puheenjohtaja, hyväksyessään esityksen Helenin kehitysohjelman toteuttamisesta, SKP ja Helsinki-listojen ryhmä esittää valtuuston hyväksyttäväksi neljä pontta, jotka löytyvät sieltä järjestelmästä. Ne koskevat Helenin mahdollisuuksia kehittää palvelukokonaisuuksia, joita se voi tarjota kiinteistöille, aurinkoenergian ja muun uusiutuvan energian hyödyntämisessä. Toiseksi mahdollisuuksia edistää energiatehokkuutta parantavia hankkeita, perustamalla tähän tarkoitukseen kaupungin oma yksikkö. Kolmanneksi, mahdollisuuksia luopua Salmisaaren kivihiilen poltosta ja siirtyä biopolttoaineisiin, kun Hanasaaren voimalan korvaama biolämpölaitos on valmistunut. Neljänneksi, sen selvittämistä

2.12.2015

tä, miten Helen ja kaupunki voivat edistää energiatehokkuutta palvelevia älykkäitä sähkö-, lämpö- ja liikenneverkkoja.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Helsingin kaupunki elää ajan hermoilla. Viikko sitten kun keskustelimme budjetista, samaan aikaan käytiin budjettikeskustelua tai vaihtoehtobudjeteista keskustelua eduskunnassa. Silloin niiden välillä oli aika räikeä ristiriita. Mutta tänään, kun käymme keskustelua siitä, miten Helsingin Energiasta Helenistä kehitetään entistä puhtaampi, entistä ympäristöystävällisempi, entistä paremmin ilmaston haasteisiin vastaava, teemme sen samaan aikaan kun Pariisissa käydään tärkeintä poliittista kokousta, mitä vuosikymmeniin on nähty. Voimme olla ylpeitä siitä, että samaan aikaan, kun Pariisissa pyritään löytämään sitovaa ratkaisua sille, miten ilmaston lämpeneminen, ilmastonmuutos pysäytetään, Helsinki tekee rohkeita päätöksiä, niin kuin kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuorossa todettiin. Ne eivät välttämättä lyhyellä tähtämellä ole taloudellisesti kaikkein parhaita ratkaisuja, mutta ilmastolla ei ole aikaa odottaa.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Olen ylpeä siitä, ja olen tyytyväinen siitä, että pitkäjänteinen työ, jota useat ryhmät ovat Helsingissä tehneet, johtaa siihen, että Helsinki, joka on monella tapaa ollut hiilenmusta häpeäpilkku energiapolitiikassaan, on siirtymässä puhtaan energian suuntaan. Minusta on äärimmäisen tärkeää kaksi asiaa. Ensinnäkin se, että tässä päätöksessä lyödään lukkoon selkeästi päivämäärä, jolloin viimeistään hiilikasat katoavat Merihaan vierestä. Se on ilmaston kannalta tärkeä, mutta pitkään Kalliossa asuneena sanon myös, että se on toisella tavalla ihmisten kannalta tärkeä. Nimittäin sieltä tuleva pöly yllättävällä tavalla mustaa ikkunalaudat, mustaa huonekalut, eli se vaikuttaa myös aivan lähipiiriin, ei vain pelkästään globaaliin puoleen, joka tietenkin on tärkeämpi.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Toinen minusta tärkeä ja hieno linjaus tässä on se, että nyt emme tee päätöstä, jossa lyömme vuosikymmeniksi kiinni jonkin energiatuotannon muodon, jonka varaan rakentuu Helsingin Energian Helenin ja Helsingin energiantuotanto. Mikään ala ei tällä hetkellä kasva niin

2.12.2015

vauhdilla, muutu niin vauhdilla kannattavaksi, kuin muuttuvat puhtaat uusiutuviin perustuvat energiamuodot. Tässä tilanteessa olisi sekä taloudellisesti, teknisesti että tulevaisuutta ajatellen järjetöntä, että me sitoutuisimme johonkin yhteen isoon, massiiviseen ratkaisuun. Tärkeintä on, että nyt asetamme selkeät tavoitteet, päätämme lähteä ajamaan kasvihuonekaasupäästöjä aiheuttavaa tuotantoa, ja korvaamme ne koko ajan entistä paremmalla ja kehittyvällä tekniikalla.

Arvoisa rouva puhemies.

Tästä voisi eduskunta ottaa oppia, ottaa mallia. Energiapolitiikan lähtökohdan nimenomaan pitäisi olla se, että se ei perustu yksittäisiin, suuriin megalomaanisiin hankkeisiin, vaan siihen, että olemme koko ajan kehityksessä kiinni, koko ajan valmiita uusiutumaan, tuomaan uusia teknologioita. Tämä on myös Suomen kehittymisen, Suomen viennin, Suomen teollisuuden tulevaisuuden kannalta järkevä linja. Hyvä että Helsinki on tässä edelläkävijä, toivottavasti Suomi tulee perässä.

Valtuutettu Torsti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja kokousta seuraavat kaupunkilaiset.

Punainen matto kaupungintalon ovella tänään, kun ainakin itse kävelin sisään, tuntui ensin vähän omituiselta, mutta oli ehkä aivan paikallaan, joten onnittelut sille, joka tämän oli ideoinut. Toisinaan on hyvä tunnistaa, kun tehdään kenties käänteentekeviä ratkaisuja. Uskon, että tänään näin tapahtuu, Helsingissä tehdään energiakäännöksiä.

Itse – niin kuin tiedän aika moni sukupolveni edustaja – lähdin mukaan puoluepoliittiseen toimintaan 8 vuotta sitten, ennen muuta energia- ja ilmastoasioiden takia ja niihin kiinteästi liittyvän kestävä kehityksen kysymysten vuoksi. Pitkään ihan oikeasti uskoin, että maailmassa lopulta olisimme ikään kuin kaikki samalla puolella ja politiikka voi rakentaa ikään kuin keinoja, miten kaikki saadaan samalle puolelle.

Pari vuotta sitten tämä ehkä vähän naiivi lapsenuskoni sai kovan koulauksen, kun istuin lounaalla – suuren öljy-yhtiön hallituksen jäsenen isännöimällä sellaisella – ja siellä ystäväni, intialainen koulutusjärjestäjä, koulutustoimija kysyi, että mitä te, hyvä öljy-yhtiön hallituksen jäsen, sanotte lapsenlapsillenne, kun he joskus kysyvät, mitä teitte silloin, kun tajusitte, miten suuri asia ilmastonmuutos on. Tämä öljy-yhtiötä edustanut isäntämme vastasi hermostumalla. Tämä oli sopimaton kysymys, ei ole hänen asiansa miettiä tällaista. Poliitiikka tehköön säännöt, yhtiö

2.12.2015

pyrkii tekemään voittoa. Tämä tapahtui Yhdysvalloissa. Onneksi me olemme tänään Euroopassa ja Helsingissä.

Tajusin kaksi vuotta sitten, miten erityisen merkittävää on se, että Euroopassa ja Helsingissä on mahdollista, että kaupunki omistaa maan toiseksi suurimman energiayhtiön. Euroopassa ja Helsingissä on mahdollista, että tehdään ratkaisu, jota Pekka Majuri ihan hyvin kuvaili, todetessaan sen puhtaasti liiketaloudellisesti kannattamattomaksi, ainakin riski siihen ollen siis olemassa. Euroopassa ja Helsingissä meidän on toisinaan mahdollista toimia niin, että politiikka tosiaan voi pelastaa maailman päätös kerrallaan.

Kaarin Taipale korosti juuri tätä demokratiakysymystä ja julkista valtaa. Se on minusta tässä päätöksessä yksi asia, joka meidän todella on syytä nostaa esiin ja siitä olla ylpeitä. Kaupungilla on mahdollista tehdä tämä päätös, se on yksi ulottuvuus. Toiseksi uskon, että liki yksimielinen päätös, joka tänään tehtäneen, on mahdollinen ja lopulta vääjäämätönkin, koska niin monet kaupunkilaiset ja järjestöt ovat toimineet väsymättä sen eteen, että nopeasti muuttuva ja kehittyvä energiamarkkina on otettu huomioon ja tarvittavat selvitykset tehty ja painetta syntynyt. Suuri kiitos teille kaikille, jotka tässä työssä olette olleet mukana.

Hyvänä esimerkkinä on tietenkin Pöyry-selvitys, joka valmistui juuri sopivasti tämän syksyn budjettineuvotteluihin. Sen ansiosta saimme kirjattua energiatehokkuus- ja aurinkosähköohjelmat SDP:n vaihtoehtobudjettiesitykseen ja myöhemmin budjettisopuun. Tähän energiapäätökseen kaupunginjohtaja otti nämä omaan esittelyynsä, eikä edes äänestyksiä tarvittu. Kuten Terhi Peltokorpi täällä totesi, jatkossa olisi nyt tärkeä miettiä, miten saamme esimerkiksi yksityisen rakennuskannan hyvin mukaan.

Paljon yksityiskohtia, hyvät valtuutetut, kuitenkin jää ratkottavaksi tulevaisuudessakin ja kyllä meidän on tietysti huolehdittava kaupunkilaisten kohtuuhintaisten lämmön- ja sähkönsaannin edellytyksistä kaikissa vaiheissa. On huolehdittava, että tämä omistamamme yhtiö ei tee sillä tavalla liiketaloudellisesti kannattamattomia päätöksiä, etteikö se myös tuottaisi omistajalleen – siis meille kaupunkilaisille – voittoa.

Esityksen liitteenä oleva ykköskohta kehitysohjelman toteuttamiseksi on tästä aika ansiokas kokonaisuuskuvauksena. Mutta niin kuin Paavo Arhinmäki toisessa tärkeässä pointissaan äsken totesi, tässä on keskeistä se, että me emme nyt sitoudu yhteen jättimäiseen investointiin, joka saattaisi jopa romuttaa Helenin talouden, vaan sitoudumme omistajina tiettyyn suuntaan. Luotamme sitten tulevaisuuden päättäjiin ja Helenin

2.12.2015

hallitusten harkintaan ja viisauteen valita oikeat polut, ehkä nekin, joita ei vielä näy.

Hyvä puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämän mittaluokan ratkaisuja, joka oikeasti kysyy kestäväen kehityksen perään, siis taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen oikeudenmukaisuuden perään, tehdään Helsingissä hyvin harvoin. Se on hyvä tunnistaa. Emma Kari puhui sydäimestä täällä, taisi juuri mennä pois salista, usein näen punaista ja pelaan puhebingoa, kun puhutaan löysästi lasten tulevaisuudesta, mutta tänään siihen on aihetta. Nimittäin tämän energiakäänteiden vaikutukset näkyvät ennen muuta tulevien sukupolvien elämässä. Emma Karin tavoin koen kyllä toivoa tänään siitä, että politiikka voi toisinaan pelastaa maailman, päätös kerrallaan. Kiitos teille kaikille, jotka äänestätte sen päätöksen puolesta.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluan kiittää Helenin hallitusta tästä hyvästä esityksestä. Yhtiössä on selvästi huomattu hyvin, että tulevaisuus on uusiutuvien. Tämän huomasi itsekin, kun toimin aikanaan Helsingin Energian johtokunnan varapuheenjohtajana. Hienoa, että kaupunki ottaa askelia kohti hiilivapaa Helsinkiä. Energiatehokkuus ja energiansäästö on paras keino päästöjen vähentämiseksi, aivan kuten valtuutettu Pekka Majuri kokoomuksen ryhmäpuheessa hyvin totesi. Hienoa, että energiasäästö ja tehokkuus on mukana ohjelmassa.

Ajankohta päätökselle on juuri sopiva, kun samaan aikaan Pariisissa neuvotellaan tulevasta kansainvälisestä ilmastopöytäkirjasta. Tähän monet valtuutetut, hienosti esimerkiksi Emma Karikin viittasi omassa puheenvuorossaan. Valtuutettu Kaarin Taipaleen sanoin: ”tänään me kaikki olemme pariisilaisia, ainakin vähän. Ei ole tilaa sivustakatsojille.”

Päätöksen mittakaava ei ole tosiaan mitätön. Tähän viittasi loistavassa puheessaan myös Silvia Modig, Helenin kontolla ja vastuulla kun on noin 5 % koko maan päästöistä. Aikataulu on ilmastomuutoksen näkökulmasta kuitenkin toivottoman hidas. Olisi ollut toivottavaa, että Hanasaaren voimalaitos suljetaan aikaisemmin kuin vasta vuonna 2024. Yhtä kaikki, selvää on, että kivihiilen käyttö on tullut tiensä päähän. Esimerkiksi Suomen hallitusohjelmassa todetaan seuraavaa: ”luovutaan hiilen käytöstä energiantuotannossa ja puolitetaan tuontiöljyn käyttö kotimaan tarpeisiin 2020-luvun aikana”.

2.12.2015

Helenin kehitysohjelmassa lähdetään kuitenkin siitä, että kivihiilen käyttö jatkuu vielä Salmisaaressa, vastoin maan hallituksen tavoitetta. Kävi hallituksen tavoitteelle lopulta niin tai näin, kannattaa Helsingin selvittää ne omat mahdollisuutensa luopua hiilen käytöstä kokonaan.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tästä johtuen teen seuraavan ponsiesityksen:

Selvitetään mahdollisuudet luopua kivihielestä Helsingin energiankäytössä kokonaan 2020-luvulla.

Toisekseen, Helenin kehitysohjelma perustuu bioenergian käytön lisäämiseen. Kaikilla energiantuotantomuodoilla on omat ongelmansa. Kokonaan haitatonta tai päästötöntä energiantuotantomuotoa ei ole. Erityisesti bioenergian käytön osalta riskit luonnon monimuotoisuuteen ovat huomattavat. Tähän viittasi omassa puheenvuorossaan hienosti myös valtuutettu Terhi Peltokorpi.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tästä johtuen teen toisen ponsiesityksen:

Selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön biomassan kestävyyskriteerit kaupungin energiantuotannossa.

Lopuksi haluan kiittää vielä myös kaupunginjohtaja Jussi Pajusta hänen yhdessä Pekka Saurin kanssa marraskuun lopussa tekemästään ilmastolupauksesta puolittaa henkilökohtaiset päästönsä. Olen itsekkin tehnyt tuon saman lupauksen. Kaikkien panosta tarvitaan, ja mikäli kaupunginjohtaja kaipaa henkilökohtaista konsultaatiota hiilijalanjälkensä puolittamiseen, niin olen valmis auttamaan maksutta. Itse asiassa itsekkin kyllä kaipaisin apua, että miten ihmeessä pystyn puolittamaan tämän oman kolmen tonnin hiilijalanjälkeni.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Toivottavasti kaupunki ottaa tänään askelia kohti hiilivapaata Helsinkiä. Kannatan ilman muuta vaihtoehdon 3 toteuttamista.

Kiitos.

2.12.2015

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Tämä on tosiaan merkittävä päätös, niin kuin kuulumme ryhmäpuheenvuoroissa ja oikeastaan varmaan kaikissa muissa puheenvuoroissa. En käy sitä liiemmin toistelemaan. Sanon vain, että kun tässä on itse ollut tämän 2000-luvun alusta valtuutettuna, niin minun mittakaavassani tämä on merkittävimpiä, ellei merkittävin päätös, vaikutuksiltaan ja kontekstiltään. Se on todella iso.

Puheenvuorossani kuitenkin keskityn enemmän siihen puoleen, joka on tämän hiilipäästökysymyksen ulkopuolelle ehkä osin jäänyt. Minun mielestäni tämä Helenin kehitysohjelma on myös merkittävä ratkaisu kaupunkisuunnittelullisesti ja kaupunkirakenteellisesti. Siitä minulla on jopa ponsiesitys. Se on myös itse asiassa kehitysohjelmana iso päätös suhteessa siihen, miten Helsingin Energian tuoteprofilointi tulee muuttamaan vääjäämättömästi, ja siitäkin minulla on toinen ponsiesitys.

Ensimmäinen ponteni kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää, että Hanasaaren voimalaitoksesta luopumisen myötä selvitetään, kannattaako Hanasaarta maantäytöllä jatkamalla ja leventämällä lisätä tonttimaan alaa, tehdä ympäristöä viihtyisämmäksi ja korvata Sompasaaresta kantakaupunkiin johtava silta kahdella lyhyemmällä ja edullisemmalla sillalla.

Haluan avata tätä hiukan. Jos katsotte karttaa, niin Hanasaari on ikään kuin niemen kärki. Koko se ympäristö siinä on käytännössä täyttömaata ennestään. Jos Hanasaarta jatkettaisiin eteenpäin, me pystyisimme lisäämään sitä tonttialaa, jos sitä levennetään niin, että ne isot satamaltaat muuttuvat hiukan kapeammaksi, kanavamaisemmaksi, niin samaan aikaan lisääntyvät asuntorakentamisen mahdollisuudet, mutta myös väljyyden mahdollisuudet ja viihtyisyyden mahdollisuudet. Se tarkoittaisi, että asuinalueena nämä isot altaat ovat kanavamaisempia ja mahdollistavat monipuolisemman maankäytön kehittämisen.

On varmaan totta, että joitakin muistumia satamakaudesta on syytä jättää, jokin laiturialueen reuna tai muu vastaava sopii ihan mainiosti tähän kokonaisuuteen, mutta tämän maankäytölliset merkitykset olisivat verraten suuret. Toisaalta se sivutuote on, että kun ratkaistaan lopullisesti sitä, miten tämä kolmas Kruunuvuoresta kantakaupunkiin suuntautuvista silloista tulee asemoitumaan, niin jos se asemoituu sen täyttömaan kohdalle, niin me saamme sen sillankin toteutettua merkittä-

2.12.2015

västi edullisemmin, koska meidän ei tarvitse rakentaa pitkää siltaa Sompasaaren ja Hakaniemen välille. Se voidaan rakentaa kahtena lyhyenä kevyenä rakennelmana.

Tällä ponnella ei ratkaista asiaa. Haluan huomauttaa, että tuo muotoilu on tehty nimenomaan juuri niin tarkkaan, että siinä mietitään tämän kannattavuutta, jolloin Kiinteistövirasto tutkisi asiaa tonttipolitiikan näkökulmasta, kaupunkisuunnittelu kaavoituksen ja kaupunkikuvan näkökulmasta, ja sitten esimerkiksi HKL sen raitiotiesillan rakentamisen näkökulmasta. Tämä yhteinen tieto auttaisi meitä sitten ratkaisemaan sitä asiaa. Minä vain tiedän, että tällä hetkellä kaavoittaja on ollut vähän nihkeä sille ajatukselle, että sitä rantaviivaa muutetaan, koska haluttaisiin nähdä se ensisijaisesti juuri tällaisen muistuman näkökulmasta.

Kuten sanoin itse, niin se muistuma, minulle riittäisi sellainen pienempikin osa, jos me saamme ikään kuin kaupunkiympäristöä kehitettyä järkevämmiin ja taloudellisemmin tuota kautta.

Tämä minun toinen ponteni, se kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää, että osana hajautettuun tuotantomalliin siirtymistä selvitetään, kannattaako Helenin tuoda markkinoille esimerkiksi Ahvenkosken voimalaitoksen puuttuvan kalatien rakentamisen, ja aurinkoenergian ratkaisujen kautta mahdollista ekoenergian sertifioitu sähkövaihtoehto.

Tämä tarkoittaa, että tällä hetkellä mitään sertifioitua ekovaihtoehtoa Helenin tuotevalikoimassa ei ole, vaikka monet Helenin asiakkaat – niin hallintokunnat kuin yritykset tai yksityiset – mielellään sellaista hankkisivat. Suurin ongelma on, että tuo Ahvenkosken voimalaitoksen muuttaminen kalaportaiden kautta johtaisi suoraan ekosertifiointiin, ja sitten taas tämä aurinkoenergiapainotus tarvitsee säätövoimaa, jota juuri tämä voimalaitosenergia olisi. En jatka pitempään, kun tuossa kello soi, mutta tälläkään hankkeella ei ole lopullista ratkaisua, vaan tässä selvitetäisiin vain kannattavuus. Helen tutkisi sen kannattavuuden omasta näkökulmastaan ja me sitten osaisimme tulkita näitä vastauksia sen mukaan.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kivekäs

Hyvät valtuutetut.

2.12.2015

Täällä on jo moni puhunut siitä, miten tärkeä päätös nyt on kyseessä, viimeisimpänä Tuomas Rantanen juuri äsken. En malta olla kuitenkin toistamatta sitä vielä kerran. Tänään me päätämme 3 %:n vähennyksestä Suomen hiilidioksidipäästöihin. Tämä yksi päätös sinällään on jo 3 %. Se on oikeasti paljon. Mutta samalla se tietenkin on aika vähän, koska se on kuitenkin vain 3 %. Tarvitaan tässä maassa vielä aika monta muutakin päätöstä, ennen kuin me saamme nollattua meidän hiilidioksidipäästömmme. Sehän on se suunta, johon meidän täytyy mennä. Se on ihan selvää, että meidän on pakko siihen suuntaan mennä, pakko pyrkiä koko Suomen hiilineutraaliuuteen, vuonna 2050 viimeistään.

Joten on hyvä, että me olemme ottamassa tämän yhden askelen. Se on erittäin merkittävä askel. Mutta jatkoa ajatellen myös Helsingin pitää ottaa monta muuta askelta. Näistäkin täällä on pidetty monta hyvää puheenvuoroa. Erityisesti haluan kiittää Silvia Modigin hienoa pontta, jota täällä on jo aiemminkin kannatettu, mutta kannatan sitä myös. Koska meidän täytyy miettiä ne seuraavat askelet, mitä me teemme. Ei riitä sanoa, että vuonna 2050 haluamme Helsingin olevan hiilineutraali, vaan täytyy myös vähän miettiä, miten siihen päästään. Mikä on tilanne 2025, mikä on tilanne 2030, ja niin edespäin.

Näihin tuleviin askeleisiin liittyen haluaisin kannattaa myös Leo Straniuksen ponsia, joissa käsitellään juuri niitä askeleita, miten me pääsemme eteenpäin, ja kannattaa myös Tuomas Rantasen molempia ponsia, joissa energiantuotannon muihin yksityiskohtiin ja päätöksen muihin vaikutuksiin paneudutaan. Koska tämähän on myös kaupunkikuvallisesti valtava päätös. Se hiilikasa on tällä hetkellä keskeinen osa Helsingin kaupunkikuvaa, eikä hyvällä tavalla. Siitä eroon pääseminen on oikeasti merkittävä parannus, ja samalla on syytä miettiä koko se ympäristö siitä lähtökohdasta, että jos ja kun siinä ei enää voimallaa ole, mitä itse asiassa Hanasaaren ympäristössä kannattaa tehdä. Me emme enää tarvitsekaan hiilisatamaa, se ei ole enää realiteetti, jonka varassa rakennetaan. Joten kannattaa miettiä ennakkoluulottomasti koko Hanasaaren ympäristöä samalla.

Mutta vielä kerran, kiitokset kaikille tästä, että olemme tähän asti päässeet, ja kohta pääsemme päättämään siitä, miten Hanasaaresta vihdoin päästään eroon.

Kiitos.

2.12.2015

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kivekäs korosti päätöksen Helenin kehitysohjelmasta olevan tärkeä. Sitä se totisesti on. Täällä ollaan varmasti ylitse puoluerajojen myös huolissaan ilmastomuutoksesta, ja toivomme, että globaalilla tasollakin herätään todellisiin toimiin. Helsingissä on niin arvioni mukaan jo tehty. Helsinki tavoittelee päästöjen tuntuvaan vähentämistä ja uusiutuvien energiantuotantomuotojen osuuden tuntuvaan nostamista. On myönteistä, että hiilidioksidipäästöt ovat pysyneet vuodesta 1990 alkaen samalla tasolla, huolimatta energiantuotannon erittäin voimakkaasta kasvusta.

Kehitys on siis ollut Helsingissä myönteistä, ja sitä se on ollut etenkin kansainvälisesti vertaillen. Helsinki on jo nyt – ja se on ollut jo pitkään – edelläkävijä näissä asioissa, hyvä niin. Sen sijaan Helsingin ja Suomen talous ei ole kehittynyt kansainvälisestikään vertaillen kovin hyvin. Tämän johdosta en malta olla kysymättä painokkaasti, että onko meillä oikeasti varaa, ja tällä aikataululla näin hurjan kalliisiin ratkaisuihin kuin nyt esitetään.

Kaikesta päätellen kaikki esitetyt mallit ovat Helen Oy:n puhtaasti liikelatoudellisen kannattavuuden kannalta erikoisia. Etenkin kun Helsingin Energiayhtiön voimalaitoksilla on käyttöikä jäljellä vielä peräti yli 20 vuotta, ja niiden kapasiteetti on riittävä. Toivoa sopii, että nyt tehtävä ratkaisu ei nosta kaupunkilaisten energialaskun hintaa. Olennaista kaupungin taloudellisen hyödyn kannalta nyt esitettävässä mallissa on sen hallittu ja vaihteittainen eteneminen, sekä se, että malli mahdollistaa Hanasaaren voimalaitoksen alueen kaavoittamisen ja rakentamisen. Hanasaaren alue on todella arvokas alue, ja toivottavasti tämä kattaa osan näistä kuluista, jotka tästä muuten kalliista ratkaisusta tapahtuu.

Arvoisa puheenjohtaja.

kokoomuksen valtuustoryhmän tavoin kannatan tehtyä ehdotusta, eli Helen Oy:n kehitysohjelman vaihtoehtoa 3.

Valtuutettu Korkkula

Hyvät valtuutetut.

2.12.2015

Helen Oy:n kehitysohjelma numero 3 luo puitteet tulevaisuuden Helsingille, joka pyörii entistä enemmän uusiutuvalla ja hajautetulla energiantuotannolla. Hanke on erinomainen ja tämä on oikea suunta kamppailussamme ilmastomuutosta vastaan. Kaiken lisäksi hanke rasittaa muita vaihtoehtoja vähemmän kaupungin taloutta, pienempien käyttäjä- ja kunnossapitokustannusten johdosta. Myös tämän takia on käsittämättöntä, että sitä täällä myös vastustetaan. Lisäksi kehitysohjelma on Hannasaaren voimalan alueelta vapautuvien alueiden johdosta koko kaupungin kehityksen kannalta erinomainen.

Tässä en ole ihan varma mitä kaikkia ponsia nyt on kannatettu ja ei, mutta kannatan ainakin Hakasen ponsia 3 ja 4, Straniuksen ponsia 1 ja 2, Modigin pontta 1 ja Ingervon pontta numero 1.

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Arvoisat valtuutetut.

Hyvinkin pian kaupunginvaltuusto päättää todennäköisesti hyväksyä, että Helen Oy:n kehitysohjelma toteutetaan niin sanotun kehitysohjelmavaihtoehto 3:n mukaan. Tämä on merkittävä energiapoliittinen ja ilmastopoliittinen päätös, ja se on pitkällisen valmistelun tulos. Haluan kiittää vajaan vuoden yhtiönä toimineen Helenin henkilöstöä ja kaupungin valmistelussa mukana toimineita henkilöitä, jotka ovat nopealla aikataululla tuottaneet hyvää taustamateriaalia päätöksentekoa varten ja jotka ovat väsymättömästi tutkineet eri vaihtoehtoja useasta eri näkökulmasta.

Kiitos Helenin hallituksen puheenjohtajalle, joka on toiminut tässä prosessissa tärkeänä linkkinä Helenin ja kaupungin koneiston välillä. Poliitikot ansaitsevat kiitoksen. Prosessi lähti liikkeelle jo ainakin vuonna 2008, jolloin kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin energiapoliittiset linjaukset kasvihuonepäästöjen vähentämisestä ja uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamisesta. Kaupunginvaltuusto uskoi pitkään 2 kehitysohjelmavaihtoehtoon ja näitä tutkittiin eteenpäin. Mutta on mielestäni erittäin hyvää päätöksentekoa, että toimintaympäristön muutokseen pystytään reagoimaan ja nostettiin esiin vielä 3. vaihtoehto, johon nyt hyvinkin todennäköisesti tänään ollaan päätyvässä.

Perussuomalaisten ryhmäpuheessa haikailtiin tulevaisuuden teknologiaan. Kehitysohjelma mahdollistaa tämän hyödyntämisen. Päätösmateriaalissa todetaan, että vaihtoehdon toteutus jättää paremmin tilaa

2.12.2015

myös energiatehokkuuden lisäämiselle sekä uusille lämmöntuotantoratkaisuille, esimerkiksi lämpöpumput tai aurinkolämpö, ja geoterminen lämpö. Näitä tullaan tutkimaan ja toteuttamaan vaiheittain niiden toteuttamisedellytysten täytyessä.

Yhteistyötä tarvitaan jatkossakin. Sähkömarkkinat ovat tällä hetkellä uusien investointien kannalta haastavat. Energiamarkkinat muuttuvat erittäin nopeasti ja Suomenkin energiapolitiikassa olisi syytä entistä enemmän tähtyä siihen laajaan kansainväliseen tutkimustietoon, jota on tarjolla, ja pyrkiä hyödyntämään tietoa. Tehdä investointeja, joiden avulla pystymme mekin olemaan edelläkävijöitä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Malin

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Päätöksemme tänään on valtavan tärkeä Helsingin kehityksen kannalta, kaupungin energiatalouden kannalta, ja meidän lastemme tulevaisuuden kannalta. Vielä merkittävämpää on kuitenkin se, että tekemämme päätös osaltaan vaikuttaa kaikkien ihmisten, kaikkien lajien, ja koko maapallon elinolosuhteisiin. Meidän on nyt oltava mahdollisimman kaukonäköisiä, ja ajateltava globaalisti, vaikka emme koskaan itse ehtisi näkemään kaikkia päätöksemme vaikutuksia. Kun ongelma on ilkeä ja monimutkainen, ratkaisutkaan eivät ole yksinkertaisia. Kaikki keinot on käytettävä. Ihminen on riippuvainen ympäristöstä. Jos ympäristöstä ei huolehdi, ei huolehdi ihmisistäkään.

Tänään tekemämme päätös on askel kohti hiilineutraaliutta. Helsinki ei jää kaipaamaan hiilikasojansa. Päätöksen toteutuksessa tulee hakea kunnianhimoisesti uusiutuvan energian ratkaisuja ja selvittää kaikki toimenpiteet, joilla voidaan saada esimerkiksi auringosta saatava energia käyttöön paljon nykyistä paremmin. Energiatehokkuus on myös välttämätön osa ratkaisua. Kaupungin on jatkossa vaikutettava aktiivisesti erityisesti kiinteistö- ja rakennusalan ammattilaisiin, jotta energiatehokkuusosaaminen kasvaa ja saamme terveellisiä, turvallisia, ja samalla energiatehokkaita taloja.

Tämänpäiväinen päätös on hyvä alku. Mutta jatkossa tarvitaan vieläkin enemmän. Kannatan Silvia Modigin tekemää pontta ja Yrjö Hakasen ponsia 1 ja 2.

Kiitos.

2.12.2015

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan tämä kokous ansaitsisi juhlapuheen tässä tilanteessa, mutta kun olen Helenin hallituksessa, näen että minulla on kuitenkin myös jokin tehtävä tuoda sieltä vähän terveisiä ja kertoa miltä se siellä näyttää.

Perussuomalaisten puheenvuorossa sanottiin, että tämä on aivan hirtittävän kallis ja nyt uhrataan kaikki ne rahat, jotka pitäisi käyttää muuhun. Sen jälkeen, kun tämä päätös Helenin hallituksessa tehtiin, maailma on muuttunut jo siitä tässä puolessa vuodessa niin paljon, että hiilenpolto on tullut olennaisesti vähemmän kannattavaksi kuin se oli vielä puoli vuotta sitten. On syytä olettaa, että Pariisin kokous esimerkiksi tekee siitä entistä kannattamattomampaa, joten luulenpa, että kun tämä aktualisoituu vuonna 2024 tai 2025, niin eipä tässä kovin suurta taloudellista tappiota tule olemaan. Se, mistä luovutaan, ei silloin ole enää yhtään niin kannattavaa kuin se on ollut vielä 5 vuotta sitten.

Minusta on syytä iloita siitä, että hiiltä korvataan nyt hakkeella, mutta se mistä en osaa iloita, on se, että tässä samassa yhteydessä luovutaan osasta – onneksi tässä vaiheessa vasta osasta – Helsingin ehdottomasti parasta energiansäästöasiaa eli tästä yhteistuotannosta. Myös siitä puuta pitäisi polttaa ikään kuin kannattavasti, ja siitä pitäisi käyttää ne kaikki yhteistuotannon edut. Mutta tässä tilanteessa tämä oli ainoa taloudellisesti mitenkään järkevä tapa. Ei voi olla niin, että Helsingin pitäisi uhrata puoli miljardia euroa sen eteen, että maassa tuotetaan sähköä, jota me itse emme tarvitse.

Sanotaan, että sähköntuotannon tilanne maassa on kyllä aika hankala. Tällä hetkellä kenenkään ei kannata tehdä mitään voimaloita, ei myöskään ydinvoimaloita. Tulee Helenin tilannetta heikentämään huomattavasti, jos tämä Olkiluoto 3 joskus valmistuu ja me joudumme ostamaan sieltä kallista sähköä ja myymään sen halvalla markkinoille.

Täytyy sanoa, että Helenin hallitus on myös aika hankalassa tilanteessa, koska silloin, kun Helen perustettiin, siihen osakeyhtiöön ei tehty mitään poikkeusta yleisestä edusta, vaan Helenin hallituksen pitäisi ajaa vain yhtiön taloudellista tulosta, näin sanoo laki, kun yhtiö ? ei muuta sanota. Aika kummallisia kiemuroita tässä on sitten pitänyt tehdä. Hallitus sanoo, että tämä on näistä 3 vaihtoehdosta paras, mutta ei

2.12.2015

sekään ole hyvä. Koska osakeyhtiölaki tätä vaatii. Minusta tähän yhtiöjärjestykseen voisi joskus vähän muotoilla jatkossakin.

Mitä tästä sitten eteenpäin? Jossakin vaiheessa joudumme pohtimaan mitä teemme Salmisaarelle. Minä en usko, että on järkevää korvata Salmisaassa hiilenpolttoa puunpoltolla, vaan pitää kehittää joitain muita energiaratkaisuja. En ala tätä nyt 4 minuutin puheenvuorossa sen enempiä perustelemaan, mutta jokin raja maailmassa on sillä, paljonko energiaa kannattaa tehdä biomassaa polttamalla. Maapallo on aika rajallinen kuitenkin.

Tulee varmaan käymään niin, että kaukolämpö avataan kilpailulle, ja silloin kaikenmaailman propellipäät pystyvät kehittämään – toiset isoja toiset pieniä – ratkaisuja, ja tällä tällä erityisesti esimerkiksi erilaista hukkalämpöä muuttamaan kaukolämmöksi. Esimerkiksi aurinkolämpöä ja muuta sellaista. Hyvin mielenkiintoinen vaihtoehto on bioterminen energia, jota tällä hetkellä kokeillaan Otaniemessä. Jos se onnistuu, niin koko paletti muuttuu aivan toiseksi. Mutta varmin ja yksinkertaisesti helpoin energiantuotantomuoto on energian säästäminen vanhassa rakennuskannassa.

Sitten haluan huomauttaa, että Helen ostaa jo nyt aurinkosähköä, jos joku sitä tuottaa täällä, ettei siitä tarvitse tehdä erillisiä päätöksiä. En ole varma, kannattaako Helenin ryhtyä tätä organisoimaan, kunhan riittää, että se sen ostaa, mutta jonkun se pitäisi Helsingissä organisoida.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hanasaaren voimalaitoksesta luopuminen tuo tietysti meille myös mahdollisuuksia uudelleen tarkastella maankäyttöä ja liikenneyhteyksiä, sieltä Nihdin alueelta edelleenkin kantakaupunkiin. Tämän päätöksen jälkeenhän on todellakin mahdollista tarkastella kaikkia niitä 3 vaihtoehtoa, miten se raitiotie sieltä linjataan, ja ne vaihtoehtoahan olivat ne, että joko se tulisi Nihdistä Liisankadun päähän, jatkaisi Liisankatua pitkin, tai sitten mahdollisesti Liisankadun päähän, jatkaisi Pohjoisrantaa pitkin, tai sitten 3 vaihtoehto, jonka tämä nimenomaan avaa, on se, että raitioyhteys vedettäisiin Hakaniemen alueelle.

On myös järkevää se, että tarkastellaan näitä, sanotaanko merentäyttöjä, joita Rantanen esitti tuossa omassa ponnessaan, ja minun mieles-

2.12.2015

täni on oikein hyvä, että niitä selvitetään, ja näin ollen omalta osaltani myös, nyt sitä on jo kannatettu tuota pontta, mutta kannatanpa kuitenkin Rantasen pontta.

Toinen sellainen asia, jonka minä kuitenkin haluaisin ottaa tässä esille, kun pellettejä aletaan tuoda sekä Salmisaareen ja mahdollisesti jatkossa myös Vuosaaren suuntaan, niin siinäkin katsottaisiin näissä kuljetuksissa sitten mahdollisimman ympäristöystävälliset ja tietysti myös taloudelliset vaihtoehdot. Vähän hirveältä tuntuu, vaikka minulle on vaikutettu, että se ei nyt kovasti liikennettä lisää, esimerkiksi rekkaliikennettä Salmisaaren, Lauttasaaren alueella, mutta jos tällainen pellettiralli alkaa sitten siinä vaiheessa rekoilla, niin se tuntuu vähän huonolta.

Myönnettäköön se tietysti, että tässä on vähän ristiriitainen tilanne siinä, että saammeko me kotimaista energiaa jostain päin Suomea. Onko silloin tämä rekkakuljetus hyvä vaihtoehto, vai onko sittenkin junalla Vuosaareen – Salmisaareen nyt junaraidetta ei enää tulekaan – vai onko mahdollisuus kuitenkin käyttää laivakuljetuksia, joka on varmasti kaikkein tehokkain ja ympäristöystävällisin muoto?

Valtuutettu Huru

Kiitos puheenjohtaja.

Kannatan Nuutti Hyttisen tekemää palautusehdotusta. Henkilökohtaisesti minä olen miettinyt tätä, että onko se todellakin se ilmastoasia se, joka tässä on täällä takana, kun puhutaan tästä Helen Oy:n kehitysohjelmasta vai ovatko siellä ne Kruunusillat, jotka niin polttelevat, että pitäisi saada nekin aikaiseksi. Täällä viitattiin aikaisemmin, että perussuomalaiset ovat huolestuneita tällaiseen noin 500 miljoonan rahamenuun, mutta se on ihan totta, jos ajatellaan että mitä me saimme budjetissa koulutukseen, niin se oli vain 10 miljoonaa. Sitä kun rupeaa suhteuttamaan tähän 500 miljoonaan, niin sehän on lähes puoli miljardia. On ihan oikeutettua miettiä, että mihin sitä rahaa laittaa, ja jos miettään, että nyt näitä toimintoja, joita haluttaisiin ajaa alas, niin kuitenkin rakennusten kunto on hyvä ja toiminta ihan kelpollista. Kysyä sopii, että jos vielä voidaan mennä niiden kanssa 20 vuotta, niin että onko se ihan ajankohtaista laittaa ne alas nyt, jos ne vielä pelittävät.

Se, mikä itseäni huolestuttaa, on huoltovarmuus. Se on aina ollut sellainen, että kun tulee pakkaspiikkejä, tosin me emme pakkastalvia tänne Helsinkiin ole saaneet, mutta huoltovarmuus pitää turvata tilanteessa kuin tilanteessa. Kaikennäköisiä propellipäitä täällä on kyllä ehkä

2.12.2015

kuultu, mutta kukaan ei vielä ole kaivanut esiin eponiittitankoa ja kisansannahkaa, mikä oli tuttu fyysikantunnilta.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos en kannata tämän asian palauttamista. Minun mielestäni tässä on tehty todella hienoa työtä huolimatta siitä, että me kaikki varmasti mietimme tätä taloudellisuutta. Muun muassa Terhi Peltokorpi otti puheessaan hyvin kantaa kaupungin rooliin kannustaa ja mahdollistaa yksittäisten talojen alueellista ja tällaista aloitteellisuutta kattopintojen ja maaperän käyttöön. Varsinkin energiatehokkaiden remonttien ja varalämpölähteiden toteuttamiseen.

Kaupungin aktiivinen rooli tuotteistaa kokonaisuuksia, neuvoa ja kannustaa helsinkiläisiä älykkääseen energiantuotantoon, kun kerran tähän asti teknisesti fiksun yhteistuotannon alasajo on alkamassa. Uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden alalla on myös mahdollisuus nostaa suomalaista suunnittelua, nimenomaan vähän näitä propellipäitä, mitä valtuutettu Soininvaara tässä kuulutti, ja teknistä osaamista näkyviin yhtenä osana Helsinki-brändiä ja suomalaista elinkeinoelämää.

Meillä olisi valmiiksi yksi globaalinkin uutisarvon ylittävä alue, jossa puut eivät pahemmin varjosta talojen kattoja, tuuli ulvoo nurkissa, rakennukset sijaitsevat vahvalla ehjällä kalliopohjalla, ja jota merenaallot ympäröivät. Suomenlinna olisi oiva pilottikohde monimuotoisen sähkön- ja lämmöntuotannon alueelliseen toteuttamiseen. Uskon, että niin tekniikka, joka onnistuttaisiin sopeuttamaan museaalisiin vaatimuksiin, ainakin alueen energiakustannukset saataisiin radikaalisti nykyistä alemmas ja alue antaisi mahdollisuuden näkyvään yritysten ja yliopistojen ja julkisen sektorin yhteistyöhön.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En kannata palautusta. Muutamit harvat valtuutetut ovat täällä pohtineet, että onko meillä varaa tähän päätökseen. Onko tämä päätös taloudellisesti järkevä. Mielestäni se on huono kysymys. Oikea kysymys kuuluu, onko meillä varaa olla tekemättä tätä päätöstä. Ilmastonmuutoksen torjuminen tietysti maksaa, mutta mikäli me emme toimi aktiivisesti, kustannukset räjähtävät käsiin. Kysymys siitä, onko meillä varaa,

2.12.2015

saa minut usein palaamaan peruskysymysten äärelle, kun katselen illalla nukkumaan menneitä lapsiani. Olenko omassa elämässäni keskittynyt ajattelemaan omaa napaani, ja lyhyen tähtäimen nautintoja, sitä, onko minulla tai meidän sukupolvellamme varaa, tai yritänpö tosissani vaikuttaa siihen, että planeettamme olisi elinkelpoinen myös lapsilleni.

Mietin usein, mitä vastaan, kun lapseni tulevaisuudessa kysyy minulta, mitä tein ilmastokriisille, silloin kun vielä jotain oli tehtävissä. Tai tarkemmin ottaen, mietin erityisesti joskus sitä, miten sellaiset ihmiset, jotka vastustavat energiansäästöä tai tehokkuustoimia tai siirtymistä uusiutuviin energianlähteisiin, selittävät tämän omille lapsilleen. Selittäisikö joku todella pokkana lapsilleen, että hei, me käytimme luonnonvarat sinun puolestasi ja pilasimme elinympäristöt sen takia, että halusimme parantaa Suomen tai Helsingin kilpailukykyä ja työllisyyttä. Tiesimme kyllä, että ilmaston lämpeneminen uhkaa riistäytyä käsistä, mutta hei, me otimme riskin, jotta talouskasvu jatkuisi ja saisimme itsellemme parempia etuuksia. Vai onko kyse siitä, että asia ei itse asiassa kiinnosta, kunhan se oma arki toimisi edes jollain tavalla kohtuullisesti.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Järisyttävä totuus kun kuuluu näin: Suurin ongelma ei ole talouden kilpailukyky tai se, onko meillä varaa. Suurin haasteemme on ilmastonmuutos. Miten varmistamme ihmisten hyvinvoinnin meille itsellemme ja lapsillemme, ekologisissa rajoissa.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Täällä on kuultu puolesta ja vastaan tämän asian suhteen, ja toteanpa vain lyhyesti, että tsiigaan mielelläni huomisenkin puolelle ja kaikki ei ole mitattavissa fyrkassa. Ei paljon lisättävää.

Valtuutettu Perälä

En missään tapauksessa kannata tällaisia palauttamisia tässä vaiheessa. Seuraavan puolentoista viikon aikana maailman johtajat yrittävät Pariisissa saada aikaan kattavan ja sitovan ilmastosopimuksen, ja se on välttämätön maailman tulevaisuuden kannalta. Itse asiassa meillä ei ole varaa olla tekemättä sitä. Markkinat ovat jo reagoineet ilmastonmuutokseen niin, että tällä hetkellä suuretkin rahastot myyvät omia

2.12.2015

osuuksiaan fossiilisista polttoaineista ja näistä yhtiöistä, jotka hyötyvät niiden käytöstä. Obama jo kaatoi tuon Key Stone X:n öljyputken vain pari viikkoa sitten. Helsinki voi tehdä oman energiakäänteensä ajamalla alas Hanasaaren hiilivoimalan. Meillä ei ole aikaa odottaa, vaan tämä päätös on aika tehdä nyt. Maailma tarvitsee juuri nyt tällaisia konkreettisia tekoja ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi, ja tämä Hanasaaren alas ajaminen on sellainen.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Täällä nyt on ehkä pikkuisen menty asioiden ohi tai edelle siinä suhteessa, asia on tärkeä, mutta emme me täältä Helsingistä käsin koko maailmaa pelasta. Me voimme olla hyvinkin esimerkkinä monelle muulle kaupungille ja maallekin, että miten voi toimia. Minun mielestäni tässä tehdään oikeansuuntaisia ratkaisuja, ja tämä on aika hyvä ratkaisu myöskin se, että me emme lähde rakentamaan taas uutta isoa voimaa, ja katsota miten sen kanssa käy. Me tuijotamme pikkuhiljaa tulevaisuuteen, hajautetun energiatuotannon malleihin ja emme näe enää pelkkää kaukolämpöä yhtenä ainoana vaihtoehtona lämmitykselle Helsingissä. Siis ei missään tapauksessa palautukseen.

Valtuutettu Ingervo

Hyvät valtuutetut.

Kannatan Rantasen, Straniuksen ja Modigin ponsia, joita on jo kannattukin. Tämä Helen Oy:n kehitysohjelma on hyvä alku ja kompromissi, mutta ehkä kuitenkin vielä kunnianhimoton. TNS Gallupin tekemän mielipidekyselyn mukaan 77 % helsinkiläisistä toivoo, että Helsinki siirtyy toimimaan kokonaan uusiutuvalla energialla, ja tällä hetkellä on onneksi tarjolla tuuli- ja aurinkosähköä, ja sitä tämä kehitysohjelmakin on lisäämässä. Mutta samaan aikaan aurinkolämpöteknologia kehittyy hurjalla vauhdilla ja aurinkoenergia on erityisen tärkeä tulevaisuuden energia, niin sähkön- kuin lämmöntuotannon osalta.

Hiilivapaa Helsinki -seminaarissa oli useita valtuutettuja, ja vahvimmin jäi mieleeni asia, että aurinkopaneeleita ei ilmeisesti tarvitse asentaa kuin neljäsosaan Helsingin katoista, niin sillä Helsingin sähköntuotanto olisi lähes turvattu. Yksi yleisöstä kertoi, että oli omakotitalonsa katon aurinkopaneelien kustannukset saanut takaisin 3 vuodessa ja nyt jo myy ylimääräistä sähköä Helenille. Siksi teen ponnen:

2.12.2015

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki pyrkii kaikkiin keinoin kiirehtimään aurinkopaneelien asentamista Helsingin rakennusten katoille, Helenin kanssa yhteistyössä.

Valtuutettu Bogomoloff

En tee pontta, jossa edellytetään, että aurinko paistaa Helsingissä enemmän kuin aikaisemmin. Mutta sen sijaan toteaisin, että kun viime aikoina on käyty keskustelua erilaisten prosenttilukujen oikeellisuudesta – me olemme kuulleet tämän 10, 90 ja niin pois päin keskustelun ? – niin en malta olla siteeraamatta erästä japanilaista turistiopasta, joka kertoi meille, kun kysyimme siellä olevaa tunnustuksellisuutta, että suurin piirtein 60 % on shintolaisia ja suurin piirtein 60 % on buddhalaisia. Kysyimme, että miten se sitten menee päittäinsä. Hän sanoi, että ei se menekään, että osa on sekä että. Tämä on vähän niin kuin sellainen sekä että -juttu tämäkin siinä mielessä, että totta kai me haluamme tuottaa mahdollisimman tehokkaasti energiaa, mahdollisimman vähän saastuttavalla tavalla, mutta meidän pitäisi muistaa myös, että se tulisi tapahtua veronmaksajien edun mukaisella tavalla, myös taloudellisessa mielessä. Siitä asiasta en tämän kysymyksen kohdalla ja tämän ohjelman kohdalla ole lainkaan vakuuttunut.

Täällä on lähes kyynelsilmin vakuutettu, että kun me nyt tämän päättämme, niin jääkarhut jälleen saavat tarvitsemansa elintilan ja näillä napa-alueilla jään sulaminen lakkaa. Jos ei se nyt ole jo lakannut, niin ihan kuitenkin näinä hetkinä. Tämähän ei mene tällä tavalla, kun otamme sen, sanoisiko kuvaan mukaan, että missä kokoluokissa liikutaan.

Euroopan unionin hiilidioksidipäästökokoluokka on kymmenisen prosenttia. Joku voi sanoa, että se on 9 tai joku että se on 11. Mutta tästä seurauksena on sitten se, että kun sitä puretaan vielä pienempiin osiin, niin Suomen vastaava luku on luokassa 1 ‰ – 1,5 ‰. Jos sillä nyt py-säytetään yhtään sen enempää maapallon lämpenemistä, kuin mitä joillain keräyskampanjalla estetään Itämeren saastuminen tai saati sitten käännetään se puhtaammaksi, niin pitäisin suoritusta melko lailla hyvänä.

Eli tässä pitäisi kuitenkin, vaikka meillä on kunnianhimoisia tavoitteita varmastikin maapallon tasolla, ja pitääkin olla, tunnistaa nämä tosi-seikat, keitä me olemme, kuinka suuresta paketista on meidän kohdallamme kysymys, ja sitten asettaa se sellaista taustaa vasten, jossa

2.12.2015

meidän kansakuntamme kantokyky myös huomioidaan järkevällä tavalla. En lähtenyt mihinkään palautusjuttuihin mukaan, sen sijaan äsken piti äänestää kyllä tyhjää Rydmanin kaverina, mutta niin se sormi vain lipsahteli.

Joka tapauksessa, todellakin rehellisyyttä, hyvät valtuustokollegat, näissä asioissa. Ri tämä asia tämän maailman, saati Euroopan tasolla ei tämä kehitys tämän salin päätöksillä miksikään muutu.

Valtuutettu Taipale (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Tässä en nyt malta olla käyttämättä repliikkiä. Ymmärrän kyllä, että arvostettu varapuheenjohtaja Bogomoloff rakastaa provokaatiota ja minä nyt sitten provosoiduin. Hämmästelen sitä, että edelleenkin tänä päivänä kuvitellaan, että jotenkin tämä on epätaloudellista tai epäviisasta taloudellisesti. Päinvastoin, mehän olisimme idiootteja, jos me emme pyrkisi etulinjaan teknologian kehityksessä, kun me tiedämme, että koko maailma tarvitsee energiavallankumousta. Silloinhan olisi myöskin aikoinaan sanottu Nokialle tai Saloralle tai keitä ne olivatkin siellä, että eihän teidän nyt kannata tuollaisia, että antaa noitten isojen sitten josakin ratkaista nämä kommunikaatio-ongelmat, että eihän meidän nyt täällä pienessä Suomessa kannata tuollaisia yrittää. Kyllähän siis ainoa viisas, järkevä, taloudellinen sijoitus tänä päivänä on nimenomaan kehittää energiateknologiaa.

Kiitos.

Valtuutettu Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri näitä ekonomisia insentiivejä olen tässä kaivannut, mutta en löytänyt tästä esityksestä.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin päätöksellä ei tietenkään ratkaista kaikkia maailman ongelmia. Sen heijastusvaikutukset voivat kuitenkin olla aika merkittävät. Ei

2.12.2015

kannata väheksyä niiden pienten joukkojen kykyä muuttaa maailmaa. Itse asiassa mikään muu kuin ne pienet joukot eivät koskaan ole syänneet sitä muutosta liikkeelle. Antiikin Ateenakin oli suurin piirtein Lahden kokoinen kaupunki. Sen vaikutukset länsimaiseen sivistykseen ovat olleet kuitenkin aika merkittävät. Tai mitä maailmassa olisikaan tapahtunut, jossa vaikka Rosa Parks olisi todennut, että ei tällä nyt paljon vaikutusta ole istunko tässä vai en. Tai Gandhi olisi jäänyt loikoilemaan. Tai Steve Jobs tai Mark Zuckerberg olisi heittänyt hanskat tiskiinkin.

Sitä paitsi oikeasti meidän pitää kuitenkin kantaa se oma oikeudenmukainen vastuumme. Kannatan Yrjö Hakasen ponsiesityksiä 1, 2, 3 ja 4, kannatan Jan Oker-Blomin ponsiesitystä ja kannatan Sirku Ingervon ponsiesitystä.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

Aloitin niin kuin kaikki muut, että en halua pitkittää, enkä muuten nyt pitkitä, koska minä olisin vain kannattanut Oker-Blomin pontta, ja sitä juuri tehtiin.

Kiitos.

Valtuutettu Mäkimattila

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutetut ovat aika lailla yhtä mieltä siitä, että ihmisen ja luomakunnan varjelu on tärkeää. Samalla on kuitenkin varottava, ettei ympäristöystävällisyyden nimissä heikennetä liikaa Helen Oy:n taloutta. Meidän on nimittäin varauduttava ja turvattava huoltovarmuus lämmön- ja energiantuotannossa. Siksi kannatan kaupunginvaltuutettu Ebelingin palautusehdotusta, jonka mukaan Helen Oy:n kehitysohjelma valmistellaan uudelleen siten, että se sisältää ne toimet, joilla Helenin ympäristöystävällisyyttä voidaan parantaa, yhtiön taloutta vakavasti heikentämättä.

Kiitos.

2.12.2015

Valtuutettu Kantola

Palautukseen kannatan. Minun mielestäni täällä tänään tehtävä päätös on osa kansallista energia- ja ilmastostrategiaa, jonka pitkän aikavälin tavoitehan on luoda hiilineutraali yhteiskunta. Jos me nyt ajattelemme tai haluamme, että tämä tavoite toteutuu, puhun vuodesta 2050, niin siihen mennessä, ja toisaalta jos haluamme, että meillä on tätä kehittyntä teknologiaa ja suomalaista osaamista ja niitä tuetaan, niin kyllä minä näen, että tämä ehdotettu 3. vaihtoehto on kannatettava ratkaisuehdotus.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut,

Kyllä palautukseen, en kannata palautusta. Energian huoltovarmuus turvataan parhaiten energiasäästöillä ja hajautetuilla ratkaisuilla.

Kiitos.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Päätös Hanasaaren kivihiiuvoimalan sulkemisesta on merkittävä päätös. Se vie Helsingin askelen lähemmäksi hiiletöntä Helsinkiä. Olen siis ehdottomasti eri mieltä kuin äskenen arvostettu valtuuston varapuheenjohtaja, joka oli sitä mieltä, että yksittäisillä päätöksillä ei ole merkitystä. Kyllä niillä on. Jos ei niillä olisi, voisimme yhtä hyvin lähteä kotiin ja jättää yksittäiset hyvät päätökset tekemättä. Kohta päästään kotiin, mutta ensin kuitenkin päätetään siitä, että suljetaan Hanasaaren kivihiiuvoimala, koska se on oikea päätös.

Seuraavaksi on oltava vuorossa Salmisaaren kivihiiuvoimalan sulkeminen. Meidänkin on aika tehdä täyskäännös ilmastopolitiikassa ja toteuttaa Helsingin oma Energiewende, vaikka emme voikaan päättää muiden kaupunkien tai maiden tai maapallon puolesta. On tärkeää, että Helsinki näyttää ilmastopolitiikassa esimerkkiä muille kaupungeille, muulle Suomelle ja miksei koko maailmalle, käydäänhän Pariisissa nyt merkittäviä ilmastoneuvotteluja. Nimittäin puhtaassa energiassa ja tek-

2.12.2015

nologiassa on Suomen ja maailman toivo. Tulevaisuus on energiatehokkaassa, puhtaassa, uusiutuvassa energiassa, uusissa ratkaisussa.

Panostamalla puhtaaseen, hajautettuun, kotimaiseen energiaan saadaan myös uusia pysyviä työpaikkoja, kaikkialle Suomeen, myös Helsinkiin. Puhdas, hajautettu, kotimainen energia on lyömätön valinta niin ilmaston kuin talouden näkökulmasta. Helsingin mustat hiilikasat ovat olleet murheellinen ja masentava, väärän ilmastopolitiikan symboli, ja on lohdullista ja tärkeää päästä niistä vihdoin eroon. Pääkaupungin hiilijalanjälki on ollut melkoinen.

Ilmastopäästöjen vähentäminen on aivan välttämätöntä ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi, ja kuten tiedämme, ilmaston lämpeneminen on meidän aikamme kaikkein vakavin ongelma, joka velvoittaa meitä päättäjiä tekemään kestäviä päätöksiä planeetan ja tulevien sukupolvien hyväksi. Nimittäin on niin, että ellei ilmastonmuutosta pystytä ehkäisemään, niin millään muullakaan tässä salissa tehtävällä päätöksellä ei ole yhtään mitään merkitystä.

Ilmaston lämpeneminen tuhoaa jo nyt elämisen edellytyksiä ympäri maapalloa. Jo nyt ihmiset joutuvat lähtemään kodeistaan ilmaston lämpenemisen seurausten vuoksi, kuivuuden, tulvien, ruokapulasta johtuvien sotien vuoksi. Nyt puhutaan pakolaistulvasta, mutta tämä on vasta alkua sille, mitä tulevat sukupolvet tulevat näkemään. Tarvitsemme välitavoitteita lopulliseen tavoitteeseen pääsemisemme.

Esimerkiksi aurinkosähkön osuus on vasta promillen luokkaa Suomen energiantuotannosta. Helsingillä on varaa ja syytä panostaa aurinkoenergiaan paljon nykyistä kunnianhimoisemmin. Suvilahden aurinkovoimala ei riitä mihinkään. Me voimme esimerkiksi pystyttää aurinkopaneeleita koko kaupunkiin. Esimerkiksi oman herttoniemeläisen asuintalon taloyhtiön hallitus päätti juuri viime viikolla, viime viikon kokouksessa, että alamme selvittää aurinkopaneelien pystyttämistä meidän talomme katolle.

Hanasaaren sulkeminen ei riitä, mutta se on hyvä askel. Siksi kannatan valtuutettu Modigin pontta ja siinä esitettyä ajatusta tarpeellisista välitavoitteista, samoin kuin Leo Straniuksen ponsia välitavoitteista ja Tuomas Rantasen hienoa pontta Hanasaaren ympäristön kehittämisestä kun pääsemme hiilikasoista eroon. Lopuksi haluan kiittää kaikkia niitä väsymättömiä ihmisiä, jotka ovat uskoneet hiilettömään Helsinkiin ja tehneet töitä sen eteen – niin kansalaisaktiiveja kuin päättäjätovereita. Kiitän Hiiletöntä Helsinkiä, Energiaremontti-kansalaisliikettä. Tulevaisuus on niiden, jotka eivät anna periksi.

2.12.2015

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Pekka Majuri
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Terhi Peltokorpi
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot